

8 ДЕКАБР - ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ КОНСТИТУЦИЯСИ КУНИ

ҚАДРИЯТЛАРИМИЗ АКС ЭТГАН

ХУЖЖАТ

Иймон ва инсоф, меҳр-оқибат, шафқат ва раҳмдиллик, уят ва андиша, ор-номус, ўзаро ҳурмат, юксак ва танпарварлик, элига ва халқига садоқат каби фазилатлар азалдан ўзбек оиласида ва маҳалласида шаклланади. Худди ана шу фазилатлар унинг бой маданий-маърифий меросида ҳам акс этиб келган. Масалан, "Етим болаларингиз, мискинларингиз ва қўшиларингиз ҳолидан хабардор бўлинг", "Кимки меҳрибонлик қилмас экан, ўзи ҳам меҳрибонлик кўрмагай" каби ҳадисларда акс этган инсоний қадриятлар қонуний меъёрлар кўринишида

Конституциямизда ўз ифодасини топган. Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 45-моддасида "Вояга етмаганлар, меҳнатга лаёқатсизлар ва ёлғиз кексаларнинг ҳуқуқлари давлат ҳимоясида" эканлигини таърифлаган бўлса, 64 - моддада "Ота-оналар ўз фарзандларини вояга етгунларига қадар боқиш ва тарбиялашга мажбурдирлар."

«Давлат ва жамият етим болаларни ва ота-оналарнинг васийлигидан маҳрум бўлган болаларни боқиш, тарбиялаш ва ўқитишни таъминлайди, болаларга бағишланган хайрия фаолиятларни рағбатлантиради», деб ёзиб қўйилган.

Ватанимиз мустақиллигини мустаҳкамлашда оилаларнинг роли бекиёсдир. Келажагимиз асоси ҳисобланган ёш йигит-қизлар ана шу оилادا камол топади. Ўзбек халқига хос гурур, ватанпарварлик, меҳнатсеварлик, катталарга ҳурмат, кичикларга ғамхўрлик, ота-онага нисбатан меҳр-муҳаббат фазилатлари

ҳам оилادا шаклланади. Конституциямизнинг 64 ва 66-моддаларида оила масъулияти, ота-онанинг фарзанд олдидаги, ўз навбатида фарзандларнинг ота-она олдидаги бурч ҳамда мажбуриятлари акс этган. Ўз ўрнида маҳалла ҳам азал-азалдан ўзини оқлаган жамоатчилик намунаси, тарбия ўчоғи вазифини бажариб келган. Шу боис Конституциямизнинг 105-моддаси бевосита фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига бағишланган. Унда маҳалла ва халқнинг ўз-ўзини бошқаришга бўлган демократик ҳуқуқлари қонуний йўл билан мустаҳкамланган.

Конституция адолат, халқ ҳокимиятини қарор топтириш, инсон ҳуқуқларини адолатли ҳимоя қилишга хизмат қиладиган ягона мажмуа, дейишимиз мумкин. Шу боис уни ўрганиш ўз-ўзимизни англашимизда, оилавий қадриятларнинг мустаҳкамлашида муҳим омил бўлиб хизмат қилади.

Мархабо СОБИРОВА,
Фалсафа фанлари номзоди,
Тошкент юридик коллежи
кафедра мудири.

«Оила жамиятнинг асосий бўғинидир ҳамда жамият ва давлат муҳофазасида бўлиш ҳуқуқига эга», - дейилади Ўзбекистон Республикаси Конституциясида. Ҳозирда Республикамизда оилаларни ижтимоий, иқтисодий, ҳуқуқий, тиббий жиҳатдан ҳимоя қилиш бўйича талайгина ишлар амалга оширилмоқда. Соғлом оилани шакллантириш ва унда юксак маънавий-ахлоқий муҳитни қарор топтириш учун зарур шарт-шароит яратиш юзасидан "Оналик мактаби", "Тиббий ишлар асоси", "Балоғат даври", "Ёш оила

ОИЛА МУҚАДДАС ДАРГОҲ

мактаби" каби дастурлар ҳаётга жорий этилмоқда.

Балоғат оstonасидаги ёшлар учун "Никоҳ ва оила асослари" курслари ташкил қилинди. Никоҳдан олдин ёшларни тиббий кўрикдан ўтказиш, ёш оилалар учун дастлабки беш йил мобайнида диспансер назоратини ташкил этиш ишлари йўлга қўйилиб, бунга давлат бюджетидан катта маблағ сарфланмоқда.

Инсон борки умид билан яшайди. Албатта орзу-хавасимизга эришсам, фарзандларимнинг роҳатини, уларнинг камолини кўрсам дейди. Айниқса, бундай орзу-хаваслар бизнинг болажон халқимизнинг қон-қонига сингиб кетган. Фарзандлар ҳам ўз навбатида ота-оналарининг орзу-умидларини рўёбга чиқаришда масъулдирлар. Ушбу муносабатларни тартибга солиш-

нинг ёрқин далили сифатида Конституциямизнинг 66-моддасида "Вояга етган, меҳнатга лаёқатли фарзандлар ўз ота-оналари ҳақида ғамхўрлик қилишга мажбурдирлар", деб белгиланган.

Жамиятнинг маънавий қиёфаси оилаларнинг қандайлигига боғлиқлиги азалий ҳақиқат. Чунки, оила жамиятнинг ижтимоий-маънавий бўғини, кичик бир вакили бўлиб, айнан, оила заминида халқимизнинг бутунги қуни ва келажаги бунёд этилади.

Ўқтамхон КОДИРОВА,
Тошкент шаҳар,
Юнусобод тумани
ФХДБ бўлими мудираси.

Никоҳ томонларнинг ихтиёрий розилиги ва тенг ҳуқуқлилигига асосланади.
Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, 63-модда

ПОЙДЕВОР МУСТАҲКАМ БЎЛСА...

"Никоҳ уйи"имиз "Оила ва никоҳ маркази", ҳуқуқ-тартибот идоралари билан ҳамкорликда оилаларда тиббий маданиятни, хотин-қизларнинг ҳуқуқий саводхонлигини ошириш борасида бир қатор ишларни амалга ошириб келмоқда. Қизгин бахс-мунозаралар, савол-жавоблар асосида ўтаётган "Қариндошлар ўртасидаги никоҳ-

нинг зарарли оқибатлари", "Оила, никоҳ ва саломатлик", "Никоҳланувчи шахсларни тиббий кўрикдан ўтказишнинг аҳамияти", "Оила - ватан ичра ватан", "Никоҳ шартномасини олиб бериш борасидаги тадбирларимиз беиз кетмаепти. Масалан, дастлабки пайтлари никоҳланувчиларнинг тиббий кўрикдан ўтишига ота-оналар, қолаверса ёшларнинг ўзлари

ҳам жиддий аҳамият беришмаган бўлса, бугунга келиб муносабат кескин ўзгарди. Жумладан, жорий йилнинг ўтган даври мобайнида вилоят бўйича жами 1600 дан ортиқ никоҳ қайд этилди. Никоҳдан ўтиш учун ариза берган йигит-қизларнинг барчаси белгиланган тартибда тиббий кўрикдан ўтишди. Йигит ёки қизда айрим касалликлар аниқланганда никоҳни қайд этишни кечиктириб туриш ва даволашни учун шифохоналарга йўлланма бериш чоралари кўрилмоқда.

Хотин-қизлар кўмиталари, маслаҳатчилар билан нотинч оилаларда бўлиб, тушунтириш

ишлари олиб борилаётгани, амалий ёрдам кўрсатилаётгани боис ажрашишларнинг бир-мунча қайишишига эришилди. Албатта, ҳали режаларимиз, қиладиган ишларимиз кўп. Асосийси, юртимизда бахти тўқис оилалар кўпаяверсин.

Маъмура ЖЎРАЕВА,
Сирдарё вилояти
"Никоҳ уйи" ходими.

Пойтахтимиздаги Миллий матбуот марказида Ўзбекистон журналистлари ижодий уюшмаси, Тошкент шаҳар хотин-қизлар кўмитаси ва "Журналист аёллар клуби" томонидан Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинган куннинг 14 йиллигига бағишлаб, "Аёл қадри - Ватан қадри" мавзусида анжуман ўтказилди.

Тошкент Давлат Педагогика университети профессори, юридик фанлари доктори Омина Каримова, бош Қомусимиз ва у асосида қабул қилинган ўнлаб Қонунларда аёл қадри, унинг ҳуқуқ ва эркинликлари қасдатларига кенг ўрин берилганлиги ҳақида маъруза қилди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси кўмитаси раиси Хуршид Дўстмухаммедов, "Журналист аёллар клуби" раиси Мўътабар Каримова, Ўзбекистон журналистлари ижодий уюшмаси раиси Шерзод Фуломовлар журналист аёлларни байрам билан қутладилар.

Тадбир ўз меҳнати билан обрў-эътибор, ҳурмат тоғон журналист аёллардан бир гуруҳини қутлғў ёшлари билан мураббад этиш тантаналарига улашиб кетди. Тележурналистлар Галина Мелникова, Ҳафизахон Хайитметова, матбуот фидойилари Муқаддас Абдусаматова, Бахшанда Болтаева, матбаа жонқуярлари Моҳина Ашурова, Назира Жўраева сингари ижодкорлар шаънига ҳамкасблари, шогирдлари дил сўзларини изҳор этишди. Юбилейларга тадбир ташкилотчилари ва ҳомийларнинг эсдалик совғалари тақдим этилди.

Ўз мухбиримиз.

Яхшилардан сўз очдик

ўша лайддаги ҳоқими хайрон бўлиб: "Мен тушунмадим, бу одам ким, ахир мен вилоятнинг раҳбариман, нега мен билан маслаҳатлашмай уни бу лавозимга тайинлашди?" - дейди. Ваҳоланки, ўшандаёқ юртбошимиз томонидан суд-ҳуқук тизимидagi ислохотларнинг илк босқичи бошлаб берилганди.

ЭЛДА ҲУРМАТ ТОПИБ

Ўтган асрнинг 60-йилларига келиб дунёда авиация ва космонавтика соҳаси жадал ривожлана боргани боис аксарият ўсмирлар учувчи ёки космонавт бўлишни орзу қилишарди. Жумладан, Ҳусен Собировнинг кўнглида ҳам ана шундай қизиқиш куртак отиб улгурганди. Аммо отаси - 49 йил суд-ҳуқук тизимида меҳнат қилган, "Ўзбекистонда хизмат кўрсатган юрист" Мавлон Собировнинг маслаҳатидан сўнг ота касбини давом эттиришга аҳд қилди.

- Ҳуқуқшунослик факультетини тугатгач, 1971 йилда мени Самарқанд шаҳар прокуратурасига ишга юборишди, - деб эслайди Ҳусен ака. - Ана шунда отамнинг сабоқлари университетда олган билимларим билан қўшилиб, менга жуда катта фойда берди.

Дарҳақиқат, тиришқок, интилувчан Ҳусен Собиров катта терговчи лавозимига тайинланди. Узига топширилган дастлабки ишдаёқ катта микдорда давлат мулкни талон-тарож қилиш билан боғлиқ жиноятни фош этиб, республика прокурорининг имзоси туширилган қимматбаҳо соат билан тақдирланди.

У олти йил давомида Самарқанд шаҳар прокурори катта ёрдамчиси, вилоят прокуратурасида прокурор-криминалист каби вазифаларда ишлаб, 1977 йилда Темрийул туманига прокурор этиб тайинланди. Талабчанлик, қаттиққўллик, тажриба ва билим прокурорга қанчалик асқотишини шунда яққол ҳис этди. Шу туманда 9 йил ишлаб, қўллаб ёшларга устозлик қилди.

1984 йилда эса вилоят таъхилотининг маъмурий органлар бўлими мудир лавозимига тайинлашди. Кейин Советобод (ҳозирги Нуробод), кейин Боғишамол тумани прокурори лавозимига ишлади. 1990 йилда вилоят прокурорининг биринчи ўринбосари вазифасини бажарди.

Қаҳрамонимизнинг Наманган вилоти прокурори лавозимига тайинланиши ҳам қизиқ бўлган. Ушанда мустақилликнинг дастлабки йиллари эди. Пойтахтдан бир гуруҳ раҳбарлар ҳамкорлигида Наманганга боришди. Янги прокурорни таништиришга бағишланган йиғилиш бошланади. Шунда вилоятнинг

Яъни тизим раҳбарлари вилоят ҳоқимлари томонидан эмас, балки Президент тавсияси билан тайинлана бошланган, энди улар собик совет давридагидек вилоят раҳбари олдига тавозе қилиб турмас, биринчи навбатда кўнунга бўйсунушар эди.

- Уша йиллар Наманган жуда нотинч эди. Совет тузумининг мавқуравий кишанларидан озод бўлиб, гангиб қолган халқни нотўғри йўлларга, диний-экстремистик оқимларга бошламоқчи бўлган гуруҳлар кўп эди. Ваҳобизм кенг тарқалган. Каттиқ курашишга тўғри келди. Қийинчиликлар ҳам бўлди, -дея эслайди Ҳусен Мавлонов.

- Мустақиллик менга кўп нарса берди, - дейди Ҳ. Собиров. - Айнан истиқлол йилларида "3-даражали адлия маслаҳатчиси" унвонига сазовор бўлдим, прокуратура генерали бўлишдек шараф насиб этди. 2-даражали "Шон-шараф" ордени билан тақдирландим. Бу лавозим ва унвонларнинг қувончу шарафи қанча юқори бўлса, бурч ва масъулияти унданда зиёдор.

- Устозларим олдига доим таъзимдан, -дея сўзида давом этади қаҳрамонимиз. - Ўзим устозлик даражасига эришганимдагина устозлик масъулиятини, унинг шогирди учун жон куйдиришини, шогирдининг озгина муваффақиятидан қувониб, озгина хатосидан қанчалик азият чекишини тушундим. Прокуратуранинг устунларидан бўлиш марҳум Фарид Абдухолиқзода, Рустам Элмуродовлар хотираси олдига доим таъзимдан. Бугун кескалик гаштини сураётган Салоҳиддин Нуриддинов, Абдуқодир Каримбердиев, Умарқул Усмонов, Хайдар Исмоловларни чуқур ҳурмат билан устозларим, дейишга ҳақлиман. Улардан кўп нарса ўргандим. Муҳими, улар менга ўз тажрибаларини, билимларини, ишимизнинг нозик қирраларини эринмай, синчиклаб ўргатишди. Мен ҳам шогирдларимга улардан ўрганларимни ўз тажрибаларимни қўшиб ўргатишга ҳаракат қиляпман.

Уч фарзандим ва беш нафар набираларим бор. Фарзандларим иқтисод йўналишида банк тизимида ишлаб келишмоқда.

Исмадулло Йўлдошев,
Самарқанд вилоти.

ҚАЙТА ТУФИЛГАН ИНСОН

Айниқса, Турсуной опа кўзида ёш, қалбда қувонч билан: "Мен энди сиз онадан қайта туғилган инсонсиз, деб баралла айта оламан", дея Юсуфжон акага юзланганида ҳар қандай инсоннинг қалби жунбушга келади.

Бу хурсандчиликка ўз хиссасини қўшган қаҳрамонимизнинг аёли Турсуной опа, 11 ёшидан ота парваришига қўл урган қизи Дилрабохон, ўғиллари Шавкатжон ва маҳалла шифокори Гулчехра Қобулова-ларга ҳар қанча тасанно, ҳар қанча мақтову оқлишлар айтгинг келади.

Турсуной опа Аҳадова оилани мунаввар этган аёлларнинг биридир. У Тошкент шаҳар, Шайхонтохур тумани, Муҳит Раҳимов кўчаси 20-уйда истиқомат қилади.

Турсуной опа 1968 йилда Юсуфжон Аҳадов билан турмуш қурди. Улар 2 фарзанднинг отанаси бўлишди. Орадан бир оз вақт ўтгач, Юсуфжон ака оғир касалликка чалиниб, оёқ-қўллари ишламай, ўринга милиниб қолди. Шифокорлар, қариндош-уруғлар, айниқса умр йўлдоши Турсуной опа қанча уринишмасин, қанча муолажа қилдиришмасин фойдаси жуда кам бўлди. Бирок...

Бирок шу вақт Юсуфжон акага унинг аёли маҳкам бўлди. Айниқса, аёл ширин сўзи, меҳр-тўла кўзлари, умид ва ишонча тўла қалби билан даво бергандек бўлди.

Болалар ҳали ёш, ўзи давлат хизматини, уй юмушларини бажариши, жонидан азиз ёстидошнинг маънос боқиларига ҳамма, ҳаммасига чидаши, барчасига улгуриши, маҳкам бўлиши лозим эди. Турсуной опа шу ўринда ақл-идрок, сабр-тоқат, энг асосий умид ва ишонч билан астойдил ҳаракат қилди. У ҳар куни: "Эй, Раббим, Оллоҳим, болаларимнинг отаси ўлиб қолмасинлар, ётиб қолсалар ҳам майли. Улмасалар ахир бир кун юриб кетарлар", деб яратганга ёлворар, илтижо қилар, ҳаётга умид билан боқар эди.

Юсуфжон ака эса оғриқларга чидар, қийинчиликларга бардош берад ва "Бир куни юриб кетаман, мен бунга ишонман", деб аёлининг кўз ёшларини артиб, юлпатар эди. - Сен менинг ойимсан, қуёшимсан, бахту иқболимсан. Сени менга берган Оллоҳга минг бор шукрлар бўлсин", деб 25 йил Сабр, Бардош, Умид ва Ишонч билан яшайди.

Донолар: "Ойнинг ўн беши қоронгу бўлса, ўн беши ёруғ", деб бежиз айтмаган эканлар...

Қарангки, 25 йил деганда бу оилада мўъжиза юз берди. Қаҳрамонимиз Юсуфжон ака ҳеч нарса кўрмагандек соппа-соғ бўлиб юриб кетди.

Ҳа, ҳа. Бу қандай бўлди, дерсиз? Дарҳақиқат, бу мўъжиза. Яратганнинг иродаси, ибрат бўларли мўъжизаси эди.

Кўпчилик руҳшунослар мўъжиза, туш қўриш ва унинг табирига ишонадилар, унга илмий, назарий ва амалий баҳо берадилар.

Юсуфжон ака кунлардан берида туш қўради. Қаҳрамонимиз табирича, тушда: "У жаннатда икки фаришта бошчилигида юрган эмиш. Улар катта ховузда замзам сувига ювунтиришган, янги либослар кийинтиришган, учта саволга жавоб олиб, сиз онадан қайта туғилдингиз, энди юриб кетасиз. Бирок, 3 нарсага амал қилишингиз керак. Улар: сиз ҳосиятлий инсонсиз, алоҳида фазилат, хислат ва хусусиятларингиз билан одамларга - беморларга ёрдам берасиз. Уларга қўл уриб даволайсиз, уйга келганларни асло қайтармайсиз, энг асосийси ҳолис хизмат қиласиз", - деган кўрсатмали ибораларни айтишган.

2005 йил 28 декабр... Тонг отди. Юсуфжон ака тонгда уйғониб ўзини жуда яхши, енгил ҳис қилди. Қўрган тушини таҳлил мулоҳаза қилиб, унга амал этишга уринди. 3 мартаба ўриндан туришга ҳаракат қилди. Учинчи уринишда: "Ё раббим", деб кўзголиб ўрнидан туриб, соппа-соғ кишилардек қадам босиб юра бошлади. Уйдан айвонга чиқди...

Ана сизга мўъжизаю, тўю тантана, хурсандчилик...

Биз Юсуфжон ака хонадонларида бўлиб юқоридегиларни ёзиб оларканмиз, ҳозирги даврда айрим оилаларда эр хотин можаролари кўза ўнгимизга келди. Иқтисодий муаммоларни, "қоқозон" гаулмасини рўқач қилиб баъзи "тили ўткир" аёллар оилаларнинг бузилишига, болаларнинг тирик етимга айланиб қолишига сабаб бўлмоқдалар.

Наҳотки, ҳамма нарсани моддият ҳал этса? Йўқ албатта! Дунёда моддий оламдан устун турувчи "Рух", "Инсон" тушунчаси мавжуд. У шундай илоҳий неъматки, уни ҳеч бир мезон билан ўлчаб бўлмайди. Унинг чек-чегараси йўқ.

Турсуной опанинг бошидан ўтган кунлари ҳар бир аёл учун ибратлидир.

Бу ўринда Юсуфжон аканинг қизлари Дилрабохоннинг ҳам меҳнатларини алоҳида таъкидлаш лозим. Отасини дардларидан фориқ қилиш учун мурғак кўнглига тиббиёт ходими бўлиш орзусини туғиб олди. Йиллар ўтиб эзгу нияти амалга ошди. Отасига муолажаларни ўз вақтида амалга оширди, ширин сўзини аямасди. Юсуфжон ака қизидан бир умр миннатдор. Угли Шавкат, келин ва набиралари ота атрофида парвона. Буларнинг ҳаммаси Юсуфжон ака ва Турсуной опанинг меҳр-муҳаббати, фарзанд ва набираларига берилган тўғри тарбиянинг натижаси эканлигига иймон келтирдик.

Дилрабо ДИЛШОД қизи (Обидова)

ОИТССиз КЕЛАЖАК САРИ

1-декабр - "Халқаро ОИТСга қарши кураш куни" муносабати билан Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси "Халқаро ОИТСга қарши кураш ойлғи" ва "ОИТСни тўхтатинг, ваъдани бажаринг" шиори остида кўрик-танлов эълон қилганди. Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳри ва вилоятлардан танловга тақдим этилган расм-плакатлар, альбомлар ва ишонлар Республика комиссияси томонидан ўрганилиб борилди.

Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси ва "Карвон Холдинг" компанияси ташаббуси билан "Ўзқўрғазмасавдо" марказида ўтказилган катта хайрия концерти ана шу танлов голибларини тақдирлашга бағишланди.

Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси раиси ўринбосари Ф. Акбарова "Кучли гоё" номинацияси бўйича Қорақалпоғистон Республикаси, "Изланувчан ижодкор" йўналишида Навоий вилоти, "Энг яхши тарғиботчи" номинацияси бўйича Тошкент вилоти, "Фаол иштироки учун" номинациясида Андижон, Жиззах, Самарқанд, Сурхондарё ва Хоразм вилотлари танлов голиби деб топилганини эълон қилиб, тегишли сертификатлари топширди.

Адиба УМИРОВА

ХАЙРИЯ ТАДБИРЛАР

Тошкент вилоти Куйи Чирчик тумани "Йилқичи" маҳалласида Конституция байрами арафасида бир қатор хайрия тадбирлари ўтказилди. Маҳалла оқсоқоли Аблай Сафаров шундай дейди:

-Ҳомийлар кўмагида ёлғиз нафақахўрларни мунтазам озиқ-овқат мажсулотлари билан таъминлаб турибмиз. Яқинда 11 нафар оғир касалларга 10 минг сўмдан пул ва 5 килограммдан ёғ берилди. Энокер оилалардан 10 тасининг газ ва электор тўловларидан қарзини қоплаш учун 10 минг сўмдан пул ўтказилди. 2 ёшга бола тарбияси билан банд ҳамда 16 ёшгача ўқувчи болалари бўлган кам таъминланган оилаларга кийим-кечак ва бошқа зарур нарсалардан ёрдам қилапмиз. 11 нафар ишсиз уй бекалари касаначилик билан шуғуллана бошладилар.

Хулқар АМАНҚУЛОВА

Ахборот

ҚАЛБГА КИРИБ БОРГАН НУР

Сухбатдошимиз "Шарқ юлдузи" журналининг Бош муҳаррири ўринбосари, сеvimли шоиримиз Икром ОТАМУРДОВ

— Икром ака, келинг, суҳбатимизни бевосита "Шарқ юлдузи" журналининг бугунги ҳолати, унинг жараёни ва талаблари ҳақида бошласак...

— Агар гап журналининг ҳолати тўғрисида бўладиган бўлса, айна пайтда у йилида олтидан чоп этиляпти. Яъни, икки ойда биттадан нашр қилиняпти. Ўзингизга маълум, "Шарқ юлдузи" журнали адабиётимизнинг катта майдони. Адабиётда кечаётган, анъанага айланган, пайдо бўлаётган адабий-бадиий сўз қурилишларини, ифода манзараларини, янги кузатиш ва шаклларни, фикр ўйсинларини ўзининг саҳифаларида имкон қадар илғаб, намён этадиган майдон. Мен буни ўзим шу ерда ишлаётганим учунгина айтаётганим йўқ. Бу адабиёт аҳлининг, "Шарқ юлдузи" журнали мухлисларининг фикри. Журналда ижод аҳлининг ёши улуг устозлардан тортиб токи, адабиётга чинакам ихлос билан кириб келаётган ёш қаламкашларгача бўлган бўгинларининг бирдай асарлари берилди. Шу ўринда, саволингиздаги "талаб" сўзига эътиборни қаратмоқчи эдим. Журналда асарлар учун "талаб", мезон битта. Ҳар бир асарга маҳорат, малака, сўзни ҳис этиш нуқтаи назаридан ёндошилади. Ва ана шу уч нуқта бирлашган мезондан келиб чиққан ҳолда асарлар тайёрланади. Бу журналининг шакланган анъанаси.

— Сир эмаски, журнал авваллари барча хонадонларга кириб борган. Бугунга келиб, уни назаримизда, фақат адабиёт аҳли ўқиётгандек...

— Гапингиз бир жихатдан қараганда тўғри. Лекин бир нарсани англаш лозим. Бугунга келиб, давр ўзгарди. Демак, қарашлар ҳам ўзгарди. Ўзингиз биласиз, авваллари ўқиш, обун ташкил қилинарди. Оммавийлик деган гап бўларди. Ўқиш ҳам, обун ҳам, боринги, фаолиятнинг барча жабҳаси оммавийликка асосланганди. Эндиликда эса хусусийликка қараб бориляпти. Хусусан, ўқишда ҳам. Бундан оғринмаслик лозим.

Энди ҳис қилиб, тушуниб ўқиш лозим. Шундай экан, энди соҳа-соҳа, қирра-қирра ўқишлар пайдо бўлиши табиий. Муҳими, ўқиш. Чунки, ўқиш ўзинга яқин келишидир. Бу борада адабиётнинг аҳамияти катта. Адабиёт — қалбга кириб борган нур. "Шарқ юлдузи" эса ана шу нурнинг қалбга борадиган йўли. Шундан келиб чиққан ҳолда қаралса, демак, "Шарқ юлдузи" журналини адабиёт аҳли ўқиётган экан, бунга раҳмат. Демак, адабиёт аҳли орқали "Шарқ юлдузи" журнали фикр хонадонларига, қалб хонадонларига нур олиб кириб бораверади.

— Ижодкор, айниқса, шоир бир жойда қўним топиши қийин. Сиз анча йиллардан бери шу журналда ишлаб келмоқдасиз. Сизни журналга кимдир олиб келганим ёки ўзингиз қизиқиб келганимиз?

— Жавобимни саволингизнинг сўнгидан бошлай қолай. Мени журналга насибам етаклаб келган. Дорилфунунда ўқиб юрган кезларим, журналда амалиёт ўтказганман. Ушанда, иккинчи тақризим чиққан эди. 1975 йилдан буён шу ерда ризқим қўшилиб, ишлаб келмоқдаман. Ишда ва фаолиятда у ёқдан-бу ёққа ўтиб юришимиз эмас, балки собитлик ва субўтти ёқтираман. Журнал менинг борлигимга айланиб кетган. Бошқача тасаввур қилолмайман.

— "Шарқ юлдузи" журналида ёзувлари чиқишини орзу қилиб юрган ёш қаламкаш ва таржимонларга қандай имкониятлар бор?

— Юқорида айтганимдек, журналда босилаётган асарларга битта мезон бор. Яъни, маҳорат, малака, сўзни ҳис қилиш мезони. Агар журналининг мундарижасига эътибор берган бўлсангиз, унда ёшлар учун алоҳида рукнлар мавжуд. "Талабалар дафтарида", "Булоқ кўз очди", "Атиргулнинг беш атри", "Камаланинг етти ранги", "Ёшлар мушоираси" шундай рукнлар сирасига қиради. Демак, журналда ёшларнинг асарларига кенг имконият мавжуд. Шу жойда, гарчи саволингизда ишора бўлмаса ҳам, бир нарсани борасида икки оғиз қўшимча қилмоқчи эдим. Маълумки, ҳозир обун мавсуми кетаяпти. "Оила ва жамият" газетасининг мухлислари, ихлосмандларига куч-соғлик тилаб, "Шарқ юлдузи" журналига яқин бўлиб киришларини, хонадонларига олиб киришларини истардим. Ва шуни ихтиёр этганларга олдиндан раҳмат.

— Сизга ҳам суҳбатингиз учун раҳмат. Адиба УМИРОВА

"Оила ва жамият" газетасида ўзига ёр излаб эълон берган беваларнинг, ёшланларнинг орзу-ниятларини ўқиб, ўйга толдим. Ҳамма ёри йўқлар ёр истамайди, ёр излайди. Еш ҳам, кекса ҳам, эрак ҳам, аёл ҳам бири минг андишада, юз истиҳолада, хуфиёна, сабр-тоқат билан истайди, излайди. Бири ошқора, очик-ойдин, шошиб-тошиб истайди, излайди. Аммо қани у? Кўнгилга яроқли ёр қани? Ҳамма ёр истаганлар ўзига муносибини орзу қилади, излайди. Лекин топа олмайди. Шундан кейин қўлидан келганлар эҳтиросларини шеърга соладилар, куйга соладилар, хиргойи қиладилар. Қўлидан ижодий юмуш келмайдиганлар тўғридан-тўғри таниш-билишларга дарак соладилар. Кўча-кўйда кўз ташлаб юради-

Газетхон—газета ва ҳаёт ҳақида

Лекин биринчи турмушида бахтли яшаб келаётиб, бир кўнгилсиз сабаб билан бири-бириндан жудо бўлиб қолган жуфтлар қандай қилиб иккинчи турмушларида яна бахтли бўлиб ҳаёт кечирадилар, ақл бовар қилмайди. Севган жуфтдан ажралган, кечагина саодатли турмушлари бузилган одам, бу - одамми? Қанчадан-қанча дард-укубатлардан, алам-андуҳлардан сўнг ҳеч нарса бўлмагандай иккинчи, учинчи турмуши билан бахтли бўлиб кетаверса... Бунақа бахт қанақа бўларкин? Балки бундай бахтни одамлар ўйлаб

ўтиб кетган бўлса, бу - бошқа... Чақалоқ бир марта тугилганидек, турмуш қурганларда муҳаббат ҳам, унинг шириндан-шакар меваси бўлиши бахт ҳам бир марта тугилади, ишонинг. Кейингиси яратилади, бунёд қилинади. Бунга эришмоқ ўз-ўзидан бўлмас.

Ўзбекона одатимизга кўра, қизга кувёв, йигитга келин топган, беваларга бевалар ахтариб, уларни муродга етказган одамлар катта савоб топадилар. Моҳиятга қарайдиган бўлсак, билмадими, бу савобнинг улканлигини бошқа

КЎНГИЛ ЎЗ ЖУФТИНИ ТОПСИН

лар. Баъзилар эса рўномаларга ёхуд журналларга, яна баъзилар махсус бюроларга мурожаат этадилар. Улар назарига - охириги чора, сўнгиги нажот... Бироқ ёр бор. У ён-атрофингда, узоқ-яқинингда, кўни-қўшининг, қариндош-уруғинг, ишхонингда. Аммо сен топа олмайсан. У сенга зор, сен унга зор. У сенга гойибона талабгор, сен унга пинхона дилабгор. Лекин бир-бирингга ета олмайсан, дийдорини кўра олмайсан, висолига ета билмайсан. Гарангсан, диққатига юрагинг сиқилгани сиқилган. Ҳаёт тарзимизнинг мураккаблигини, шафқатсизлигини қаранг... "Иккинчи ҳаёт..." Ажабо, одамнинг ҳам иккинчи ҳаёти бўлар эканми? Ахир шу вақтга қадар ҳаёт инсонга бир марта берилади, дейишар эди-ку? "Хўп, киши икки марта ҳаёт кўрмайди, яъни икки марта яшамайди..." "Иккинчи ҳаёт" дегани "иккинчи турмуш" дегани, деб шивирлайди кўнглим. «Ха, шундайми?», дейман мен, у ҳолда фарқи оз экан. "Иккинчи турмуш"ни, "иккинчи ҳаёт" деса бўлар экан. Ҳақиқатан ҳам бундай ўйлаб қаралса, инсоннинг ҳаёти турмуш куриб, оилали бўлганда камолга етади. Одам бола-чақали бўлганида, у тўла маънода тўла-тўқис ҳаёт кечирадиган бўлади. Шу мулоҳазадан келиб чиқиб турмуш ҳаёт десак бўлади. Ҳаёт эса, табиийки, ёшга ҳам, кексага ҳам керак! Бироқ, нима десак ҳам, биринчи турмуш бу - чинакамимизга ҳаёт! Иккинчи турмуш бу... Майли, бу ҳақда ким қандай фикрда ўзига ҳавола. Лекин қани, менга инсоф билан айтинг-чи, иккинчи марта турмуш қилиб, иккинчи оиласидан рўшнолик кўриб, бахт-саодатли бўлиб кетганлар борми? Бор бўлса, улар Аллоҳнинг энг сеvimли, энг эқтирган бандаларидирлар. Буни инкор қилиб бўлмас. Бу хусусда Одам Ато давридан бошлаб қанчадан-қанча дostonлар, қиссалар, газаллар битилган.

қандай савобга тенглаштириш мумкин. Ислоҳ динимизда ҳам бу савоб ниҳоятда улугланган.

Халқимизда «Қиз эрсиз қолмас, йигит хотинсиз ўтмас», деган нақл бор. Йигит-қизлар вақти билан ўз жуфтларини топиб кетарлар. Аммо чорасиз қолган шўрлик қурғур кекса, бева-бечоралар-чи? Уларга қандай бўлмасин, қердан, кимдан бўлмасин, кўмак керак-ку. Кўмак қайда бўлади ўзи? Баъзилар қисматида эса умуман кўмак келадиган хайрига жой, саховатпеша инсон бўлмаслиги ҳам мумкин.

чиқарганмикинлар? Тешик қулоққа шунчаки тўқиганмиканлар? Балки уларники аслида биз ўйлаган бахт эмасдир. Шунчаки, мураса-ю, мадорадир? Нари борса, қониқарли ҳаётдир, тинч-тоғув турмушидир. Албатта, бир мартагина бериладиган умрда икки, уч марта турмуш курса, қурмагандан кўра яхши-ку. Демак, шу боисдан; улар ўзларини "бахтли" санасалар керак. Билъакс, биринчи муҳаббатнинг меваси бўлган бахтга кейинги "бахт"ни қийслаб бўладими? Биринчи бахтни юзага келтирган биринчи муҳаббат бу - инсон борлигининг эндигина сабаб урган, аммо энг кучли, энг эҳтиросли, энг олий туйғуси-ку! У инсон юрагини чекка-чекка-сигача эгаллаб бўлган оташ-ку!

Яна қанақа бахт ҳақида гап бўлиши мумкин. Ёки "сал бахт", "ним бахт", "етилмаган бахт", деган "бахтлар" ҳам борми? Мен бундай "чала бахтлар"ни эшитмаган эканман.

Иккинчи турмушда ҳам инсон бахтли бўлиши мумкин. Қачон? Қачонки, инсон дунёга келибди, бахт деган олий неъматни илгари ҳеч қачон татимаган. Борди-ю, муҳаббат ҳисси илк елдай келиб, вужудини силаб-сийпабгина

ку. Ўзинг ахтарасан, излайсан, топмайсан. Ана шундай пайтларда ростдан ҳам матбуот, махсус бюролар аско-тади. Улар жонига оро қиради. Ахир яшаш керак-ку. Ҳаётни жуфтликда давом эттиришга нима етсин. Йўқса, бева-бечора яримта, қоракда бўлиб ўтаверсинми? Яримта одамнинг ҳаёти ҳам яримта бўлади-ку. Умр эса таъкидлаймиз бир марта берилади. Бинобарин, инсон ҳаёти яримта бўлиб ўтмасин. Майли, муҳаббат бўлмаса-да, илиқлик бўлар. Бахт бўлма-са, тотулик бўлар, булар ҳам ҳаёт неъматлари-ку. Уларни топиб яшаш ҳам қароғат-ку.

"Оила ва жамият" рўнома-сининг "Қайда ўзи ўша бахт", руқни орқали ўз зиммасига олган бу савоб миссияси бағоят улуг ишдир.

Газетага нажот излаб мурожаатнома йўллаган барча интиқ тоқ инсонларга тез кунда ўз жуфтини топиб бахтини тилайман.

Хур беваларга жуфтлар йўлини берсин, Кўнгил излаганга ёр кўнглини берсин...
Азимжон ҚОСИМОВ,
филология фанлари номзоди.

МЕНИ БОҚИШИНГ КЕРАК!

- Исми Муқаддасхон! Зангиота туманида яшайман. Таҳририятингизга йўлим тушиб келгандим.
Менга бирор маслаҳат берайсизлар. Бир муаммо билан қийналиб кетдим. Қанча қийинчиликлар билан тиббиёт институтини тугатдим. Кейин туманимизда шифокор бўлиб ишлаш бошладим. Бу орада ёшим анча ўтиб қолганини сезмабман ҳам. Кеч бўлса-да, бир йилгитта турмушга чиқдим. Мен: «Энди қийинчиликлар ортда қолди, турмуш ўртоғим билан барча машаққатларни енгиб яшаймиш», - деб ўйлагандим. Аммо оғир ҳаётим энди бошланаётганини билмаган эканман, - деб сўз бошлади аёл.
- Турмушга чиққандан кейин ҳар бир инсон ҳам маълум қийинчиликларни бошдан кечиради-ку! - де-

дим аёлни гапга солиб.
- Тўғри. Узим ҳам барча мшаққатларни енгсам керак, деб ўйлагандим. Мехнатдан қочган эмасман. Қайнона-қайнота, рўзгор юмушлари мен учун қийинчилик туғдирган эмас. Лекин эримнинг қилиқлари жонимга теғди. У политехника институтини имтиёзли диплом билан битирган. Ота-онаси емай-ичмай, топганини шу ўғлига сарфлаб, қийналмасдан ўқиши учун шароит яратиб беришган. У ўқишни битиргач, бир-икки ой туман ҳокимиятида ишлади. Кейин бўшаб, уйда ўтириб олди.
- Нега бўшаганини сўрамадингизми?
- Албатта сўрадим. Яхши гап билан, ҳар бир ишнинг ўзига хос қийинчиликлари бўлишини тушуниришга уриндим. Яна бирор жойга жойлашиши мумкинлигини айтдим.
- Эрингиз-чи?

- Унинг жаҳли чиқиб бақирди. «Эрта туриб, елиб-юғуриб ишга боришдан чарчаб кетдим. Сенинг ишинг енгил, пул топишнинг ҳам осон. Ўзинг ишлайверасан!» - дея жанжал кўтарди.
Нима қилай, қайнона-қайнотам кекса, лекин жуда меҳрибон ва яхши одамлар эди. Улар ҳам менинг ёнимга тушиб эримга қанча насиҳат қилишди. Лекин эрим уларни ҳам силтаб ташларди. Шуларнинг ҳурмати учун ҳам ишлаб, рўзгорни ўзим тебаратардим.
- Эрингиз ҳеч бўлмаса уй-рўзгор ишларига қарашармиди?
- Умуман қўлини совуқ сувга ҳам теккизмасди. Эрталаб туриб чойини ичиб бўлгач телевизор кўрарди. Кейин тушда овқатланиб яна ухларди.
Хуллас, қизчам туғилганда қайнона-қайнотам кетма-кет вафот этишди. Биласиз, ўзбекчилик. Маъракаларни ўтказгач жуда қийналдим. Чунки, болам билан уйда ўтирардим. Хатто, нонга ҳам зор бўлган кунларимиз бўлди. Шундай кунларда эрим: «Нега уйда ҳеч нарса йўқ? Пул топмай, нега уйда ўтирибсан? Бор, ишга чиқ, болага ўзим қарайман», - деб гурбат қиларди.
Охири ишга ҳам чиқдим. Лекин болам касал бўлавергач, яна уйда ўтириб қолдим. Шундан сўнг эрим билан яшаб бўлмас-

лигини тушундим. Ажралишга қарор қилдим. Суд бизни ажратгач, мен ота-онамнинг уйига кетдим. Эрим эса кўп ўтмай бир аёлга уйланибди. Ота-онамнинг кенжа қизиман. Опаларим, акаларим уй-жойлик, бахтли яшашади. Менга куя-куя касал бўлиб қолган ота-онам ҳам вафот этишгач, акаларим уйни менинг номимга ўтказиб беришди. Ўғлим боғчада, ўзим ишлардим. Ҳаётим тинч, тўкин бўлса ҳам ўғлимнинг отасиз ўсаётганидан эзилардим.
- Эрингиз ишлашга, ҳаётини ўзгартиришга уриниб кўрганни эшитмадингизми?
- Йўқ, у икки марта уйланиб ажрашди. Кейин уйини сотиб, пулини йўқ қилгач, опасининг уйда яшай бошлаганини эшитдим. Ҳамма муаммоларим ана шундан сўнг бошланди.
- Эрингизга билан боғлиқми?
- Ҳа, шундай! Бер куни у ўғлимни кўришга келди. Кейин уйга кирди. Мен ҳам ижозат бердим. Болани кўргач, кейин кетади, деб ўйладим-да. У бўлса шу куни ётиб қолди. Бунга ҳам қўндим. Ўғлим ҳам у билан чиқса қолганди. Эрталаб ишга кетишим керак, эрим эса турмасди. Уни уйғотмоқчи бўлсам: «Калитни ташлаб кетавер, қўшниларга бериб кетаман!», - деб турмади. Ноилож ишга кетдим. Келсам ўша хонанинг калитини топиб ичидан қулфлаб олибди. Чикмайди. Дераздан овқат беришимни талаб қиларди. Орадан бир hafta ўтди. Йўқ пайтимда чиқиб ҳаммаёқни қовлаб, ишдан келадиган пайтимда яна уйга кириб олади.
- Акаларингизга айтмадингизми?
- Охири айтишга мажбур бўлдим. Улар ҳам уйдан чиқара-

олишмагач, милицияга мурожаат қилдик. Улар келишиб, эшикни бузишди. Эримни зўрга судраб олиб чиқишди. Дарвозадан чиқариш жуда қийин бўлди. У оёқларини ерга тираб ётиб оларди. Охири беш-олти киши кўтариб олиб чиқиб ташлашди.
- Шундан кейин сизни тинч қўйдими?
- Қани эди тинч қўйса? Ҳар куни кўчамизда пойлаб ўтиради. Уйга киритмасам ўт қўйиб юбориши мумкинлигини айтиб қўриқтиради. Тинч ҳаётим барбод бўлган. Кечалари тиқ этган товусдан қўрқаман. Уй-қусизликка учрадим. Ухласам кимдир уйимни ёқиб юборадигандек туюлаверади. Ахир бу қанчонгача давом этади?
- Болангиз унга ўрганибди, ярашсангиз бўлмайдими?
- Биласизми, қап-қатта олий маълумотли эркакни боқиб жонимга теккани учун ажрашгандим. Махалла оқсоқоли ҳам шунди маслаҳат берганди. Лекин мен аёл киши бўлсаму нима учун мени эрим эмас, мен уни боқибшим керак? Ахир қани эркаклик гурури, диёнати, уялмасмикан? Наҳотки хоним эркаклар шунчақа боқирди деб бўлиб қолишган бўлса?...
Муқаддасхон шуларни гапириб берди-да, «Газетага эзинг, демайман, гапимни эшитганингиз учун раҳмат. Сал енгил тортидим», - деб чиқиб кетди.
Менинг эса бу гапларни ёзгим, мухлисларимиз эътиборига ҳавола қилгим келди. Азилар! Чиндан ҳам кейинги пайтларда эркакларимизнинг эркаклик гурури ўрнини лоқайдлик эгаллаб олмаётимикан? Сизлар нима дейсизлар?
ГУЛБАШАКАР

ТАШРИФЛАРИНГИЗ...

АХИР У МЕНИНГ ЎҒЛИМ

Қўлида бола кўтариб хонага кирган аёлга ўтиришни таклиф қиларканман, каттагина болани опичлаб олганига ажабланиб қарардим. Бунни сезган аёл: - Келгунимизча ухлаб қолди, деди.
- Болани қолдириб келишнинг иложи йўқмиди, совуқда овора қилмай.
- Болажонимни сизларга кўрсатай деб келдим-да, дея аёлнинг кўзида ёш айланди. - Шу боладан кечиб бўладими, айтинг?
- Нима демокчисиз, тушуномапман.
- Боламни олиб қўйишмоқчи.
- Ким, нега олиб қўяди?
- Турмушга чиқмаганман, сабаби шифокорлар менга фарзанд кўриш мумкин эмаслигини айтишганди. Пешонамга ёзганига чидамасдан иложинг йўқ экан. Ҳўқидим, ишлайман. Уйдагилар ҳам аҳволимни тушунишади. Барчаси кўмаклашиб уй олиб беришди. Лекин мен ёлғизликдан чарчадим. Ёшим ҳам ўтизга кирди. Бир куни бола асраб олиш фикри туғилди ва онамга маслаҳат солдим. Онам ака-укамлар билан гаплашиб укамнинг ўғлини менга олиб бермоқчи бўлишди. Аввалига рози бўлдим, кейин ишхонамдаги бир опахоним: «Жигарингнинг боласини олсанг эртага низо келиб чиқиси, сенинг ҳам ҳар сафар уларни кўрганда дилинг хижил бўлиши мумкин. Олсанг бегона жойдан ол», дегандан кейин уйдагиларнинг таклифини рад қилдим. Кейин тегишли жойларга мурожаат қилиб янги туғилган чақалоқни асраб олдим. Ана шу чақалоқ кўриб турганингиз Азизжонимдир. Қаранг, у менга жуда-жуда ўхшайди. Ҳозир болам бешга кирди. Энди уни мендан тортиб олишмоқчи.
- Сиз боланинг ота-онасини танирмидингиз?

ЎҒЛИМ
- Танимасдим. Лекин мўъжизани қаранг, Азизжон туғилган куни менда жуда кучли оғриқ пайдо бўлган. Терга тушиб, ётиб қолганман. Кейин айнаи шу пайтда Азизбек туғилганини билганимда хайратдан ёқа ушлаганман. Онам: «Болам, бу сенинг ҳақиқий ўғлинг, сен тўлғоқ тутиб туққансан», деган. Аммо яқинда уйимга бир аёл келди. У Азизбекни менинг ўғлим эди, деганида тоновонимгача зирқираб кетдим. Айтишча ноилож қолганидан ташлаб кетган экан.
- У аёлнинг бундай дейишга бирор асоси бормикан?
- Мен ҳам сўрагандим. Ҳўжжат, ёки асосим бўлмаса-да боланинг онасиман, зўрлаб бўлса ҳам олиб кетаман, - деди.
- Бу гап билан у жавобгарликка тортилади. Агар аниқ асоси бўлмаса. Қолаверса, сиз ўғлингизни расмий ҳўжжатлаштириб олгандирсиз?
- Ҳа, албатта. Биладан, у аёл мендан кунун йўли билан тортиб ололмайдди. Лекин бу гапни Азизбекнинг қулоғига етказса-чи? Кейин ўғлимнинг кўнгли бўлинмайдими?
- Бундай ҳолат учун ҳам жавобгарликка тортилади. Сиз бу ҳақда яна ўша аёл келса оғохлантиринг ва тегишли органларга арз қилиб қўйинг.
- Ҳўп бўлади. Лекин нега одамлар бунча-а? Яхши кўрса, фарзанд керак бўлган аёл бундай қилиши керак эмас.
Аёл бағридаги ширинтойини опичлаганча хайрлашиб чиқиб кетаркан, газетада қичса юртдошларимизнинг фикрини билиш нияти борлигини айтди. Мен ҳақиқатан бир-бирига жуда-жуда ўхшаш она-болага термулиб қолдим.

- Укам яқинда тўй қилди, - дея гап бошлади аёл. - Уй эгалари, қариндошлар учун хурсандчилик бўлгандир, лекин менинг ҳеч ҳам дилим ёришмади. Одамларнинг гап-сўзи учун қулиб ўйнаб юрдим. Аммо ўзимдан ўтганини ўзим билмаман.
- Нима, хафа бўладиган бирон воқеа юз берганмиди?
- Ҳеч ким хафа қилгани йўқ. Укамнинг тўйига акам келмагани учун ичим ёришмади. Ичқоралик қилаётганим йўш-у, аммо Тангри ака-укани нега яратади? Бир-бирига меҳрибон, жигаржон бўлиши, яхши-ёмон кунда елкадош бўлиши учун эмасми?.. Бир қориндан тала-

соттирмади. Шунда акам бу иморатни қуришга қанча нарса кетганини айтганида, укам: «Уйингни кўтариб олиб кет, лекин ерига тегинмайсан», деди. Хуллас акам чиройли солинган иморатни бузиб материалларини олиб кетди. Шу-шу бир-бири билан алоқаси ҳам узилди. Ё акам инсофга келмади, ё укам. Хали-хали шу ер қосон бўлиб ётибди. Фарзандлар ҳам бир-бирини кўрса ёвқараш қилишади. Мен элдан уламан. Кеча тўйда ҳам ҳаммининг оғзида «акаси келмабди», деган гап. Куйиб кетганимдан бу ерга келдим. Ахир ҳаммамиз ўтамиз. Эрта бир кун акам, ё укамга армон бўлиб қолмасмикан. Ота-онамининг руҳи чирқираётганини ўйлаб йиғлайман.
- Аёллари билан гаплашмадингизми, балки улар тавсир ўтказса олар?

ШУМИ ОҒА-ИНИЧИЛИК?

шиб тушсаю, бир кўрпада ётиб, бир ҳовлида катта бўлса-да, элга қўшилиб, тўй қилганда бегоналар яйраб юриб, ўз жигаринг келмаса.
- Хафалашиб қолишгандир-да.
- Ун бир йилдан бери гаплашмайди. Уларнинг бу ҳолатига мен адо бўлдим. Ҳўи утаганимиз. Унисиникига борсам бунни ёмонлайди, бунисини кўрсам уни. Шу тўйда ярашармикан деб жуда интиқ бўлдим. Хатто ораларига ўзим тушиб, ялиниб-ёлвордим, аммо фойдаси бўлмади.
Воқеа бундай бўлган. Ота-онам яшаб ўтган уйда укам яшарди. Шу уйнинг ёнига акамга ҳам уй солиб беришганди. Йиллар ўтди, акам шаҳарда ишлади. Ота-онамиз бу дунёдан ўтиб кетди. Шаҳарда яшаб юрган акам пулга муҳтож бўлдими, ёки хотинининг гапига кирдимми, қишлоқдаги уйини сотишга қарор қилди. Унинг бу гапи укамга ёқмабди. Уйининг ёнига бегоналар келиб яшашини хоҳлармади. Қанча харидор келса-да, уйни

- Шулар-да ўзи ҳамма ишни қилиб ўтирган. Мана иккаласи ҳам келили бўлди. Наҳот ўз фарзандларини шу ака-уканинг ўрнига қўйиб қўришмайди. Укамга ялиниб-ёлвориб тўйга айтишга ўғлини юборсам, акамнинг хотини эшикдан ҳам киритмай, «бормаймиш», деб ўйорбди. Бунга укам баттар тўнини тескари қийди. Нима қилсам, бу ноинсофлар инсофга келишаркан, деб ўйлайман.
- Опазон, сиз сиқилманг. Агар шу жигарларингиз ўша иморат қилиб кетадиган нарса эканлигини англаганлариде, сиздайд жонқуяр муштларини ўйлаганлариде эди хотинларининг гапига кириб элга қулгу бўлиб ўтиришмасди.
- Биладан, элда кўпни кўрган қарияларимиз бор. Мен газета орқали улардан маслаҳат қутиб қоламан.
Матлуба ШУКУРОВА

ЧИРОЙЛИ ЯШАШНИНГ ШАРТЛАРИ

Ушбу мақолада кўтарилган муаммо кўплаб оилаларда учраши мумкин. Мақола ни ўқир эканман, турмушда ўзим тўқнашган кўп воқеалар ёдга тушди. Ёзилишича, йигит мол фермасида ишлар экан. Ҳар касбнинг ё хунарнинг яхши ва ёмон томони бўлади. Машина ҳайдовчи, қонда ишловчи, электр билан шуғулланувчи ва ҳоказоларни кўз олдингизга келтиринг. Афсуски, шаҳардан тушган келин: "Мен мол тезаклари орасида қанақа қилиб юраман?" - деб нолияпти. Ҳамма жанжал ва келишмовчиликлар шундан келиб чиқаяпти. Ҳатто жанжал ажралиш даражасигача етган. Бу ўринда мен келинни ёқлай олмаيمان! Амма билан тоғачи? Уларда ҳам фарзандлар, келину куёвлар бўлса керак. Нега шошиб қолишди? Нега даров кизларини ажратиб олиб кетиш тараддудига тушишди. Масаланинг туб моҳиятини ўйлашмади. Чунки бу бировнинг дарди-да. Ахир "Ошсиз уй бор, урушсиз уй йўқ", дейдилар-ку.

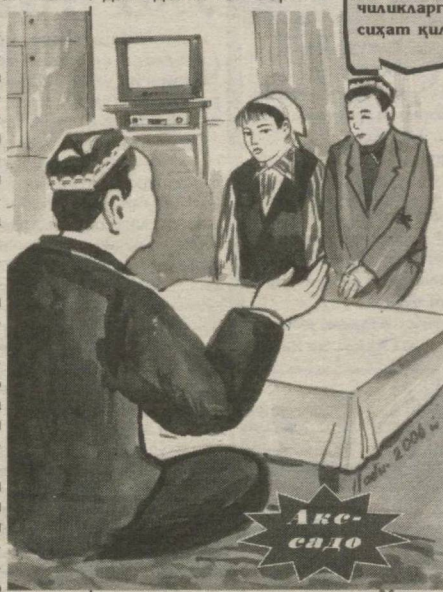
Бир яқин қариндошимизнинг қизи педагогика университетининг муסיқашунослик факультетига ўқиди ва ёқилғи қуйиш шайбоқчасида ишлайдиган йигитга турмушга чиқди. Хозир улар бир ўғил, бир кизли бўлишди. Йигит - Раҳматжон кечкурун ишдан қайтганда эгни-бошидан гуп этиб бензин ҳиди анқийди. Пианино чалиб машқ қилиб ўтирган нозикчиша Шаҳноза бурнини жийирмайди, эрига салом бериб, илқ кутиб олади. Ҳазилхузул аралаш хоҳлаб кулганча: "Сизни ванна чакрайпти, кетдик", - дейди-да, уни ёш боладек эркалаб ҳаммомга олиб киради. Ювиниб эгни-бошини алмаштириб ораста бўлган эрининг руҳи энгил, кайфияти чоғ уйга кириб бир тиззасига ўглини, иккинчисида қизини олади. Бу пайтда Шаҳноза ечилган кийимларни кир ювиш ку-

кунига ивтиб, ювиб, дорға ёяди. Очқ ҳавода бензин ҳиди тарқайди. Нафақат бензин ҳиди, оилага соя ташлаши мумкин бўлган совуқ губорлар ҳам тарқашини айтмайсизми? Қайнонаю қайнота Шаҳнозанинг бегубор, дилбар келинлигидан мамнун ўтиришади.

Биз "дом"да тураймиз. Бувимиз Бешқайрағоч даҳасида катта ҳовлида яшайдилар. Шанба, якшанба кунлари уларни кўргани борамиз. Бувим кўй боқадилар. Кўйларни ўтлатгани кўчага олиб чиқаётганда 4-5 кўй маъраб, ҳовлига ёйилиб кетди. Қизим улардан кўрқиб, айвонга, ундан уйга қолади. Эшикни ёпиб, деразадан томоша қилиб туради. "Кап-катта қиз кўйдан ҳам кўрқадими?" деб бувим койийдилар. Такдир тақозосини қарангки, у Гулистон даҳасига келин бўлиб тушди. Қудаларимиз эса кўй, сизир, товуқ боқишар экан. Кўйдан сўрқиб чоған Муҳайё сизир чоғмоқда, деса имонсизми? Қайнонаси қаттиққўл, бир сўзли, ўта талабчан, аммо диёнатли, бағри кенг аёл. Муҳайё аввалига бир-икки сизир олдиға йўламай, бошқа юмушларни қилиб юрди. Шунда қайнонаси: "Одам қилган ишни одам қилмайди!" Мехр қўйсангиз ёмон бўлмайди", деб насихат қилди. У: "Авал чўчидим, думини кўтарса, орқага тисарилдим, кейин аста-секин ўрганиб кетдим", - дейди. Бу билан Муҳайё гап-сўз кўпаймасин, уйим тинч бўлсин, деб келишмовчиликларнинг олдини олди.

Мен яна мақолага қайтсам. "Кечкурун уйга келганларида ҳаммаёқларидан гўнг ҳиди келмади", дейди келин. Ахир йигит нима қилсин, касби шундай экан. Ювиб, тозалаб, эгни-бошни алмаштириб бир иложини топса бўлмасмикан? Муаллиф "Хотинингизнинг истаги, қизиқшини ҳам

хурмат қилинг-да", - деб ётиги билан тушунтиргач, куёвнинг чехраси ёришди. Хайриятки, иш яхшилиқ билан туғади. Халқимизда: "Ҳамма стол эгаси бўлишга интилар-верса, подани ким боқадиди?" деган гап бор. Ай-

Акс-сано

лантисак, гап кетидан гап чиқаверади. Мол фермаси биринчидан, бу сут, гўшт, пишлоқ, ёғ махсулоти дегани бўлса, иккинчидан, ҳозир ҳеч қаерда ишлаймай, "узун кириб-узун чиқиб" юрган йигитлар ози? Эрталабки но-нуштадан сўнг телевизор тагига чўзилиб, кунини кеч қилаётган, тоғни урса талқон қилгудек кучи бор норғул йигитлар ози? Ишга бўйин ёр бермай, текнини кўзлайдиган, отанинг пенсиясини пойлаб кун санайдиганлар йўқ дейсизми? Бунга ўнлаб мисоллар келтириш мумкин. Қишлоқларда қандай билмадим-ку, аммо шаҳарда шунақаси ҳам бор. Шуларни ўйлаб, мол фермаси бор йигит ишдан сову-масин, кўнглини бузмасин, фермани кенгайтириш чораларини изласин, дейман. Келин эса ҳам ишда, ҳам ҳаётда унга ҳайрихоҳ бўлишини истайман.

М. ТУРОБОВА

"Чиройли яшаш ҳам керак-ку..." - 43-сон

ЭСЛАТМА: Келин эрининг фермада ишлаб, доим устидан гўнг ҳиди келиб туришидан, ўзини касби - пианиночилик бўйича ишлашга руҳсат бермаётганидан нолиди. Ҳамма келишмовчиликларга сабаб шу экан. Уларга насихат қилди муросага келтиришим. Муаллиф: А. ҚОСИМОВ

Камдан-кам шаҳар кизлари қишлоқ шароитига кўникиб яшай олишади. Орада келишмовчиликлар, кўнглихираликлар пайдо бўлади. Бизнинг қишлоғимизда ҳам "шаҳарлик келинлар"нинг айримлари уддабурон, эпчил, хушмуомала. Айримлари эса қозонда овқат қиламан ёки тандирга нон ёпаман, деб сочу юзларини куйдириб олишади. Сўнг пойтахтдаги ота-онасига телефон қилавериб, квартира оламиз деб, қайнона-қайнотанинг яхши ёмон кунига асқотадиган 3-4 молини сот-тириб, етмаса ота-онасидан олиб, эрлари билан шаҳарга қайтиб келган "ойимтилалар" ҳам учраб турибди. Мақоладаги келинчақка айтар гапим бор. "Шаҳарлик кизман, мол тезаклари орасида қанақа қилиб юраман?" - дебсиз. Шунини оила қурмасдан олдин ўйлаш керак эди. Отангиз орзуси билан оила қурибсиз ҳам дейлик. Эрингиз сизни севса, тушунса, қайнона-қайнотангиз, фарзандингиз бўлса - сиз бахтлисиз. Инсон борки, бахтли кунларни кутиб яшайди. "Бугунги кунимдан эртанги куним яхшироқ бўлади", деб ният қилади, шунда интилади. Бахтли кунларни куттиш - баъзан ўша кунларнинг ўзидан анча тотлироқ бўлади. Иш қайсар ва кучли ҳайвондек гап. Шунинг учун қарияларимиз: "Ишнинг ўзини билма, кўзини бил", дейишган. Сиз уларни ўзгартирмаган деманг. Чунки ҳамманинг ўз

қизиққан соҳаси бор. Ҳамма олимۇ фузало бўлиб кетаверса, подани ким боқадиди, боғни ким гуллатади? Нон-войни ким ун, ошхона-ни ким гўшт билан таъминлайди? Кийим-бошларни ювиб улгуролмайман дебсиз. Уларга алоҳида-алоҳида уст-бош ажратиб қўйинг. Хидли совуланг ту-

тинг. Ахир ҳамманинг уйида вазият, шароит ўзгача-ку. Оилада 5 жон экан. Қайнона-қайнотага қарашнинг ўзи бир рўзгор бўлса, ёш болага қарашнинг ўзи бир рўзгор, эр, рўзгор, идиш-товок, пишир-куйдирларчи... Агар келин шуларнинг барчасини ўз вақтида уддалай олса, қайси эр унинг ишлашига қарши бўлади. Агар оилани каттақон "арава" деб оладиган бўлсак, аравани куёв у томонга, келин бу томонга тортса оқибати қандай тугайди? Иккаласи бараварига тортса-чи? Муроса билан мақсадга етишадилар. Келиши билан нисонинг олди олинади, қишша олишлиқ тугайли турли хил нохушликларга барҳам берилади. Оилавий муросадан умринг тинч ва мазмунли ўтади. Момоннинг гапи ёдимга тушди:

- Аввало уришма, уриш-жанжал жойдан барака, фойз кўтарилади. Агарда иш уриш-жанжалгача борса-икки юзинг билан уришма, биттаси ярашиш учун қолсин. Демак, уриш-жанжалнинг ҳам ўз қонун-қоидаси бор экан-да, яъни, "Уришсанг ҳам андиша билан уриш..."

Мухтарам муҳлис! Уриш-жанжал руҳиятни мажруҳ қилиб қўяди, инсонийлик ҳис-туйғуларини азоб-лайди. Яхши гап ҳам, ёмон гап ҳам шу биргина оғиздан чиқади. "Сен" билан "сиз"нинг фарқи бор. Бир-биримизнинг "сиз-сиз"лаб, ардоқлаб яшайлик, омонат дунёда омон бўлайлик!

Забинисо
ҒАФФОРОВА

Хурматли мақола муаллифи Азимжон Қосимов!

"Яшайдан шарофат, ёмондан касофат" деганларидек, сиздек кўпни кўрган инсоннинг турткисига муҳтож эканларки, маслаҳатларингиз билан келин ўз ихтисослиги бўйича ишлашига турмуш ўртоғи рози бўлибди. Сиз орага тушмаганингизда, "мол тезагининг ҳиди анқийди" дан бошқа яна қанча гап-сўзлар чиқиб, оила бузилиб кетишигача бориши мумкин эди.

Бундан 7 йил аввал, мактабдан уйга қайтмадан деб турганим, бир тенгдошим келиб қолди. Ҳол-аҳвол сўрашдик. Сўнг қўлимдан ушлаб чеккароққа тортиб деди:

- Ердамнинг керак бўлиб қолди.
- Қўлимдан келса бақонидил, - дедим.
- Учинчи келиним ўғлимдан аччиқ-лашиб, келмас бўлиб кетди. Дўстим, орага тушмасангиз бўлмайди. Бир набирам бор, - деди у.

Улов билан зумда келиннинг уйига бордик. Келинга ўтиринг, деб илтимо қилдим. Мен ётиги билан муд-

дони айтгач, келин йиғлай бошлади.

— Тушуман, қизим, бир сенинг рўзгорингизда эмас, ҳамма рўзгорда камчиликлар бор, - дедим. - Жон қизим, ҳам ўқув-чимсан, ҳам келинимсан. Мактабда аълочи эдинг. Ҳаётда ҳам шундай бўлгин. Агар бугундан эътиборан, куёвдан камчилик ўтса, мен жавоб бераман. Сендан камчилик ўтса ҳам мен жавоб бераман. Иқтисодий жиҳатдан қўлдан келганича мен ҳам, мана буванг ҳам ёрдан берамиз.

Сен ҳам куёвнинг билан чўлга ишга борасан. Муштин бир ерга урасизлар. 2-3 ойда ишларинг юришиб кетади. Қани, агар домламнинг ўқувчисиман, ишончини оқлайман десанг, сени куёвнига олиб кетаман.

Келинни куёвнига олиб бориб, аввал келин билан, кейин куёв билан яккама-якка гаплашдим. Иккиси ҳам бир-бирини тушуниш қийин кечаётгани ҳақида гапирдилар. Мен уларга сабр тиладим. Икки кундан кейин, улар чўлга отланди. Аввал пудратчи бўлди. Ҳозир фермер. Уч болали бўлиб, аҳил яшаб кетишди.

Эргаш АТОВЕВ

Бир нотинч оиланинг муросага келганлигидан жуда хурсанд бўлдим. Мен ҳам 31 йил хотин-қизлар раиси сифатида кўп нотинч оилаларнинг муаммоларига аралашиб келдим. Ҳозир ўша оилалар келин-куёвли бўлишди. Хар икки томондаги қуд-андаларга куёв ва келинга алоҳида муомала қилиб муросага келтириш осон иш эмас.

Мақоладаги хар икки тараф босидан келишиб олишмаган. Биз қалинроқ дўст бўламиз, дейишган-у, лекин қишлоқ билан шаҳар шароитига эътибор ҳам беришмаган. Келиннинг хафа бўлганича бор. Аёл киши қанчалик озода бўлса, оилага шунчалик барака, аҳиллик ўз нурини сочди. Куёв боланинг мол-ҳоллари бор экан. У аёлим қарашмайди, деб жанжал чиқармай, бирорта бўш юрган ўсмир йигитчаларни фермага таклиф қилиб, ишлатса савоб иш бўлар-

ди. Шунда куёв ҳам жуда мол-ҳолга ўралашиб, ифлосланг юрмайди. Келин ҳам севган ишига бориб, келаверади. Ҳақиқатан уйдан ҳид келиб турса, хар қандай инсон ҳам: "Ха, келин уйингни озода сақламабсан-да", дейиши мумкин.

Менинг ўртанча ўғлимда ҳам 4-5 та мол бор. Улар шундоқ молхона олдиға ҳаммом қуриб қўйишган. Уст-бошларини иладиган хонаси бор. Махсус уст-бошларини кийиб, иши битганидан кейин ҳаммомда ювиниб, покиза бўлиб, тоза кийимларини кийиб олишади. Ҳеч қандай ҳид келмайди. Мол боқининг айби йўқ, қишлоқ жойларда албатта мол-қўй, товуқлар боқилади. Фақат озодалиқни ҳам унутмаслик керак.

Паттихон САМАДОВА,
Фаргона вилояти.

ТАБРИКЛАЙМИЗ

Бувижонимиз **ОЗОДАБОНУ!**
Сизни табаррук ёшингиз билан табриклаймиз. Ҳаётингиз қувончли кунларга бой бўлсин.
Неварангиз Мунисаой.

Онажонимиз Гулчеҳа **БҮРИБЕКОВА!**
Таваллауд айёмингиз билан қутлаймиз. Бахтимизга соғ-саломат, умрингиз узоқ бўлсин. Фарзандаларингиз камолдан қалбингиз қувончларга тўлсин.
Одина ва оила аъзоларингиз

Азиз укажоним **МИРҚОБИ!**
Сени таваллауд тошган кунинг ва мучал ёшинг билан чин қалбдан муборакбад этамиз. Узоқ умр, сизхат-саломатлик, омад тилаймиз.
Ҳурмат билан яқинларинг номидан Диловоз Мирсаломова

Азиз дўстларим **ЁРМУҲАММАД, АНВАР ва БАХТИЁРЖОН!**
54 баҳорингиз муборак бўлсин. Умрингиз узоқ бўлсин. Етмаган орзуларга етишингизга омад ёр бўлсин.
Дўстларингиз номидан Эгамберди Абадуллаев, Султонмурод Файзиев.

Ирсов Уткир **ТОШПАЛАТОВИЧ!**
30 ёшингиз муборак. Мартабанингиз бунавад алуғ бўлсин. Фарзандаларингиз, рафиқангиз бахтига соғ бўлинг.
Қайсингизингиз Умида. Самарқанд вилояти, Пайарик тумани.

Азиз дўстимиз **МАНСУР!**
Сизни туғилган кунингиз билан табриклаймиз. Фарзандаларингиз камолини кўриб юринг. Ҳаётингиз қувончларга тўлиб, сермазун бўлсин.
Дўстларингиз Баҳром, Исроил, Акма ва Ҳасан.

Қандли диабет, бўқоқ, гижжа, лямблия, витилиго, оқ доғлар, псориаз, соч тўкилиши, болалардаги буй муаммоси. Натихали даволал. Табиий гиёҳлар.
ТЕЛ: 317-81-15. Раёно ШОКИРОВА
МАҲСУЛОТ СЕРТИФИКАТЛАНГАН

«ЎҚТАМХОК» замонавий ўқув маркази курсларга таклиф этади:

1. Тикувчилик - 3 ой. Бошловчилар 6 ой.
2. Ҳамширалик - 6 ой. 4 ой ўқиш, 2 ой амалиёт.
3. Тиббий массаж - 2 ой (амалиёт билан)
4. Торт ва пишириқлар - 2 ой.
5. Пишириқлар олий курс 1 ой.
6. Уйғурча таомлар ва салатлар - 1 ой.
7. Сартарошлик - 3 ой (аёллар учун).
8. Парда ва чойшаблар - 1 ой (амалиёт б-н).
9. Сартарошлик - 2 ой (ўғил болалар учун).
10. Қашқаччилик - 3 ой. (машинада вишивка).
11. Инглиз тили - 3 ой.
12. Рус ва турк тиллари - 3 ой.
13. Бисер тикиш - 2 ой (яъни муноқ тикиш).
14. Компьютер сабоқлари - 2 ой яқка тартибда. Интернет - 1 ой.
15. Бухгалтерия ҳисоби-2 ой.
16. Сунъий гул ясаш-2 ой.
17. Астарли костюм-палаш, пальто-1 ой.
18. Тўй ва оқшом либослари тикиш.

Ўқишга тугатганларга **ДИПЛОМ** берилади. Ўқишга қабул ҳар кун.

Манзилимиз: Юнусобод тумани, 3 мавзе, 1-уй, 31-хона. Мўлжал: Юнусобод базори орқасида. Тел: 125-97-93, 121-77-72, 21-17-95.

«ЗИЁ-НУР» ЎҚУВ КУРСИ:

- Бичиш-тикиш 6 ой ва 3 ой;
- Парда тикиш - 1 ой (амалиёт билан);
- Торт ва турли пишириқлар - 3 ой.
- 1 ой - олий курс;
- Ҳамширалик - 6 ой;
- Уйғурча таомлар - 1 ой;
- Оқшом либослари - 1 ой;
- Компьютер саводхонлиги - 2 ой;
- Массаж - 2 ой;
- Бисер тикиш - 3 ой;
- Аёллар сартароши - 3 ой.

Ўқишга қабул ҳар кун. Ўқишни тугатганларга диплом берилади.

Манзил: Буюк ипак йўли, 123 - уй, 104 - хонадон. Мўлжал: метронинг «Буюк ипак йўли» бекати, «Саёҳат» меҳмонхонасининг ёнида жойлашган. Тел: 360-43-83 (иш тел. 8:00 дан 17:00 гача) 22-73-73, 155-63-70 (Раёно)

Пичок — ўғил

Бундан бир неча йиллар илгари катта опам Малика фарзанд кутаётганида онам туш кўрибдилар. Тушларида онам стол устидаги пичокни олишга ҳаракат қилар эмишду, оломмас эмиш, шунда ҳалиги пичок ерга тушиб кетибди. Онам анча вақтгача хавотирда юрдилар. Ой кунни етиб опам фарзандли бўлди - ўғил! Лекин кўп ўтмай, у нобуд бўлди... Амакмининг қизи Азиза фарзанд кутаётганида мен бир туш кўрдим. У тушимда бизнинг ошхонамиздан пичок олиб кетибди. Мен бу тушимни бувижонимга айтиб бердим. Улар: «Ҳа, Азиза опанг ўғил кўрар экан-да», - дедилар. Орадан бир неча кун ўтиб Азиза ўғил фарзандли бўлди. Демак, тушда хомиладор аёллар пичок олишса ўғил фарзанд бўлар экан...

Назокат ҲАМРОҚУЛОВА,
Педагогика институти талабаси, Тошкент.

КҮЙ (21.03 — 20.04). - Анчадан бери орқага сурилиб келаётган молиявий масалаларни ҳал қилган, янги режаларни амалга ошира бошлашингиз мумкин.

СИГир (21.04 — 21.05). - Оёгингизни иссиқ ушлашга ҳаракат қилинг. Шунда тумову грип сизни четлаб ўтади. Йўқса, жиддий даволанишга мажбур бўласиз.

ЭГИЗАКЛАР (22.05 — 21.06). - Уз принципларингиздан чекинманг, аммо ноурин хатти-ҳаракатларингиз жоҳароли вазиятларни келтириб чиқариши мумкин.

ҚИСКИЧБАҚА (22.06 — 22.07). - Салбий ҳаяжон асабини бузиши ва иммунитетни пасайтириб юбориши ёдингизда бўлсин. Ишқий муносабатларда янглик кутилмоқда.

МУНАЖЖИМЛАР

АРСЛОН (23.07 — 23.08). - Ишбилармон ҳамкорларингизнинг тажрибасига таянсангиз, омадингиз чопади. Ҳақиларингизнинг кўнглини хушлашга интилинг.

БОШОҚ (24.08 — 23.09). - Сафарлардан воз кечманг. Улар иш юзасидан ҳам, шахсий ҳаётда ҳам омадли бўлади. Асабийлашишдан эҳтиёт бўлинг.

ТАРОЗИ (24.09 — 23.10). - Севгилингиздан ҳафамисиз? Уни кечирishi пайти келди. Бу ёнгиға муносабатларингиз кутганингиздан ҳам аъло бўлади.

ЧАЁН (24.10 — 22.11). - Фаол ҳаракатлар вақти келди. Ишда сизнинг олдингизга тушадигани топилмади. Қанча ҳаракат қилсангиз, шунча топасиз.

БАШОРАТИ

ЎҚОТАР (23.11 — 21.12). - Даромадларингиз ҳаракатларингизга мос равишда ўсиб боради. кун тартибига қатъий риоя этишни ҳам унутманг.

ТОҒ ЭЧКИСИ (22.12 — 20.01). - Кўнглинчар ва пул тикиладиган ўйинларга, кераксиз харидларга маблаб сарфлаш шартми? Шунинг билан ўйлаб кўринг. Бори-га шукр қилсангиз, ҳеч нарса йўқотмайсиз.

ҚОВГА (21.01 — 18.02). - Даромад келмаётганидан хафа бўлманг. Ахир ҳаракат ҳам йўқ-ку! Обруйингизни мустаҳкамлаш учун қулай пайт келди.

БАЛИҚ (19.02 — 20.03). - Кўпроқ тоза ҳавода бўлишга ҳаракат қилинг, турли витаминлар истеъмол қилиш ҳам ёдингиздан чиқмасин.

Суҳбатдошимиз — Республикамиз неврология соҳасида ўз мактабини яратган машҳур олим, Ўзбекистон Фанлар академиясининг академиги, Нью-Йорк Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзоси, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор Наби Маждивич МАЖИДОВ.

УМРИНГИЗ УЗОҚ БЎЛСИН!

— Наби Маждивич, кишиларга билдирадиган энг яхши тилакларимиз, «Умрингиз узоқ бўлсин!», «Юзга кириб юринг!»дир. Узоқ умр сирлари ҳақида фикр билдирсангиз...
Соғлом турмуш тарзи аввало шахсий гигиеник ва психологик тадбирни - шифокорлар кўп урғу берадиган режимни ўз ичига олади. Лекин биз овқатланишда вақт ва микдорга аҳамият бермаймиз. Ичиш ва чекишда ўзимизни тиймаймиз. Ўсимлик мойига ҳали ҳам тўлиқ ўтмаганмиз. Тузани кўп истеъмол қиламиз. Аччиқ еймиз. Кам ҳаракатланамиз. Ҳолбуки айнан шулар мия қон томирларининг хасталанишини келтириб чиқаради.

— Шунинг учун ҳам илмий ишларингизда қон томирлари хасталиклари профилактикасига кўп аҳамият берган экансиз-да?
Кузатувларимизга асосланиб, хасталикни уч тоифага ажратиш мумкин. **Биринчи тоифада** хасталик сезилмайди. **Иккинчисида** кишилар соғлом бўладилару, бироқ уларнинг мия паталогияси томирларида дастлабки нохуш аломатлар қайд этилади. **Учинчи тоифада** эса бундай хасталик юз берган ва унинг тез авж олиб кетиш хавфи яққол кўринади.

Иккинчи тоифадаги профилактикада инсулт ҳолатига етмасдан аввал ўз вақтида клиник ва текширувлар қўлланмоғи керак. Хасталик аниқ бўлган учинчи тоифада бемор ўзининг турмуш тарзини йўлга қўйиши, меҳнат ва дам олиш тартибига риоя қилиши, жисмоний ва руҳий чиниқиш билан инсултнинг олдини олади.

Психо-профилактик тадбирларга кишилар ўртасидаги ўзаро мулоқот маданиятини кўтариш ҳам киради. Мажароли вазиятларга кўп парво қилавермаслик, босиқлик билан яшашга ўрганиш керак. Ймкон қадар эътиборни кўнгилсизликлардан яхши нарсаларга қарата билиш, ўзини қўлга ола билиш, ўзини, ҳаракатини, сўзини идора эта билишга ўрганиш керак.

— Стресс ҳолатлари кўп қайтланиши вақтида кунт билан даволанмаслик аксарият кишиларни мия инсулти, юрак инфаркти, қанд касаллигига олиб келади...
— Ҳамма аъзоларимизни бош мия боқаради. Стресс ҳолати оқибатида келади деган дарғазаблик, серзардалик, ШАМСИНУР суҳбатлашди.

ТАТУдан **ҚУРБОНОВ КАҲРАМОН СУЛТОНОВИЧ**га 2004 йилда берилган **04 ПХОО2** сонли рейтинг дафтарчаси йўқолганлиги сабабли **БЕКОР** қилинади.

Юрак қон томир, асаб, ошқозон, ичак, тери, нафас йўллари. Эндокринологик хасталиклар, буйрак, жигар касалликлари даволанади. Натихали. 345-45-08 Мавлуда ШАРИПОВА

ТАТУдан **413-03 Ту** гуруҳ талабаси **АҲМЕДОВ МИРАЗИЗ МИРКАРИМОВИЧ** номига берилган рейтинг дафтарчаси йўқолганлиги сабабли **БЕКОР** қилинади.

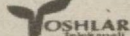
ДУШАНБА 11

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ

Хурматли телетомошабилар! Профилактика муносабати билан душанба, 11 декабр куни "O'zbekiston" телерадиоканали ўз кўрсатувларини соат 14.55 дан бошлайди.

- 14.55 Кўрсатувлар дастури. 15.00 "Тахлинома". 15.45 "Ватанпарвар". "Болалар сайёраси". 16.45 "Эртақлар - яхшиликка етаклар". 17.00 "Ахборот". 17.10 ТВ анонс. 17.15 Олтин мерос. 17.25 "Равнак" студияси намойиш этади. 17.40 "Хайв ва қонуни". 18.00 "Фанмииз даргалари". 1-қисм. 18.20 "Оханглар оғушида". 18.30 "Уч". Телесериал. 1-қисм. 19.00 "Аъло ўйинчи". Теле-лотерея. 19.15 "Молия ва банк хабарлари". 19.20 "Дунё иқлими". 19.25, 19.55, 20.55, 21.30 Эълонлар. 19.30 "Ахборот" (рус тилида). 20.00 ТВ анонс. 20.05 "ТВ шифокор". 20.10 "Оила ришталари".

- сериял премьераси. 20.50 "Дунё иқлими". 21.00 "Ахборот". 21.35 ТВ анонс. 21.40 "Янги оханглар". Р. Комилов. 22.05 "Сарой жавоҳири". Телесериал. 23.15 "Кўшиғимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш). 23.25 "Олам ва одам" дастури: "Осиёнинг барҳайт мероси". 23.55-24.00 Тунги наволар.

- 5.55 Дастир очилиши. 6.00 ЯНГИ ТОНГ. 6.00 Joutgal. 8.20 "Қамолот" хабарлари. 8.30 "Янги авлод" болалар ижодиёти фестивали. 9.30 Қомусим! 9.35 Чепиним сирлари. 9.55 Ватаним! 10.00 Давр ҳафта ичида. 10.30 Жаҳон операсидан: "Кармен". 10.40 "Муҳаббат қаҳваси". Сериал. 12.00 ЯНГИ КУН. 13.00 Давр. 13.15 Енимдаги бахт. 13.20 Жаҳон операсидан: "Марварид изловчиси". 13.30 XV Осиё ўйинлари қундалиги. 14.00 Жаҳон киноси: "Олижаноб лигит". 15.40 Нафасот олами. 15.50 Жаҳон операсидан: "Норма". 16.00 Давр. 16.15 Интерфутбол.

- 17.50 UzEX. 18.00 "Шимол тафти". Сериал. 18.30 Дилрабо. 18.50 UzEX. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.00 ДАВР. 19.30 Наво-SMS. 19.40 "Саломея". Сериал. 20.10 Спорт-лото. 20.15 Ракурс. 20.30 ТВ-дорихона. 20.40 Наво-SMS. 21.00 Эълонлар. 21.10 Омон бўлинг! 21.15 "Муҳаббат дардлари". Сериал. 22.00 ДАВР. 22.30 Дилрабо. 22.40 Тараққийёт сари. 23.00 "Кулинг, қани". 23.20 Тафаккур нури.

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

- 17.50 Кўрсатувлар тартиби. 17.55 Мультфильм. 18.05 "Телекурьер - маркет". 18.30 "Пойтахт". 18.50 "Гвадалупе". Телесериал. 19.30 "Музыка SMS". 19.50 2006-йил - Ҳомийлар ва шифокорлар йили. "Саломат бўлинг" /рус/. 20.00 "Пойтахт" ахборот дастури. /рус/. 20.15 "Анонс". 20.20 Ҳайвонот дунёси: "Баҳайбат тимоҳ" 2 - қисм /рус/. 20.50 "Интервью" /рус/. 21.00 "Жозоба". 21.25 "Эслайсизми, ёдингиздами?".

- 21.30 "Пойтахт". 21.45 "Анонс". 21.50 "Телекурьер - маркет". 22.10 "Аёл қалби". 22.30 "Пойтахт" ахборот дастури. /рус/. 22.45 "Анонс". 22.50 Кино: "Ўйин". 1-қисм

- 7.00 "Бардам бўлинг". 8.00 "Версия". 8.30 "Болалар спорти". 8.50 Мультфильм. 9.00 "Талқин". 9.35 "Детективлар". 10.10 "Олам бўйлаб". XV Осиё ўйинларида. 11.00 Енгил атлетика. 12.30-14.00 Бадний гимнастика. *** XV Осиё ўйинларида. 16.00 Бокс. 1/2 финал. 17.30 Енгил атлетика. 19.00 "Хабарлар" (рус. тилида) XV Осиё ўйинларида. 19.20 Енгил атлетика. 20.40 "Вести". 21.00 "Тет-а-тет". 21.10 "Футбол шарҳи". 21.30 "Хабарлар" (ўзб. тилида). 21.50 "Мени кутгил". XV Осиё ўйинларида. 22.40 Эшак ашиш 1000 м. Финал. 24.00 Гандбол. 1/2 финал.

TV-MARKAZ

- 07.00 "Премьера" (узб.) 07.20 Ўзбек наволари 07.55 "M&TV awards '06" 08.00 "Премьера" (рус.) 08.20 "Сайилгоҳ" 08.35 Ўзбек наволари 09.00 Сериал "ОСТАТЬСЯ В ЖИВЫХ" 21-серия 09.50 Ўзбек наволари 10.55 "M&TV awards '06" 11.00 Кино-SMS. Фильм-победитель прошлой недели. 13.00 Мировые хиты 13.30 Ўзбек наволари 14.00 Кулги маркази 14.15 Ўзбек наволари 14.55 "M&TV awards '06" 15.00 Теленяня 15.45 Мировые хиты 16.00 Ўзбек наволари 17.00 "Судьбы-Такдирлар" 17.30 Микст-концерт 17.55 "M&TV awards '06" 18.00 Премьера (узб.) 18.20 Ўзбек наволари 19.00 Премьера (рус.) 19.20 Сериал "ОСТАТЬСЯ В ЖИВЫХ" 22-серия 20.10 "M&TV awards '06" 20.15 Ўзбек наволари 21.00 "Очил дастурхон" 21.20 Ўзбек наволари 21.55 "M&TV awards '06" 22.00 Комедия по понедельнику. Худ. фильм "ЭД ИЗ ТЕЛЕВИЗОРА" 00.00 Миксер

- 5.00 "Доброе утро" 9.00 Новости 9.05 "Малахов+" 10.00 "Агент национальной безопасности". 11.00 "Сестры по крови". 12.00 Новости 12.10 "Понять. Простить" 12.40 "Лолита. Без комплексов" 13.25 "Детективы" 14.00 Другие новости 14.25 "Контрольная закупка" 15.00 Новости (с субтитрами) 15.15 Криминальная Россия. "Адский телефон". 2-я серия 15.50 "Любовь как любовь" 16.55 "Федеральный судья" 18.00 Вечерние новости. 18.20 "Пять минут до метро". Многосерийный фильм 19.10 "Жди меня" 20.00 "Сестры по крови". 21.00 Время 21.30 Премьера. "Последний бронепоезд" Многосерийный фильм 22.30 Премьера. "Брежнев". Фильм Леонида Парфенова. 1-я серия 23.30 Ночные новости 23.45 Теория вероятности. "Великие безумцы" 0.35 "Гени и злодеи". Феликс Дзержинский 1.10 Приключенческий фильм "Волшебное озеро" 3.00 Время 3.30 "Хрустальный мальчик". Документальный фильм 3.55 "Правда об орлах"

- 5.00 "Доброе утро, Россия!". 8.50 Елена Яковлева, Борис Щербakov, Александр Филиппенко и Татьяна Доглева в фильме "Одна на миллион". 1992г. 10.45 ВЕСТИ. 11.00 ВЕСТИ. 11.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. 11.50 "Комната смеха". 12.50 "Частная жизнь". 13.45 ВЕСТИ. 14.00 ВЕСТИ. 14.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. 14.40 Надежда Бахтина в фильме "Четвертая группа". 16.40 ВЕСТИ. 17.00 ВЕСТИ. 17.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. 17.40 "Обреченная стать звездой". Телесериал. 18.40 "Волчица". Телесериал. 19.40 ВЕСТИ. 20.00 ВЕСТИ. 20.45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. 21.05 "Спокойной ночи, малыши!". 21.15 Анна Ковальчук в детективном сериале "Тайны следствия". 23.15 "Мой серебряный шар". 0.15 "ВЕСТИ+". 0.35 "Честный детектив". 1.05 "Синемания". 1.40 "Дорожный патруль". 1.50 Дарил Ханна в комедии "Старые ворчуны разбушевались" (США). 1995г. 3.25 Канал "Еврьюнос" на русском языке. 4.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.

СЕШАНБА 12

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ

- 5.55 Кўрсатувлар дастури. 6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!" 8.00-8.35 "Ахборот". 8.35 ТВ анонс. 8.40 Олтин мерос. 8.50 "Олам ва одам" дастури: "Осиёнинг барҳайт мероси". 9.20 ТВ анонс. "Болалар сайёраси": 9.25 1. "Уйла. Изла. Топ!" Телемусобақа. 2. "Ака-ука Гримм эртақлари". Мультсериал. 10.30 ТВ анонс. 10.35 "Қорақалпоқ наволари". 10.50 "Молия ва банк хабарлари". 10.55 "Дунё иқлими". 11.00 "Ахборот". 11.10 ТВ анонс. 11.15 "ТВ шифокор". 11.20 "Оила ришталари". Телесериал. 11.55 "Дил таронаси". 12.00 "Ахборот" (инглиз тилида). 12.10 ТВ анонс. 12.15 "Юртим бўйлаб" дастури: "Қуриқона манзаралари" "O'zbektefilm". 12.25 "Бир асар тарихи". 12.45 "Сарой жавоҳири". Телесериал. 13.50 Олтин мерос. 13.55 "Дунё иқлими". 14.00 "Ахборот". 14.15 ТВ анонс. 14.20 "Олам ва одам" дастури: "Экспедиция". Хужжатли сериал.

- 15.15 "Дил таронаси". 15.20 "Заковат". "Болалар сайёраси": 16.20 "Эртақлар - яхшиликка етаклар". 16.40 "Ақл ва идрок". 17.00 "Ахборот". 17.15 Эски альбом. 17.20 ИИВ хабарлари. 17.35 2006 - Ҳомийлар ва шифокорлар йили. "Саломатлик" дастури. 17.55 ТВ анонс. 18.00 "Фанмииз даргалари". 2-қисм. 18.20 "Оханглар оғушида". 18.35 "Уч". Телесериал. 2-қисм. 19.05 "Сизнинг адвокатингиз". 19.10 "Банк ва микоз". 19.20 "Дунё иқлими". 19.30 "Ахборот" (рус.) 20.05 "ТВ шифокор". 20.10 "Оила ришталари". 21.00 "Ахборот". 21.40 Эркин мавзу. 22.00 "Сарой жавоҳири". 23.20 "Олам ва одам" дастури: "Осиёнинг барҳайт мероси".

- «ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ Телетомошабилар диққатига! Профилактика муносабати билан сешанба 12 декабр куни "Yoshlar" телеканали ўз кўрсатувларини соат 17.55 дан бошлайди. 17.55 Дастир очилиши. 18.00 "Шимол тафти". Сериал. 18.30 Дилрабо. 18.45 ТВ-банк. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.00 ДАВР. 19.30 Наво-SMS. 19.40 "Саломея". Сериал. 20.10 JOKER телелотереяси. 20.15 CINEMANIYA. 20.45 Наво-SMS. 21.00 Эълонлар. 21.10 Омон бўлинг! 21.15 "Муҳаббат дардлари". Сериал. 22.00 ДАВР. 22.30 Дилрабо. 22.40 Жаҳон киноси: "Гиностра чўккиси". 1-қисм. 23.50 - 23.55 Тафаккур нури.

- 15.15 "Соғинч". 20.00 "Пойтахт". 20.20 "Тошкент ва тошкентликлар". Бевосита мулоқот. 21.00 "Жозоба". 21.25 "Эслайсизми, ёдингиздами?". 21.30 "Пойтахт". 21.50 "Телекурьер-маркет". 22.10 "Амазонка". Хужжатли фильм. 1-қисм /рус/. 22.30 "Пойтахт". 22.45 "Анонс". 22.50 Кино. "Ўйин". 2-қисм

- 19.50 "Соғинч". 20.00 "Пойтахт". 20.20 "Тошкент ва тошкентликлар". Бевосита мулоқот. 21.00 "Жозоба". 21.25 "Эслайсизми, ёдингиздами?". 21.30 "Пойтахт". 21.50 "Телекурьер-маркет". 22.10 "Амазонка". Хужжатли фильм. 1-қисм /рус/. 22.30 "Пойтахт". 22.45 "Анонс". 22.50 Кино. "Ўйин". 2-қисм

- 7.00 "Бардам бўлинг". 8.00 "Хабарлар" (рус. тилида). 8.20 "Болалар спорти". 8.35 "Ҳайвонот олами". 9.00 "Хабарлар" (ўзб. тилида). 9.20 "Детективлар". 9.55-10.20 "Типпи билан олам бўйлаб". *** XV Осиё ўйинларида. 12.00 Теннис. 1/2 финал. 14.00 Баскетбол. Эркақлар. 1/4 финал. 16.00 Бокс. Финал. 18.00 Футбол. 1/2 финал. Танаффусда "Хабарлар" (рус. тилида) 20.00 "Вести". 20.20 Кураш. Республика турнири. XV Осиё ўйинларида. 21.00 Футбол. 1/2 финал. Танаффусда "Хабарлар" (ўзб. тилида) 23.00 Енгил атлетика. 24.00 Қамондан отиш.

TV-MARKAZ

- 07.00 Марказ NEWS (узб.) 07.10 Кулги маркази 07.25 Ўзбек наволари 07.55 "M&TV awards '06" 08.00 Марказ NEWS (рус.) 10.10 Мировые хиты 08.30 Ўзбек наволари 09.00 Сериал "ОСТАТЬСЯ В ЖИВЫХ" 22-серия 09.50 Мировые хиты 10.00 "Премьера" (узб.) 10.20 Ўзбек наволари 10.55 "M&TV awards '06" 11.00 Худ. фильм "ЭД ИЗ ТЕЛЕВИЗОРА" 13.00 "M&TV awards '06" 13.05 Мировые хиты 13.30 Марказ NEWS (узб.) 13.40 Ўзбек наволари 14.30 Марказ NEWS (рус.) 14.40 Мировые хиты 15.00 Теленяня 15.45 "M&TV awards '06" 15.50 Мировые хиты 16.00 "Спецрепортаж" 16.20 Ўзбек наволари 17.00 "Тол-20" 17.45 Мировые хиты 18.00 Марказ NEWS (узб.) 18.10 Ўзбек наволари 18.40 Мировые хиты 19.00 Марказ NEWS (рус.) 19.10 Сериал "ОСТАТЬСЯ В ЖИВЫХ" 23-серия 20.15 Ўзбек наволари 20.55 "M&TV awards '06" 21.00 "Великоленая семёрка" 21.30 Мировые хиты 21.55 "M&TV awards '06" 22.00 Х/ф "МЕКСИКАНЕЦ"

- безопасности". 11.00 "Сестры по крови". 12.00 Новости 12.10 "Понять. Простить" 12.40 "Без комплексов" 13.25 "Детективы" 14.00 Другие новости 14.25 "Контрольная закупка" 15.00 Новости. 15.15 Вне закона. «Убийство по объявлению» 15.50 "Любовь как любовь". 16.55 "Федеральный судья" 18.00 Вечерние новости. 18.20 "Пять минут до метро". 19.10 "Пусть говорят" с Андреем Малаховым 19.55 "Сестры по крови". 21.00 Время 21.30 Премьера. "Последний бронепоезд" 22.30 Премьера. "Брежнев". Фильм Леонида Парфенова. 2-я серия 23.30 Ночные новости 23.45 Искатели. "Казанский клад" 0.35 Ударная сила. "Стратегическая авиация" 1.20 Х/ф "Дети понедельника" 3.00 Время 3.30 Фильм "Правда о крокодилах" 4.15 "Звезды эфиря". Александр Бовин

- ВЕСТИ-МОСКВА. 11.50 Анна Ковальчук в детективном сериале "Тайны следствия". 12.50 "Частная жизнь". Ток-шоу с Владимиром Молчановым и Ликой Кремер. 13.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ. 14.00 ВЕСТИ. 14.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. 14.40 "Суд идет". 16.00 "Кулиги и партнеры". 16.40 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ. 17.00 ВЕСТИ. 17.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. 17.40 "Обреченная стать звездой". Телесериал. 18.40 "Волчица". Телесериал. 19.40 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ. 20.00 ВЕСТИ. 20.45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ. 21.05 "Спокойной ночи, малыши!". 21.15 РУССКАЯ СЕРИЯ. Анна Ковальчук в детективном сериале "Тайны следствия". 23.15 ПРЕМЬЕРА. «Покрушение на Данао». 0.15 "ВЕСТИ+". 0.35 ВЕЧЕРНИЙ СЕАНС. Вал Килмер в остросюжетном фильме "Море Солтона" (США). 2002г. 2.30 "Дорожный патруль". 2.50 "Закон и порядок" 3.35 ПРЕМЬЕРА. Комедийный телесериал "Война в доме" (США). 2005г. 4.00 Канал "Еврьюнос" на русском языке. 4.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.

ЧОРШАНБА 13

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ

- 5.55 Кўрсатувлар дастури. 6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!" 8.00-8.35 "Ахборот". 8.35 ТВ анонс. 8.40 Олтин мерос. 8.45 "Олам ва одам" дастури: "Осиёнинг барҳайт мероси". "Болалар сайёраси": 9.15 1. "Олтин тож". Теле-ўйин. 2. "Ака-ука Гримм эртақлари". Мультсериал. 10.10 F.Тошатов номидagi диторчилар ансамблининг концерти. 10.30 ИИВ хабарлари. 10.45 "Банк ва микоз". 10.55 "Дунё иқлими".

- 11.00 "Ахборот". 11.10 ТВ анонс. 11.15 "ТВ шифокор". 11.20 "Оила ришталари". Телесериал. 11.55 Олтин мерос. 12.00 "Ягона оилада". 12.20 "Одамлардан бири". 12.40 ТВ анонс. 12.45 "Сарой жавоҳири". Телесериал. 13.50 Ватан ҳақида қўшиқлар. 13.55 "Дунё иқлими". 14.00 "Ахборот". 14.15 ТВ анонс. 14.20 "Олам ва одам" дастури: "Экспедиция". Хужжатли сериал. 15.05 "Дил таронаси". 15.15 "Оддий ҳақиқатлар". 16.05 "Талимга эътибор - келажакка эътибор". 16.25 "Бизнинг кутубхона". 16.35 ТВ анонс.

- "Болалар сайёраси": 16.40 "Эртақлар - яхшиликка етаклар". 17.00 "Ахборот". 17.10 ТВ анонс. 17.15 Олтин мерос. 17.20 "Эркин иктисодиёт". 17.40 "Автохамро". 17.55 ТВ анонс. 18.00 "Умр мазмуни". 18.20 "Уч". Телесериал. 3-қисм. 19.05 "Омад зарлари". Теле-лотерея. 19.15 "Молия ва банк хабарлари". 19.30 "Ахборот" (рус.) 20.05 "ТВ шифокор". 20.10 "Оила ришталари". 21.00 "Ахборот". 21.40 Эркин мавзу. 22.00 "Сарой жавоҳири". 23.10 "Кўшиғимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш). 23.20 "Олам ва одам". 23.50-23.55 Тунги наволар.

- 7.00 "Бардам бўлинг". 8.00 "Хабарлар" (рус. тилида). 8.20 "Болалар спорти". 8.35 "Ҳайвонот олами". 9.00 "Хабарлар" (ўзб. тилида). 9.20 "Детективлар". 9.55-10.20 "Типпи билан олам бўйлаб". *** XV Осиё ўйинларида. 12.00 Теннис. 1/2 финал. 14.00 Баскетбол. Эркақлар. 1/4 финал. 16.00 Бокс. Финал. 18.00 Футбол. 1/2 финал. Танаффусда "Хабарлар" (рус. тилида) 20.00 "Вести". 20.20 Кураш. Республика турнири. XV Осиё ўйинларида. 21.00 Футбол. 1/2 финал. Танаффусда "Хабарлар" (ўзб. тилида) 23.00 Енгил атлетика. 24.00 Қамондан отиш.

- 16.30 "Сехри тош". Сериал. 17.00 Даврининг боласи. 17.10 Шохсупа. 17.30 Болалар табассуми. 17.35 Истикбол тимсоллари. 17.45 Алломиш авлодлари. 18.00 "Шимол тафти". Сериал. 18.30 Дилрабо. 18.45 Каталог. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.00 ДАВР. 19.30 Наво-SMS. 19.40 "Саломея". Сериал. 20.10 Спорт-лото. 20.15 Автопатруль. 20.35 Давр мавзуси. 20.50 Наво-SMS. 21.00 Эълонлар. 21.15 "Муҳаббат дардлари". Сериал. 22.00 ДАВР. 22.30 Дилрабо. 22.40 Жаҳон киноси: "Гиностра чўккиси". 2-қисм.

- 5.00 "Доброе утро" 9.00 Новости 9.05 "Малахов+" 10.00 "Агент национальной безопасности". 11.00 ВЕСТИ. 11.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.

- 17.55 Мультфильм. 18.05 "Телекурьер-маркет". 18.30 "Пойтахт". 18.50 "Гвадалупе". 19.50 "Мисли гахвар". 20.00 "Пойтахт" ахборот дастури. /рус/. 20.20 Ҳайвонот дунёси: "Қолпон" 1- қисм /рус/. 20.50 "Интервью". 21.00 "Жозоба". 21.25 "Эслайсизми, ёдингиздами?". 21.30 "Пойтахт" ахборот дастури. 21.45 "Анонс". 21.50 "Телекурьер-маркет". 22.10 "Келажакка интилиб". 22.20 "Самагончилар". Телефильм /рус/. 22.30 "Пойтахт" ахборот дастури. /рус/. 22.45 "Анонс". 22.50 Кино: "Ўйинчюк. /рус/ 7.00 "Бардам бўлинг". 8.00 "Хабарлар" (рус.) 8.20 "Болалар спорти". 8.35 "Ҳайвонот олами". 9.00 "Хабарлар" (ўзб.) 9.20 Детективлар. 9.55-10.20 "Табиаатшунос саҳнати". *** 12.00 Юнон-рум ва эркин кураш. 13.00 Теннис. 16.00 Бокс. Финал. 18.30 "Хабарлар" (рус.) 18.50 "Тет-а-тет". XV Осиё ўйинларида. 19.00 Эшак ашиш. 20.00 Гандбол. Авллар. 21.30 "Хабарлар" (узб.) 22.00 Футбол. Авллар. 22.50 "Вести". 23.15 Баскетбол. 1/2 финал.

TV-MARKAZ

07.00 Марказ NEWS (узб.)
07.10 Узбек наволари
07.35 "M&TVA awards '06"
07.40 "Премьера" (рус.)
08.00 Марказ NEWS (рус.)
08.10 Микст-концерт
09.00 Серил "ОСТАТЬСЯ В ЖИВЫХ" 23-серия
09.50 Мировые хиты
10.00 Узбек наволари
10.55 "M&TVA awards '06"
11.00 X/ф "МЕКСИКАНЕЦ"
13.15 Мировые хиты
13.30 Марказ NEWS (узб.)
13.40 "Юлдузли пайшанба"
14.10 Узбек наволари
14.30 Марказ NEWS (рус.)
14.40 Мировые хиты

14.55 "M&TVA awards '06"
15.00 Теленяня
15.45 Мировые хиты
16.00 "Сайилгоҳ"
16.15 Узбек наволари
17.30 Мировые хиты
18.00 Марказ NEWS (узб.)
18.10 Узбек наволари
19.00 Марказ NEWS (рус.)
19.10 Серил "ОСТАТЬСЯ В ЖИВЫХ" 24-серия
20.00 "M&TVA awards '06"
20.05 Кулги маркази
20.35 Узбек наволари
21.00 "Миссия неповторима"
21.30 Мировые хиты
21.45 Узбек наволари
21.55 "M&TVA awards '06"
22.00 X/ф "НЕБО НАД БЕРЛИНОМ"
00.15 "M&TVA awards '06"

5.00 "Доброе утро"
9.00 Новости
9.05 "Малахов + "
10.05 "Агент национальной безопасности"
11.00 "Сестры по крови"
12.00 Новости
12.10 "Понять. Простить"
12.40 "Без комплексов"
13.25 "Детективы"
14.00 Другие новости
14.25 "Контрольная закупка"
15.00 Новости (с субтитрами)
15.15 Вне закона. "Серая мышь"
15.50 "Любовь как любовь"
Многосерийный фильм

16.55 "Федеральный судья"
18.00 Вечерние новости (с субтитрами)
18.20 "Пять минут до метро"
19.10 "Пусть говорят"
19.55 "Сестры по крови"
21.00 Время
21.30 Премьера. "Последний бронепоезд"
22.30 Премьера. "Брежнев"
Фильм Леонида Парфенова. 3-я серия
23.30 Ночные новости
23.45 "Судите сами"
0.40 Жерар Депардьё в детективе "Набережная Орфевр 36" (2004 год)
2.30 Кристина Риччи в триллере "Город проклятых"
3.00 Время
3.30 "Город проклятых"

5.00 "Доброе утро, Россия!"
8.45 "Узбелт. Правиль миром"
9.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
10.00 Анна Ковальчук в детективном сериале "Тайны следствия"
11.00 ВЕСТИ.
11.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
11.50 Анна Ковальчук в детективном сериале "Тайны следствия"
12.50 "Частная жизнь". Ток-шоу с Владимиром Молчановым и Ликой Кремер.
13.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.

14.00 ВЕСТИ.
14.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
14.40 "Суд идет".
16.00 "Кулагин и партнеры"
16.40 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
17.00 ВЕСТИ.
17.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
17.40 "Обреченная статья звездой". Телесериал.
18.40 "Волчица". Телесериал.
19.40 ВЕСТИ.
20.00 ВЕСТИ.
20.45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
21.05 "Спокойной ночи, малыши!"

21.15 РУССКАЯ СЕРИЯ. Анна Ковальчук в детективном сериале "Тайны следствия".
23.15 ПРЕМЬЕРА. "Юнкера. Последние рыцари империи".
0.15 "ВЕСТИ++".
0.35 Георгий Бурков, Людмила Чурсина и Тамара Семина в детективе "Убийство свидетеля". 1990г.
2.05 "Дорожный патруль".
2.25 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУНОЧНИКОВ. "Закон и порядок" (США).
3.15 ПРЕМЬЕРА. Комедийный телесериал "Война в доме" (США), 2005г.
3.35 Канал "Евроньюс" на русском языке.
4.45 ВЕСТИ.

ПАЙШАНБА 14

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИСИ

5.55 Курсатулар дастури.
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
8.40 Олтин мерос.
8.55 "Олам ва одам" дастури: "Осиёнинг барҳаёт мероси".
9.25 1. "Кувнок стартлар". Телемусобака.
2. "Ака-ука Гримм эртактари". Мультсериял.
10.30 ТВ анонс.
10.35 "Автохамро".
10.50 "Молия ва банк хабарлари".
10.55 "Дунё иклими".
11.00 "Ахборот".
11.10 ТВ анонс.
11.15 "ТВ шифокор".
11.20 "Оила ришталари". Телесериал.
11.55 "Дил таронаси".
12.00 "Ахборот" (инглиз тилида)
12.10 ТВ анонс.
12.15 "Бизнинг кутубхона".
12.25 "Таълимга эътибор - келажакка эътибор".
12.45 "Сарой жавоҳири". Телесериал.
13.50 Олтин мерос.

13.55 "Дунё иклими".
14.00 "Ахборот".
14.15 ТВ анонс.
14.20 "Олам ва одам" дастури: "Экспедиция". Хужжатли сериал.
15.10 "Дил таронаси".
15.20 "Ватанпарвар".
"Болалар сайёраси":
16.20 1. "Болалар дунёси".
2. "Эртактар - яхшиликка етаклар".
17.00 "Ахборот".
17.10 ТВ анонс.
17.15 "Имконият".
17.35 "Шифокор қабулида".
17.55 "Сиз билган ва билмаган".
18.15 "Бир жиёят изидан".
18.35 "Уч". Телесериал. 4-қисм.
19.20 "Дунё иклими".
19.25, 19.55, 20.55, 21.30 ЭЪЛОНЛАР.
19.30 "Ахборот" (рус тилида)
20.00 ТВ анонс.
20.05 "ТВ шифокор".
20.10 "Оила ришталари". Телесериал.
20.50 "Дунё иклими".
21.00 "Ахборот".
21.35 ТВ анонс.
21.40 Ватан ҳақида қўшиқлар.
22.00 "Сарой жавоҳири". Телесериал.
23.20 "Олам ва одам" дастури: "Ифорлар оғушида".
23.45 Тунги наволар.

"ЕШЛАР" ТЕЛЕКАНАЛИ
5.55 Дастир очилди.
6.00 ЯНГИ ТОНГ.
8.00 "Саломея". Сериал.
8.30 Автопатруль.
8.50 Истиқбол тимсоллари.
9.00 Давр мавзуси.
9.15 Жаҳон операсидан: "Севги шароби".
9.25, 21.10 Омон бўлинг!
9.30 "Мухаббат дардлари". Сериал.
10.00 Давр.
10.15, 17.55 Тафаккур нури.
10.20 "Мухаббат қаҳраси". Сериал.
11.00 "Юлдузли оқшом". 1-қисм.
12.00 ЯНГИ КУН.
13.00 Давр.
13.15 Ватаним!
13.20 Жаҳон операсидан: "Севги саратроши".
13.30 XV Осиё ўйинлари қўндалиги.
14.00 Тараққиёт сари.
14.20 Нафосат олами.
14.30 Жаҳон киноси: "Икки олам аро".
16.00 Давр.
16.15 Ёшлик наволари.
16.30 "Сехрли тош". Сериал.
17.00 Давринг боласи.
17.10 Болалар.
17.20 Болалар табассуми.
17.25 Чемпион сирлари.
17.45 Мардлар қўриқлайди Ватаним!
18.00 "Шимол тафти". Сериал.
18.30 Дилрабо.
18.45 Сифат белгиси.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 ДАВР.
19.30 Наво-SMS.
19.40 "Саломея". Сериал.

20.10 ТВ-дорихона.
20.20 Бу шундай бўлган эди.
20.40 Наво-SMS.
21.00 Эълонлар.
21.15 "Мухаббат дардлари". Сериал.
22.00 ДАВР.
22.30 Дилрабо.
22.40 Жаҳон киноси: "Исбот".
00.15 - 00.20 Тафаккур нури.
"ТОШКЕНТ" ТЕЛЕКАНАЛИ
7.30 "Салом, Тошкент!".
8.35 "Гвадалупе".
9.15 "Телекурьер - маркет".
9.30 "Мисли гавхар".
9.45 "Келажакка интилиб".
9.55 "Интервью".
10.30 - 11.50 Кино: "Уйинчок". /рус/.
17.55 Мультфильм. "Сеними, шомай тур!".
18.05 "Телекурьер-маркет".
18.25 "Анонс".
18.30 "Пойтахт".
18.50 "Гвадалупе".
19.50 "Иқтисод - ревью". /рус/.
20.00 "Пойтахт" ахборот дастури. /рус/.
20.15 "Анонс".
20.20 "Хайвонот дунёси". "Коллон" 2-қисм (рус.).
20.50 "Интервью".
21.00 "Жозиба".
21.25 "Эслайсизми, ёдингиздами?".
21.30 "Пойтахт" ахборот дастури.
21.50 "Телекурьер - маркет".
22.10 "Сув-хаёт манбаи".
22.30 "Пойтахт" ахборот дастури /рус/.
22.50 Кино. "Дунё бўйлаб 80 кун"/рус/.

7.00 "Бардам бўлинг".
8.00 "Хабарлар" (рус)
8.20 "Болалар спорти".
8.35 "Хайвонот олами".
9.00 "Хабарлар" (узб)
9.20 Детективлар.
10.00 Ёйинларда.
10.00 Юн-рум ва эркин кураш.
12.50 Сувга сакраш.
14.00 Теннис. Финал.
16.00 Эшак эшиш. Финал.
18.00 "Хабарлар" (рус)
18.20 "Мониторинг".
18.40 "Беллашув".
19.30 Футбол. 3-ўрин учун. Танаффусда "Вести".
21.30 "Хабарлар" (узб тилида)
XV Осиё ўйинларида.
22.00 Волейбол. Эрактарлар. Финал.
23.30 "Тунингиз осуда бўлсин!"

14.15 Кулги маркази
14.30 Марказ NEWS (рус.)
14.40 Мировые хиты
14.55 "M&TVA awards '06"
15.00 Теленяня
15.45 Мировые хиты
16.15 Узбек наволари
17.00 "Великолепная семёрка"
17.30 Мировые хиты
17.55 "M&TVA awards '06"
18.00 Марказ NEWS (узб.)
18.10 Узбек наволари
19.00 Марказ NEWS (рус.)
19.10 Серил "ОСТАТЬСЯ В ЖИВЫХ" 25-серия
20.00 "Спецрепортаж"
20.20 Мировые хиты
20.25 "M&TVA awards '06"
20.30 "Премьера" (узб.)
20.50 Мировые хиты
21.00 "Юлдузли пайшанба"
21.30 Узбек наволари
21.55 "M&TVA awards '06"
22.00 X/ф "СВОЙ СРЕДИ ЧУЖИХ, ЧУЖОЙ СРЕДИ СВОИХ"
23.50 Миксер

21.00 Время
21.30 Премьера. "Последний бронепоезд"
22.30 Хоккей. России - Швеции.
3.00 X/ф "Планета обезьян"
3.50 Время
3.30 Серил "Мертвая зона"
4.10 "Короли смеха".
"ДОБРОЕ УТРО, РОССИЯ!".
8.45 "Тайна трех океанов. В погоне за призраком".
9.45 ВЕСТИ.
10.00 Сериал "Тайны следствия".
11.00 ВЕСТИ.
11.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
11.50 Сериал "Тайны следствия".
12.50 "Частная жизнь".
13.45 ВЕСТИ.
14.00 ВЕСТИ.
14.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
14.40 "Суд идет".
16.00 "Кулагин и партнеры".
16.40 ВЕСТИ.
17.00 ВЕСТИ.
17.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
17.40 "Обреченная статья звездой". Телесериал.
18.40 "Волчица". Телесериал.
19.40 ВЕСТИ.
20.00 ВЕСТИ.
20.45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
21.05 "Спокойной ночи, малыши!".
21.15 Сериал "Тайны следствия".
12.50 "Частная жизнь".
13.45 ВЕСТИ.
14.00 ВЕСТИ.
14.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
14.40 "Суд идет".
16.00 "Кулагин и партнеры".
16.40 ВЕСТИ.
17.00 ВЕСТИ.
17.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
17.40 "Обреченная статья звездой". Телесериал.
18.40 "Волчица". Телесериал.
19.40 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
20.00 ВЕСТИ.
20.45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
21.05 "Спокойной ночи, малыши!".
21.15 ПРЕМЬЕРА. Владимир Винокур, Евгений Петросов, Клара Новикова и Лион Измайлов в большом юмористическом концерте "Смешная книга".
23.50 Александр Збруев, Леонид Броневой и Армен Джигарханян в остроумном фильме Виктора Сергеева "Шизофрения". 1997г.
2.50 "Дорожный патруль".
3.05 НОЧНОЙ СЕАНС.
Клинт Иствуд и Чарли Шин в детективе "Новичок" (США), 1990г.
4.50 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУНОЧНИКОВ. "Закон и порядок" (США).
5.30 Канал "Евроньюс" на русском языке.

ЖУМА 15

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИСИ

5.55 Курсатулар дастури.
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
8.40 Олтин мерос.
8.55 "Олам ва одам" дастури: "Ифорлар оғушида".
"Болалар сайёраси":
9.20 1. "Цирк, цирк, цирк".
2. "Ака-ука Гримм эртактари". Мультсериял.
10.05 ТВ анонс.
10.10 "Сиз билган ва билмаган".
10.30 "Рақсинг сехрли олами".
10.50 "Сизнинг адвокатингиз".
10.55 "Дунё иклими".
11.00 "Ахборот".
11.10 ТВ анонс.
11.15 "ТВ шифокор".
11.20 "Оила ришталари". Телесериал.
11.55 Олтин мерос.
12.00 "Яхшилар ёди".
12.20 ТВ анонс.
12.25 "Бир жиёят изидан".
12.45 "Сарой жавоҳири". Телесериал.
13.50 "Зиллол". Фольклор қўшиқлар.
13.55 "Дунё иклими".
14.00 "Ахборот".
14.15 ТВ анонс.
14.20 "Олам ва одам" дастури: "Экспедиция". Хужжатли сериал.
15.00 "Оталар сўзи - ақлинигиз" хазиасидан.
16.00 Ю. Ражабий номдаги маком ансамблининг кон-

церти.
"Болалар сайёраси":
16.20 "Эртактар - яхшиликка етаклар".
16.40 "Мехр кўзда". Хатларга шарҳ.
17.00 "Ахборот".
17.10 ТВ анонс.
17.15 "Эркин иқтисодиёт".
17.35 "Рангин дунё".
18.00 "Хидоят сари".
18.20 "Уч". Телесериал. 5-қисм.
19.05 "Оҳанглар оғушида".
19.15 "Бизнес янгиликлари".
19.20 "Дунё иклими".
19.30 "Ахборот" (рус)
20.10 "Оила ришталари".
21.00 "Ахборот".
21.40 "Одамлардан бири".
22.00 "Сарой жавоҳири".
23.10 "Кўшигимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш)
23.20 "Олам ва одам" дастури: "Сент - балиқчилар макони".
"ЕШЛАР" ТЕЛЕКАНАЛИ
6.00 ЯНГИ ТОНГ.
8.00 "Саломея". Сериал.
8.30 Чемпион сирлари.
8.50 Бу шундай бўлган эди.
9.10 ТВ-дорихона.
9.20 Жаҳон операсидан: "Бертёр".
9.25, 21.10 Омон бўлинг!
9.30 "Мухаббат дардлари". Сериал.
10.00 Давр.
10.15, 17.55 Тафаккур нури.
10.20 "Мухаббат қаҳраси". 2-қисм.
12.00 ЯНГИ КУН.
13.00 Давр.
13.15 Ёнимдаги бахт.
13.20 Жаҳон операсидан: "Трубадур".

13.30 XV Осиё ўйинлари қўндалиги.
14.00 Мардлар қўриқлайди Ватаним!
14.10 "Кулинг, қани".
14.30 "Yoshlar" да қиш оқшомлари.
15.50 Алпомиш авлодлари.
16.00 Давр.
16.15 Ватан мадҳи.
16.30 "Сехрли тош".
17.00 Давринг боласи.
17.10 Эврика.
17.25 Мехмонхона.
17.45 Солик хизмати.
18.00 "Шимол тафти".
18.30 Дилрабо.
18.45 Давр-репортаж.
19.00 ДАВР.
19.30 Наво-SMS.
19.40 "Саломея". Сериал.
20.10 Спорт-лото.
20.15 "Моя мечта".
21.15 "Мухаббат дардлари". Сериал.
22.00 ДАВР.
22.30 Дилрабо.
22.40 Жаҳон киноси: "Афсона".
"ТОШКЕНТ" ТЕЛЕКАНАЛИ
7.30 "Салом, Тошкент!".
8.35 "Гвадалупе".
9.15 "Телекурьер-маркет".
9.30 "Санъат гулшани".
9.50 "Сув-хаёт манбаи".
10.35 "Интервью"/рус/.
10.45 "Иқтисод - ревью"/рус/.
11.00 - 12.30 Кино. "Дунё бўйлаб 80 кун"/рус/.
17.55 "Афиша"/рус/.
18.05 "Телекурьер-маркет".
18.30 "Пойтахт".
18.50 "Гвадалупе".
19.50 "Саломат бўлинг".
20.00 "Пойтахт".
20.20 Хайвонот дунёси:

"Мушуклар" 1-қисм/рус/.
20.50 "Репортаж". /рус/.
21.00 "Жозиба".
21.25 "Эслайсизми, ёдингиздами?".
21.30 "Пойтахт".
21.50 "Телекурьер-маркет".
22.10 "Маърифат фидойилари".
22.30 "Пойтахт".
22.45 "Анонс".
22.50 Кино. "Шер юрак". 1-қисм /рус/.
"Мушуклар" 1-қисм/рус/.
20.50 "Репортаж". /рус/.
21.00 "Жозиба".
21.25 "Эслайсизми, ёдингиздами?".
21.30 "Пойтахт".
21.50 "Телекурьер-маркет".
22.10 "Маърифат фидойилари".
22.30 "Пойтахт".
22.45 "Анонс".
22.50 Кино. "Шер юрак". 1-қисм /рус/.
7.00 "Бардам бўлинг".
8.00 "Хабарлар" (рус, тилида)
8.20 "Болалар спорти".
8.35 "Хайвонот олами".
9.00 "Хабарлар" (узб. тилида)
10.45 "Яна уша Монхаузен". Бадий фильм.
XV Осиё ўйинларида.
13.00-14.40 Баскетбол. Эрактарлар. 3-ўрин учун.
XV Осиё ўйинларида.
17.00 Футбол. Финал.
19.00 "Вести".
XV Осиё ўйинларида.
19.20 Баскетбол. Финал.
20.40 "Хабарлар" (узб)
21.00 XV Осиё ўйинларида.
23.40 "Тунингиз осуда бўлсин!"

07.00 Марказ NEWS (узб.)
07.10 Узбек наволари
07.40 "M&TVA awards '06"
07.45 Кулги маркази
08.00 Марказ NEWS (рус.)
08.10 "Топ-20"
09.00 Серил "ОСТАТЬСЯ В ЖИВЫХ" 25-серия
09.50 Мировые хиты
10.00 Узбек наволари
10.55 "M&TVA awards '06"
11.00 X/ф "СВОЙ СРЕДИ ЧУЖИХ, ЧУЖОЙ СРЕДИ СВОИХ"
12.45 Узбек наволари
13.30 Марказ NEWS (узб.)
13.40 Узбек наволари
14.30 Марказ NEWS (рус.)
14.40 Узбек наволари
14.55 "M&TVA awards '06"
15.00 Теленяня
15.45 Мировые хиты
16.15 Узбек наволари
17.00 "Миссия неповторима"
17.30 Мировые хиты
17.55 "M&TVA awards '06"
18.00 Марказ NEWS (узб.)
18.10 Узбек наволари
19.00 Марказ NEWS (рус.)
19.10 Документальное кино "И. САВИЦКИЙ"
20.00 "M&TVA awards '06"
20.05 Узбек наволари
21.00 "Премьера" (рус.)
21.20 Узбек наволари
21.40 "Сайилгоҳ"
21.55 "M&TVA awards '06"
22.00 X/ф "СВОЙ СРЕДИ ЧУЖИХ, ЧУЖОЙ СРЕДИ СВОИХ"
00.30 Миксер

безопасности".
11.00 "Сестры по крови".
12.00 Новости
12.10 "Понять. Простить"
12.40 "Лолита. Без комплексов"
13.25 "Детективы"
14.00 Другие новости
14.25 "Контрольная закупка"
15.00 Новости
15.15 Вне закона.
15.50 "Любовь как любовь".
16.55 "Федеральный судья"
18.00 Вечерние новости
18.20 "Пять минут до метро".
19.10 "Пусть говорят".
19.55 "Сестры по крови".
21.00 Время
21.25 Группа "ЭКС-ББ" и другие в юбилейном вечере Клары Новиковой
23.35 "Что? Где? Когда?"
0.45 X/ф "День конца света"
2.30 X/ф "Страшнее шторма"
3.00 Время
3.25 Триллер "Страшнее шторма". Продолжение
4.20 Серил "Мертвая зона"
5.05 "Люди - невидимки".

жест. Развлекательная программа.
13.30 "Вся Россия".
13.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
14.00 ВЕСТИ.
14.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
14.40 "Суд идет".
16.00 "Кулагин и партнеры".
16.40 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
17.00 ВЕСТИ.
17.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
17.40 "Обреченная статья звездой". Телесериал.
18.40 "Волчица". Телесериал.
19.40 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
20.00 ВЕСТИ.
20.45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
21.05 "Спокойной ночи, малыши!".
21.15 ПРЕМЬЕРА. Владимир Винокур, Евгений Петросов, Клара Новикова и Лион Измайлов в большом юмористическом концерте "Смешная книга".
23.50 Александр Збруев, Леонид Броневой и Армен Джигарханян в остроумном фильме Виктора Сергеева "Шизофрения". 1997г.
2.50 "Дорожный патруль".
3.05 НОЧНОЙ СЕАНС.
Клинт Иствуд и Чарли Шин в детективе "Новичок" (США), 1990г.
4.50 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУНОЧНИКОВ. "Закон и порядок" (США).
5.30 Канал "Евроньюс" на русском языке.

ШАНБА 16

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

5.55 Курсатувлар дастури. 6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!" 8.00-8.35 "Ахборот". 8.35 ТВ анонс. 8.40 Олтин мерос. "Болалар сайёраси": 8.45 1. "Олтин тож". Телеуйин. 2. "Ака-ука Гримм эртаклари". Мультсериал. 9.45 "Муслиқа дунёси". 10.05 "Шифокор қабулида". 10.25 1. "Рангинкамон". 2. "Дидар". 11.05 "Онлар мактаби". 11.25 "Оила ришталари". Телесериал. 12.00 "Интеллектуал ринг". 12.45 "Сарой жавоҳири". Телесериал. 13.50 "Дил таронаси". 13.55 "Дунё иқлими". 14.00 "Ахборот". 14.15 ТВ анонс. 14.20 "Калпоқ". Ҳажвий курсатув. 14.50 Ҳарбий ватанпарварлик кўшиқлари. 15.00 "Қизлар". Бадий фильм. "Болалар сайёраси": 16.30 1. "Ғила, Изла, Топ!" Телемусобақа. 2. "Эртақлар - яшилликка етаклар". 17.25 ТВ анонс. 17.30 "Оҳанглр оғушида". 17.40 "Олтин бешик". 17.45 2006 - Ҳомийлар ва шифокорлар йили. "Саломатлик сирлари". 18.30 ТВ анонс. 18.35 "Меҳр кўзда". 19.15 "Суперлото". Телелотерея. 19.20 "Дунё иқлими".

19.30 "Ахборот" (рус тилида) 20.05 "ТВ шифокор". 20.10 "Оила ришталари". Телесериал. 20.50 "Дунё иқлими". 21.00 "Ахборот". 21.40 "Муҳаббат, сен чиройлисан". Сарвара Одилова. 22.20 "КиноТеатр". 22.40 "Кўшигимсан, муҳаббат" 22.50 "Сильвия". Бадий фильм.

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.55 Дастур очилиши. 6.00 ЯНГИ ТОНГ. 8.00 "Саломея". Сериал. 8.30 ТВ-дорихона. 8.40 Қилни қирқ ёриб. 9.20 "Муҳаббат дардлари". Сериал. 9.30 "Дунё". 10.00 Давр. 10.15 17.55 Тафаккур нури. 10.20 "Муҳаббат қаҳваси". Сериал. 11.00 Юлдуз билан. 11.30 "Ортиқ" на клиникаси. 12.00 ЯНГИ КҮН. 13.00 Давр. 13.15 Ватаним! 13.20 Солиқ хизмати. 13.30 Жаҳон киноси: "Такилар оиласи". 15.00 ВАТАНПАРВАР. 16.00 Давр. 16.15 Ватаним! 16.20 Ҳарбийлар. 16.30 "Сехрили тош". Сериал. 17.00 Боя тилидан. 17.30 "Моя мечта". Дунё таомлари. 18.00 "Шимол тафти". Сериал. 18.30 Дилрабо. 18.35 Каталог. 18.45 "Камолот" хабарлари. 18.55 21.55 Иқлим. 19.00 ДАВР. 19.30 Эълонлар.

19.35 Мўйқалам сеҳри. 20.35 ДаврА. 21.15 Оҳанрабо. 22.00 ДАВР. 22.30 ТАМАННО. 23.25 Б/ф "Неча пул, неча?"

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

7.25 Курсатувлар тартиби. 7.30 "Салом, Тошкент!" Кўнгилочар информатсион муслиқий дастур. 8.30 "Анонс". 8.35 "Гвадалупе". Телесериал. 9.15 "Телекурьер-маркет". 9.30 "Мазрифат фойдилари". 9.50 "Анонс". 10.05 "Муслиқа SMS". 10.15 "Саломат бўлинг". 10.25 "Репортаж" /рус/. 10.35 "Афиша" /рус/. 10.45 "Анонс". 10.50 - 11.15 Кино: "Шер юрак". 1-қисм /рус/. *** 17.50 Курсатувлар тартиби. 17.55 "Афиша". 18.05 "Телекурьер-маркет". 18.25 "Анонс". 18.30 "Пойтахт" ахборот дастури. 18.45 "Гвадалупе". Телесериал. 19.25 Муслиқа SMS. 19.45 "ИИВ хабарлари". 20.00 "Пойтахт" ахборот дастури. /рус/. 20.15 "Анонс". 20.20 "Камин олдида сўхбат" (рус). 20.50 "Интервью". 21.00 "Жозиба". 21.25 "Эслайсизми, ёдингиздасизми?". 21.30 "Пойтахт". 21.50 "Телекурьер-маркет". 22.10 "Амазонка". Ҳужжатли фильм. 2-қисм /рус/. 22.30 "Пойтахт". 22.50 Кино. "Шер юрак". 2-қисм.

7.30 "Хабарлар". 7.50 "Соглом оила". 8.20 "Қим нимага қодир?". 8.40 "Хабарлар" (рус тилида) 9.00 "Бардам бўлинг". 10.00 Мультфильм. 10.10 "Смак". 10.30 "Фазенда". 11.05 "Военное дело". 11.30 "Иктидор". Интеллектуал шоу дастури. 12.15-13.15 "Дув-дув ган". Шоу дастури. ***

18.00 "Болалар спорти". 18.20 Мультфильм. 18.30 "Хабарлар" (рус. тилида) 18.50 "Мужизалар майдони". 19.35 "Файли ошқона". 20.00 "Вести". 20.25 "Кўнгил кўнгилга пайванд". Шоу дастури. 21.05 Халқ уйинлари. 21.30 "Хабарлар" (узб. тилида) 21.50 "Катта пойга". Финал. 23.00 Еврофутбол. 00.35 "Тунингиз осуда бўлинсин!"

TV-MARKAZ

07.00 Марказ NEWS (узб.) 07.15 Ўзбек навалари 07.55 "M&TV awards '06" 08.00 Марказ NEWS (рус.) 21.00 Мировые хиты 09.00 "Сайилгоҳ". 09.15 Ўзбек навалари 10.30 Мировые хиты 11.00 Худ. фильм "КОНАН-ВАР-ВАР" 13.25 "M&TV awards '06" 13.30 Ўзбек навалари 14.00 Премьера (узб.)

14.20 Ўзбек навалари 14.40 "Очил дастурхон" 15.00 Теленяня 16.20 Мировые хиты 16.25 "M&TV awards '06" 16.50 Ўзбек навалари 17.30 Кулги маркази 17.45 Ўзбек навалари 18.00 Марказ NEWS (узб.) 18.15 Ўзбек навалари 19.00 Марказ NEWS (рус.) 19.15 "M&TV awards '06" 19.20 Концерт Лолы 21.10 "Аъло-Марказ" 21.30 "Судьбы-Таждирлар" 21.55 "M&TV awards '06" 22.00 Худ. фильм "БАРДОШ" 00.50 "M&TV awards '06"

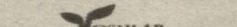
6.15 "Гении и злодеи". Феликс Дзержинский 6.45 Х/ф «Человек, который брал интервью» 8.20 «Играй, гармонь любимая!» 9.00 «Слова пастыря» 9.15 «Здоровье» 10.00 Новости 10.10 «Смак» 10.30 «Фазенда» 11.05 «Доктор Курпатов» 12.00 Новости (с субтитрами) 12.10 «Вне игры» 14.15 «Новые песни о главном» 16.00 Хоккей Сборная России - Сборная Финляндии. 18.20 Эдди Мерфи в комедии «Чокнутый профессор» 20.00 «Звездные разводы». Документальный фильм 21.00 Время 21.20 «Звезды на льду». Показательные выступления 23.35 «Высшая лига» 0.50 Хоккей Швеции - Чехии 3.00 Приключенческий фильм «Отряд особого назначения» 4.30 «Похороние Москвы». Д/ф 5.20 «Здоровье»

6.00 «Доброе утро, Россия!». 8.00 ВЕСТИ. 8.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-8.20 «Военная программа» - Александр Сладкова. 8.45 «Утренняя почта». 9.20 «Субботник». 10.00 «Вокруг света». 11.00 ВЕСТИ. 11.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. 11.20 «Сто к одному». Телеигра. 12.15 «Аншлаг и Компания». 13.15 «Клуб сенаторов». 14.00 ВЕСТИ. 14.20 Борис Новиков в комедии «За витриной универмага». 1956г. 16.00 «Национальный интерес». Ток-шоу Дмитрий Киселева. 17.00 ВЕСТИ. 17.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. НЕДЕЛЯ В ГОРОДЕ. 18.00 Мария Порошина, Ярослав Бойко, Татьяна Абрамова и Даниил Страхов в мелодраме «Всегда говори «всегда» - 3. 20.00 ВЕСТИ. 20.20 «Танцы со Звездами». Результаты голосования. 20.50 Даниил Страхов в мелодраме «Всегда говори «всегда» - 3. 22.40 ПРЕМЬЕРА. Евгений Добровольская, Юлия Рутберг, Светлана Немолова, Людмила Касаткина, Андрей Панин и Екатерина Климова в фильме Карена Шахназарова «Яды, или Всемирная история отравлений». 2001г. 2.55 «Горячая десятка». 3.45 Зак Гэллаган, Фибби Кэйтс, Джон Гловер и Кристофер Ли в комедии «Ремплинз-2: новая заварушка» (США). 1990г. 5.20 Канал «Евроноос»

ЯКШАНБА 17

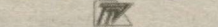
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

5.55 Курсатувлар дастури. 6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!" 8.00-8.35 "Ахборот". 8.40 Олтин мерос. "Болалар сайёраси": 8.45 1. "Ғила, Изла, Топ!" Телемусобақа. 2. "Споарт Литл". Бадий фильм. 10.45 2006 - Ҳомийлар ва шифокорлар йили. "Саломатлик сирлари". 11.05 "Оила ришталари". 11.45 "Минг бир маслаҳат". 12.05 "КулдиРИНГ". 12.40 "CINEMA.UZ". 13.05 "Биринчи рицарь". Бадий фильм. 1-қисм. 14.05 "Дил таронаси". 14.15 "Биринчи рицарь". Бадий фильм. 2-қисм. 15.15 "50x50". Ток-шоу. 16.05 Ҳарбий ватанпарварлик кўшиқлари. "Болалар сайёраси": 16.15 1. "Олтин тож". Телеуйин. 2. "Балиқчи ва олтин балиқ". 17.25 "Одами эрсанг." 17.45 "Шўрданак". Ҳажвий курсатув. 18.10 "Оҳанглр оғушида". 18.20 "Оталар сўзи - ақлнинг кўзи". 19.20 "Дунё иқлими". 19.30 "Тахлинома" (рус тилида) 20.05 "Оддий ҳақиқатлар". 20.50 "Дунё иқлими". 21.00 "Тахлинома". 21.45 Олтин мерос. 21.55 "Заковат". 22.55 "Кўшигимсан, муҳаббат" 23.05 "Сен борсан". Б/ф

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.55 Дастур очилиши. 6.00 Ҳинд киноси: "Ғоҳи шодлик, ғоҳи ғам". 9.20 Давр-репортаж. 9.30 "Камолот" хабарлари. 9.40 Жаҳон операсидан: "Эрнани". 9.50 Ҳарбийлар. 10.00 ВАТАНПАРВАР. 11.00 Journal. 11.20 Оҳанрабо. 12.00 ТАМАННО. 12.55 Ватаним! 13.00 Жаҳон операсидан: "Фауст". 13.10 Ёшлар навалари. 13.25 Интерфутбол. 13.50 Ринг қироллари. 15.50 Чемпион сирлари. 16.10 Кино: "Такдир ҳазили ёки Қушдек энгил бўлинг!" 18.40 Дилрабо. 18.55 Иқлим. 19.00 Давр ҳафта ичида. 19.30 "Yoshlar" да қиш оқшомлари. 20.50 Эълонлар. 21.00 "Оушфта". Музаффар Абдуазимов. 21.30 CINEMANIYA. 22.00 Жаҳон киноси: "Дик ва Жейн". 23.25 - 23.30 Тафаккур нури.

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

7.30 "Салом, Тошкент!" 8.35 "Гвадалупе". Телесериал. 9.15 "Телекурьер-маркет". 9.30 "ИИВ хабарлари". 9.50 "Интервью". 10.00 Фильм эртак: "Золушка учун уч ёнғоқ". 11.30 "Афиша". 11.45 Кино: "Сен ухлаётганинда" 13.50 "Камин олдида сўхбат" (рус) 14.20 Мультфильм. "Мадагаскар" /рус/. 15.30 Ҳайвонот дунёси: "Қоплон" 1- қисм. /рус/. 15.55 Кино: "Жерри Магвайр" 17.35 "Жозиба". 17.55 "Телекурьер - маркет". 18.20 Кино: "Москва кўз ёшларига ишонмайди". 1 - қисм. 19.25 "Санъат гулшани". 19.45 Кино: "Москва кўз ёшларига ишонмайди". 2 - қисм. 21.05 "Дилкаш наволар": Анвар Санаев. 21.30 "Телекурьер-маркет". 21.55 Туризм ҳақида /рус/. 22.25 Б/ф "Кирол Артур" /рус/.

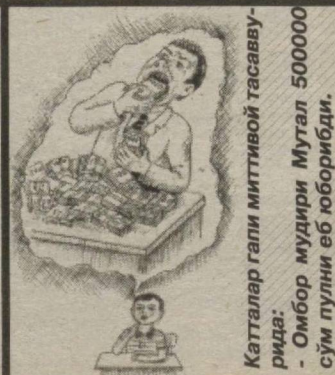
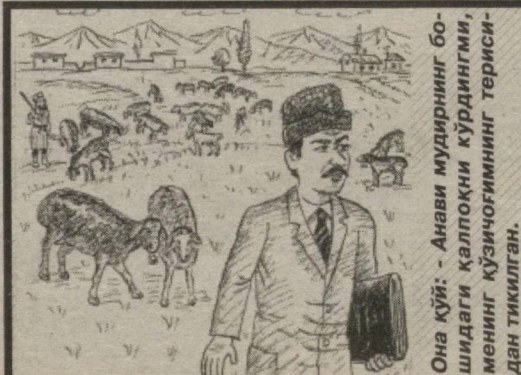
11.10 "Хамма уйдалигида". 12.00 "Проф-РИНГ". 12.50 "Муслиқий марафон". 13.40-14.25 "Аптека зийтади". *** 18.00 Мультфильм. 18.30 "Версия". Информацион-таҳлилий курсатув. 19.00 "Спорт уик-энд". 19.40 "Тайм-аут". 20.00 "Вести". 20.20 "Жиянчалар". Бадий фильм. 21.30 "Талқин".

TV-MARKAZ

07.00 Марказ NEWS (узб.) 07.15 Ўзбек навалари 07.40 Кулги маркази 07.55 "M&TV awards '06" 08.00 Марказ NEWS (рус.) 08.15 Мировые хиты 08.30 "Юлдузли пайшанба" 09.00 Концерт Лолы 10.55 "M&TV awards '06" 11.00 Худ. фильм "БАРДОШ" 13.50 Ўзбек навалари 14.30 "Великоленная семёрка" 15.00 Теленяня 16.20 Мировые хиты 16.30 Премьера (рус.) 16.50 Мировые хиты 17.00 Ўзбек навалари 17.55 "M&TV awards '06" 18.00 Марказ NEWS (узб.) 18.30 Ўзбек навалари 19.00 Марказ NEWS (рус.) 19.15 "M&TV awards '06" 19.20 Ўзбек навалари 20.00 "Аъло-Марказ" 20.20 Ўзбек навалари 20.55 "M&TV awards '06" 21.00 "Топ-20" 21.45 Мировые хиты 21.55 "M&TV awards '06" 1. Худ. фильм "ДЕНЬ СУРКА" 2. Худ. фильм "ГЕРОЙ" 3. Худ. фильм "МАРАФОНЕЦ"

6.00 Новости 6.20 Комедия «Ключи от неба» 7.45 Искатели. «Казанский клад» 8.35 Служу Отчизне! 9.10 «Умницы и умники» 10.00 Новости 10.10 «Непугуевые заметки» с Дмитрием Крыловым 10.25 Теория невероятности. «Великие безумцы» 11.10 «Пока все дома» 12.00 Новости (с субтитрами) 12.15 Премьера. «Русские в Харбине» 13.15 «Кумиры». Эдита Пьеха 13.55 Воскресный «Ералаш» 14.20 Джеймс Белуши в комедии «Собачья работа-2 (К-911)» 16.00 Кубок Первого канала по хоккею. Сборная России - Сборная Чехии. Прямой эфир. В перерыве - Новости (с субтитрами) 18.20 «Времена» с Владимиром Познером 19.15 Саша и Лолита в программе «Две звезды» 21.00 Воскресное «Время». 21.45 Микки Рурк в фильме «Однажды в Мексике: Отчаянный 2» 23.30 Кубок Первого канала по хоккею. Сборная Финляндии - Сборная Швеции 1.25 Эшли Джадд в комедии «Флирт со зверем» 3.10 «Эммануил Виторган и Алла Балтер. «По обе стороны жизни» 4.00 «Новые чудеса света». «Сиднейский аквариум. Расстояние страха»

5.50 Владимир Гуляев в фильме Сергея Колосова «Солдатское сердце». 1958г. 7.30 «Студия Здоровье». 8.00 ВЕСТИ. 8.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. 8.20 «Сельский час». 8.50 «Диалог о животных». 9.20 Льюсьена Овинникова в фильме «Свидание с молодостью». 1982г. 11.00 ВЕСТИ. 11.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. 11.20 «Городок». Дайджест. Развлекательная программа. 11.50 «Сам себе режиссер». 12.45 «Смехопанорама Евгения Петросяна». 13.15 «Парламентский час». 14.00 ВЕСТИ. 14.20 «Фильм N113». Сатирический тележурнал. 15.05 «Форт Боярд». Финал. 16.45 ПРЕМЬЕРА. «Смешать разрешается». Юмористическая программа. 18.35 ПРЕМЬЕРА. «Танцы со Звездами». Сезон-2006. 20.00 «ВЕСТИ НЕДЕЛИ с Сергеем Брилевым». 21.00 «Специальный корреспондент». 21.25 Владимир Качан в фильме «А Вы ему кто?». 2006г. 23.15 Джордж Клуни, Марк Уолберг и Дайан Лейн в остросюжетном фильме «Идеальный шторм» (США). 2000г. 1.50 Синди Кроуфорд и Уильям Болдуин в детективе «Честная игра» (США). 1995г. 3.35 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУОЧНОЧНИКОВ. ПРЕМЬЕРА. Телесериал «Встреча выпускников». 4.15 Канал «Евроноос» на русском языке.

Она куй: - Анави мудирнинг бошидаги қалпоқни кўрдингми, менинг кўзичогимнинг териси-дан тикилган.

Рассом А. ҲАКИМОВ

- Мен фақат сизни севаман, жонидан.

Катталар гапи миттвий тасаввурда: - Омбор мудури Мутал 500000 сўм пулни еб юборибди.

Aziz bolajonlar! Siz ham chizgan rasmlaringiz va yozgan ertaklaringizni o'z suvratingiz bilan birga bizga jo'nating. Yoshingiz va nechanchi sinfda o'qishingizni ham yozishni unutmang. Rasmlaringizni oq qog'ozga chizing. Xatlarinigizni kutamiz!

BOLALARIMIZ

Hur vatanda o'ynab, kulamiz, Ochilgan gul-lolalarimiz. Baxt sururin dildan tuyamiz, Biz ozodlik bolalarimiz.

Quyoshimiz, oyimiz Vatan, Sharqiragan soyimiz Vatan. Fido bo'lsin bu jon hamda tan, Biz ozodlik bolalarimiz.

Hilpiraydi gul bayrog'imiz, Nurga to'la ko'z qarog'imiz. Kelajakning iqbollarimiz, Biz ozodlik bolalarimiz.

TURNALAR

Kiprigimga arg'amchi solib, Yuratingma olovlar yoqib, Osmonlarga qolaman boqib, Qayga uchib ketar turnalar?

Ko'zlarimdan yoshlar to'kilar, Zamin xazonlarga ko'milar. Yana qachon qaytib kelishar, Qayga uchib ketar turnalar?

Bahor olib keling zaminga, Quvonch soling o'ksik dilimga. Arg'umchoqlar solihg yo'limga, Qayta uchib keling turnalar!

Sadoqat HASANOVA, Toshkent viloyati, Chinoz tumanidagi 23-maktabning 9-sinf o'quvchisi

Malika SANJAROVA, Toshkent viloyati, Parkent shahridagi 7-maktabning 2-sinf o'quvchisi.

O'ZBEK TILI

O'zbek tili — ona tilim, Sen porloq quyoshimsan. Ozbek tili — ona tilim, Mening doim yo'ldoshimsan.

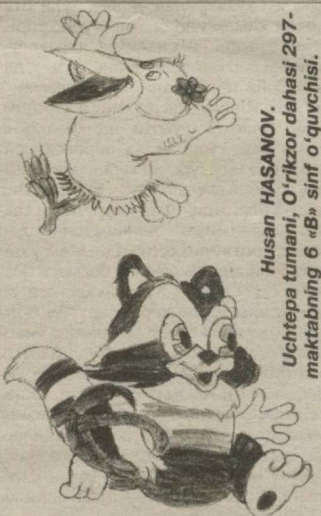
O'zbek tili — sharaf-shonim, Ham faxrim, ham g'ururimsan. Senga fido bo'lsin jonim, Dilda baxtim, sururimsan.

QISH

Qor yog'di, hey bolalar, Qarang, qish oq libosda. Oppoq bo'ldi dalalar, Xuddi kelin qiyosda.

Qishning oppoq qoridan, Archa ko'k uzra o'sar. Qorni sevar bolalar, Qorbobo, qorqiz yasar.

Sohiba SHIXNAZAROVA, Xorazm viloyati, Qo'shko'pir tumani, 29-maktabning 8 "A" sinfida oquvchisi.

Husan HASANOV, Uchtepa tumani, O'rikzor dahasi 297-maktabning 6 "B" sinf o'quvchisi.

Jahongir QAMBAROV, Toshkent viloyati, Olmaliq shahridagi 3-maktabning 7 "A" sinf o'quvchisi.

НИМА? НЕГА? НИМА УЧУН?

КОСМИК ЗОНД НИМА?

Атмосферадан ташқарида, ташқи кенгликда учиб юрадиган ва юлдузлар ҳамда сайёралар ҳақида маълумот тўплаб Ерга юбориб турадиган аппарат **КОСМИК ЗОНД** деб аталади. Бунинг учун у кузатув имкониятини берадиган махсус мосламалар билан жиҳозланган. Айнан космик зондлар ёрдамида Борлиқнинг кўпгина сирларини очишга муваффақ бўлинди. **НЕГА МАРСНИ "ҚИЗИЛ САЙЁРА" ДЕБ АТАШАДИ?**

Телескоп ёрдамида кузатилганда Марс сайёраси нур сочиб турган каттақон қизил жисмга ўхшаб кўринади. Шу боис уни астрономлар "қизил сайёра" деб атайдилар.

ламнинг ўзига хослиги билан боғлиқ. Ер Борлиқдаги суюқлик шаклидаги сув, кислород ва азотдан ташкил топган атмосфера ҳамда озон қатламига эга бўлган ягона сайёрадир. Озон қатлами Куёш ва бошқа юлдузлардан келатган зарарли ультрабинафша нурларини филтрлаб, "тозалаб", яъни зарарсизлантириб беради.

ҚАЙСИ САЙЁРАЛАР ИССИК БЎЛАДИ?

Тадқиқотларнинг кўрсатишича, Меркурий ва Венера сайёраларида ҳавонинг ҳарорати бошқаларига нисбатан баланд бўлар экан. Бунга асосий сабаб уларнинг Куёшга яқин жойлашганлигидадир. Жумладан, Меркурий Куёшдан атиги 58 миллион километр олисликда жойлашган. Бу сайёрада деярли атмосфера йўқ. Унинг доимий равишда Куёш нури тушиб турадиган ярим шарида ҳарорат +430 даража иссиққача кўтарилса, нур умуман тушмайдиган қисмида эса -175 даража совуққача тушиб кетади.

Меркурий 88 кунда Куёш атрофини, 58 куну 6 соатда эса ўз ўқи атрофида айланиб чиқади. Гарчи у Куёшга энг яқин жойлашган сайёра бўлса-да, сирти енгил ва тим қора рангли тошлар билан қоплангани боис нурни ёмон қайтаради.

Венера сайёрасида эса ҳавонинг ҳарорати +400 дан +500 даражагача бўлган ораликда ўзгариб туради. Мазкур сайёра Куёш атрофида 225 кунда, ўз ўқи атрофида эса 117 кунда айланиб чиқади.

ҚАЙСИ САЙЁРАЛАР ЭНГ КАТТА?

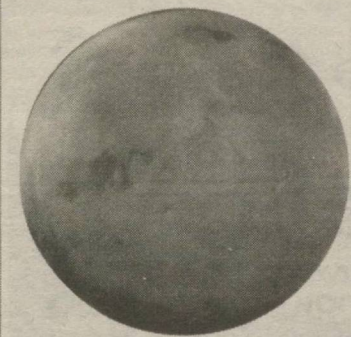
Юпитер ва Сатурн Куёш системасидаги энг катта сайёралар ҳисобланади. Масалан, Юпитернинг ҳажми Ер ҳажмидан 1500 марта каттарок. Сатурн эса сайёраимиздан 1250 марта катта. Гарчи улар ҳажм жиҳатидан улкан бўлишса-да, газлардан ташкил топганлари боис вазнлари Ердан анча енгил.

Астрономлар Сатурн сайёраси атрофида майда чанг ва тош зарраларидан ташкил топган ҳалқаларни аниқлаганлар. Улар мунтазам равишда мазкур сайёра атрофида айланиб юришади. Ҳалқаларнинг учтасини бемалол кузатиш мумкин. Бошқалари ингичка ва енгил бўлгани боис фақатгина махсус радиотелескоплар ёрдамидагина кўриши имкони бор ҳолос.

ҚАЙСИ САЙЁРАЛАРДА ҲАРОРАТ ЭНГ СОВУҚ?

Юқорида таъкидлаганимиздек, сайёралар ёруғлик ва иссиқни Куёшдан олишади. Шу туфайли улар Куёшдан қанчалик олисда жойлашган бўлишса, ҳарорат ҳам шунга яраша совуқ бўлади. Уран, Нептун ва Плутон Куёш системасидаги энг совуқ сайёралар ҳисобланади. Чунки улар Куёшдан жуда олисда жойлашган. Бу сайёраларда ҳавонинг ҳарорати -200 дан -230 даража совуқ ўртасида ўзгариб туради.

ДАРМОН тайёрлади.

Айнан Марс Еримизга энг яқин жойлашган сайёра бўлиб, улар орасидаги масофа 48 миллион километрга тенг. Бу масофа космик нуқтаи назардан унча катта ҳисобланмайди. Марсда ёз қисқа ва иссиқ, қиш эса узоқ ва совуқ бўлади. Қишда сайёранинг каттагина қисми музлайди. Унинг атмосфераси турли газлардан ташкил топган.

Қиш фаслида Марсни музли булутлар ўраб туради ва сайёрада ҳарорат -27 дан -140 даражагача совуқ ўртасида ўзгариб туради.

САЙЁРА ВА ЮЛДУЗЛАР НУР СОЧАДИМИ?

Ҳаво очик кунлари осмонга қараганимизда нур сочиб турган сайёралар ва минглаб юлдузларни кўрамиз. Сайёралар Куёш нуруни қайтаргани учун нур сочади. Аслида уларнинг ўзи ёруғлик таркатмайди. Бу ҳолат худди Куёш нури шиша ёки сув юзидан "синиб" нур таратганга ўхшайди. Юлдузлар эса аксинча ўз нурига эга. Чунки улар ҳам худди куёш сингари ёнғича моддалардан ташкил топган бўлади. Энг яқин юлдузларнинг нури Еримизга етиб келгунича тахминан минг йил ўтади. Шунинг учун бугун биз кўраётган бирорта юлдуз аслида анча йиллар бурун сўнган бўлиши ҳам мумкин.

ЕРНИ НЕГА "МОВИЙ САЙЁРА" ДЕЙИШАДИ?

Космонавтлар космик кема бортидан туриб Ерни кузатганларида у мовий рангли бўлиб кўринган. Шу боис Ерни "мовий сайёра" деб ҳам аташади.

Сайёраимизнинг бундай рангда кўриниши унинг атмосфераси ва ер усти қат-

Муаллиф сўзи: - Мен бир жабрдийда қизнинг илтимоси, ўзимнинг ҳоҳишим билан ушбу дил изҳорини қоғозга туширдим.

Ассалому алайкум Алишер ака!

Бу кеча яхши ухлагандирсиз. Ахир анчадан бери сизни қийнаб, ўйлантириб келаётган муаммодан, ўзингиз айтгандек, ҳоли-жонингизга қўймаган қиздан кутулдингиз. Пушти камарингиздан бўлган, ҳали отаси кимлигини билмаган, танимаган қизалоғингиздан тондингиз, тан олмайман дедингиз.

Ҳа, Алишер ака, муҳаббатнинг кўзи кўр десалар йўқ, инсонни ўзига боғлиқ,

- Сен ҳомилдорсан-ку, отаси ким? - десалар мен очигини айтмадим. Улар мендан гап олишолмай қийналдилар. Дадам роса қарғаб: "Сен мен учун йўқсан, энди сени кўрмай", - дедилар. Урдилар, дунёда қандай "яхши" сўзлар борки, ҳаммасини айтдилар. Ахир менга булар кам эди. Ойим ҳар куни йиғлаб, эзилардилар. Дадам эса ойимга таъна-дашномларини қўймадилар. Ойим кўчага ҳам чиқмай кўйдилар. Мен эса яна битта ёлгонни ишлатиб, "командировкага кетаяп-

да оилангиз, бир томонда онангиз, ўртада сиз ўтирдингиз. Онангиз "ховлидан уйга қирмайман", деб шангиллади. Ойим сизларни иззат-икром билан кўрпачалар солиб кутиб олдилар. Онангиз яна бақириб, қақириб уйни бошига кўтарди. Онангиз бизни гапиртиргани қўймади. Ойимни роса талади. Ҳақорат қилди. Ойимни ёмон оналикда, боласига яхши тарбия бермаганликда айблаб: "Яхши қиз боқмагансиз, қизингиз ёлгондан боламга тухмат қилган", деди. Ойим бечора: "Бу кунлар ҳеч кимнинг бошига тушмасин, балким бу бизга Оллоҳнинг берган синовидир", дея олди. Дадам айбни менга қўйди яна. Ҳа, мен айбдорлигимдан тонмайман. Негаки, бировнинг бахтсизлиги туфайли ўз бахтимни топа ололмаслигимга мана энди кўзим кеч бўлсада, етиб турибди-да. Дадам мени қақиртириб:

- Мана айтган одамнинг келди. Боланинг отаси шуми? - дедилар.

Мен:

- Ҳа, шу киши, - десам, сизнинг кўзларингиз олазарак бўлиб, рангингиз оқариб кетди. Онангиз сағчиб туриб, яна бақира кетди:

- Дод, йўқ... Бу қиз бизга тухмат қилапти. Айт, ўғлим, бу қиз сени, бизни алдапти-а? - деди. Сиз анча каловлиниб-каловлиниб тилингиз ҳеч нарсага айланмай қолди. Дадам яна сиздан сўради.

- Бу бола сизданми? - деди. Сиз:

- Йўқ, мендан эмас. Сизни мен, мен!.. Ҳа...

- Гапир, - онангиз дўқ урди. Хотинингиз:

- Менинг эрим унақа эркак эмас, - деб йиғлади.

- Ҳўп, сендан эмасми?

- Йўқ, мендан эмас...

Мен фақат яна сизга термулдим.

- Алишер ака, нега ёлгон гапирасиз?

- дея олдим. Сиз менга қарай олмадингиз. Ерга қараб:

- Сизни мен ҳеч қачон мажбур қилмаганман. Бола мендан эмас, - дедингиз.

- Нега алдадингиз? - десам, яна онангиз ёпишди.

- Ана кўрдингизми, менинг боламга тухмат қилманглар.

Ким-кимни талаш керак эди аслида.

Кўзим ярқ этиб очилди-ю, энг катта, кечирилмас хатога йўл қўйганимни, эл ичидан ота-онамни шарманда қилганимни, бахтимга ўзим зомин бўлганимни тушундим. Аммо энди кеч эканлигини билдим.

Шунчалик аҳмоқ бўламанми-а, онам бечорага бир огиз ҳам айтмайманми. Ахир у киши тўри йўл кўрсатардилар-ку.

Балким иш бу даражада чигаллашмасди. Қайси ота-она ўз фарзандини ўтга ташларди. Сиз эркакнинг ишини қилмадингиз, дадам тўри айтдилар. Қайси эркак хотинининг олдида, "мен шу ишни қилдим", дейди. Ахир оилали бўлса...

"Ҳа мен шу қиз билан юргандим", - дейди-ми? Сиз-ку қўрқоқлик қилдингиз. Боладан тонганга яраша, мени ҳам балчиққа ботириб, бўлар-бўлмас гапларни гапириб ҳақорат қилдингиз. "Фалон жойда ишлайман", деб ота-онамни алдадингиз. Кетаятиб, учалангиз ойимга:

- Неварангизнинг отаси бошқа одам.

Бошқа одамга тухмат қилинг, - деб кетдингизлар. Хотинингиз бечора "Эримни

сизга бермайман", деб зорланди, ялинди. Очиғи, унга раҳимин келди, у ҳам менга ўхшаган аёл-да, дедим. Унинг оиласи бузилмасин деб Оллоҳдан яна тиладим. Онангиз:

- Болани дўхтирдан ўтказинг, - деб туриб олди. Шунда дадам:

- Э, инсон, бола ҳали бир ҳафталик бўлса. Шу гўдакка қандай нина сингади. Хотин киши бўлсангиз ҳам раҳмингиз келмас экан. Анализ топшириш ҳали қочмас. Менинг сизни қақириб гаплашишдан мақсадим битта, у ҳам бўлса...

Қизингиз борлигини билиб қўйинг. Эртага, "Отам ким эди", - деса мен ерга қараб қолмай деган эдим ҳолос. Сиздан нафақа ҳам ундирмоқчи эмасдим. Бойлигингиз ҳали сизга буюрадими, йўқми уни Оллоҳ билди. Бола сиздан бўлиб туриб, сиз тан олмаёётган бўлсангиз, сизни Оллоҳга солдим. Бошқа чорам қолмади, - дедилар.

- Майли, солинг, майли солинг, - дедилар ойингиз.

Ёмонликка олсам, аслида мен ҳам болани кўтариб уйингизга бориб ўтириб олардим. Аммо бошимдан ўтган воқеаларга ўзим ҳам сабабчи бўлганим учун шу ишни қилмадим. Ўз боласидан тонган отани, ўғлининг қони оқаётган набирасидан юз ўтирган онангизни ҳам Оллоҳга соламан. Умридан бўлса катта қиз бўлганда: "Отам ким?", деса: "Отанг сен туғилмасдан бадалликни бажо келтирган", - дейман. Сиз, онангиз, хотинингиз - "бир балодан кутулдик", деб роса ширин уйқуда ётарсиз, бир дардан фориг бўлгандирсизлар. Аммо мени ҳақорат қилаётганингизда оз бўлса-да, виждонингиз қуйналмадими? Агар бор бўлса ўша виждон сизда. Сизлар кетганингиздан кейин қизалоғининг юз-кўзларидан ўлдим, ҳали отасининг кимлигини билмай туриб тирик етим бўлганини сездимми, ҳар ҳолда ўқиб-ўқиб йиғлади. "Мана, қизим, даданг сени тан олмади, қўй йиғлама", - дедим. Шарманда бўлишга бўлдим, аммо Оллоҳга шукри, шу қизалоғини менга раво кўрибди. Ҳа, айрим инсонлар неча йил турмуш қуришади. Фарзанд кўрмай ажрашишади. Ёки фарзанд сақлаб олишади. "Фарзандимизни сақлаб олганимизни билишмасин", деб бошқа ерга кўчиб кетишади. Менга ҳам оғиз солишди. "Боласини боқмаса бизга берсин", деб. Яна дадам қарғасалар ҳам жонимга оро кирдилар. "Бу бола молмидики, бу бозор сотилмаса янаги бозор сотса", - дедилар. Худого шукр, мен билан гаплашмасалар ҳам ўз уйимдан, ота-онам бағриданман. Ойим менга қарашяптилар. Дадам "қизинг овқат едими?", деб сўраб турадилар. Алишер ака, бу дил изҳоримни ёзишга ёздим, аммо сизга жўнатмайман. Шунчалик юрагининг тубида ётган аламлиримни қоғозга кўчирдим.

Қошлари қаро, кўзлари чарос сингилларим, аҳмоқлардан нари юринг, уларнинг ширин сўзларига учманг. Ота-онангизга ёлгон эртаклар тўқиманг. Сирингизни онангизга айтинг. Дунёда энг яхши сирдош она эканлигини унутманг...

Салимаҳонинг дил изҳорини Сабоҳат САМАДОВА оққа кўчирди. Қашқадарё вилояти, Чирочик тумани, Оқтепа қишлоғи.

Ханда Бир йигит бошқа шаҳарга ишга кетиб, икки йилда уйига икки марта телеграмма юборибди, мана биринчи телеграмма: "Ойижон, дадажон, уйланаёялман. Пул юборинг".

Мана буниси иккинчи телеграмма: "Ойижон, дадажон, нафақа тўлаёялман, пул юборинг, пул!"

Хайдар МУҲАММАД

ТЕЛЕГРАММА

Ханда Бир йигит бошқа шаҳарга ишга кетиб, икки йилда уйига икки марта телеграмма юборибди, мана биринчи телеграмма: "Ойижон, дадажон, уйланаёялман. Пул юборинг".

Мана буниси иккинчи телеграмма: "Ойижон, дадажон, нафақа тўлаёялман, пул юборинг, пул!"

Хайдар МУҲАММАД

Ханда Бир йигит бошқа шаҳарга ишга кетиб, икки йилда уйига икки марта телеграмма юборибди, мана биринчи телеграмма: "Ойижон, дадажон, уйланаёялман. Пул юборинг".

Мана буниси иккинчи телеграмма: "Ойижон, дадажон, нафақа тўлаёялман, пул юборинг, пул!"

Хайдар МУҲАММАД

Ханда Бир йигит бошқа шаҳарга ишга кетиб, икки йилда уйига икки марта телеграмма юборибди, мана биринчи телеграмма: "Ойижон, дадажон, уйланаёялман. Пул юборинг".

Мана буниси иккинчи телеграмма: "Ойижон, дадажон, нафақа тўлаёялман, пул юборинг, пул!"

Хайдар МУҲАММАД

Ханда Бир йигит бошқа шаҳарга ишга кетиб, икки йилда уйига икки марта телеграмма юборибди, мана биринчи телеграмма: "Ойижон, дадажон, уйланаёялман. Пул юборинг".

Мана буниси иккинчи телеграмма: "Ойижон, дадажон, нафақа тўлаёялман, пул юборинг, пул!"

Хайдар МУҲАММАД

Ханда Бир йигит бошқа шаҳарга ишга кетиб, икки йилда уйига икки марта телеграмма юборибди, мана биринчи телеграмма: "Ойижон, дадажон, уйланаёялман. Пул юборинг".

Мана буниси иккинчи телеграмма: "Ойижон, дадажон, нафақа тўлаёялман, пул юборинг, пул!"

Хайдар МУҲАММАД

Ханда Бир йигит бошқа шаҳарга ишга кетиб, икки йилда уйига икки марта телеграмма юборибди, мана биринчи телеграмма: "Ойижон, дадажон, уйланаёялман. Пул юборинг".

Мана буниси иккинчи телеграмма: "Ойижон, дадажон, нафақа тўлаёялман, пул юборинг, пул!"

Хайдар МУҲАММАД

Ханда Бир йигит бошқа шаҳарга ишга кетиб, икки йилда уйига икки марта телеграмма юборибди, мана биринчи телеграмма: "Ойижон, дадажон, уйланаёялман. Пул юборинг".

Мана буниси иккинчи телеграмма: "Ойижон, дадажон, нафақа тўлаёялман, пул юборинг, пул!"

Хайдар МУҲАММАД

Ханда Бир йигит бошқа шаҳарга ишга кетиб, икки йилда уйига икки марта телеграмма юборибди, мана биринчи телеграмма: "Ойижон, дадажон, уйланаёялман. Пул юборинг".

Мана буниси иккинчи телеграмма: "Ойижон, дадажон, нафақа тўлаёялман, пул юборинг, пул!"

Хайдар МУҲАММАД

Ханда Бир йигит бошқа шаҳарга ишга кетиб, икки йилда уйига икки марта телеграмма юборибди, мана биринчи телеграмма: "Ойижон, дадажон, уйланаёялман. Пул юборинг".

Мана буниси иккинчи телеграмма: "Ойижон, дадажон, нафақа тўлаёялман, пул юборинг, пул!"

Хайдар МУҲАММАД

Ханда Бир йигит бошқа шаҳарга ишга кетиб, икки йилда уйига икки марта телеграмма юборибди, мана биринчи телеграмма: "Ойижон, дадажон, уйланаёялман. Пул юборинг".

Мана буниси иккинчи телеграмма: "Ойижон, дадажон, нафақа тўлаёялман, пул юборинг, пул!"

Хайдар МУҲАММАД

Ханда Бир йигит бошқа шаҳарга ишга кетиб, икки йилда уйига икки марта телеграмма юборибди, мана биринчи телеграмма: "Ойижон, дадажон, уйланаёялман. Пул юборинг".

Мана буниси иккинчи телеграмма: "Ойижон, дадажон, нафақа тўлаёялман, пул юборинг, пул!"

Хайдар МУҲАММАД

Ханда Бир йигит бошқа шаҳарга ишга кетиб, икки йилда уйига икки марта телеграмма юборибди, мана биринчи телеграмма: "Ойижон, дадажон, уйланаёялман. Пул юборинг".

Мана буниси иккинчи телеграмма: "Ойижон, дадажон, нафақа тўлаёялман, пул юборинг, пул!"

Хайдар МУҲАММАД

Мен хатто қилдим...

деб туриб олардим. Оилангиз борлигини билардим. Аммо сиз ҳар куни: "Бугун хотиним билан уришдим, ана ажрашдим, мана ажрашдим", дея олди-қочди гаплар билан бошимни айлантирдирдингиз, тузоғингизга илтирдирдингиз. Мен аҳмоқ эса сизни севиб қолгандим. Еттинчи осмонда эдим. Охири иккимиз ҳам шайтон ҳукмига бўйсундик. Уч-тўрт ойдан сўнг ҳомилдорлигимни билиб қолдим. Қўрқиб кетдим. Ҳеч кимга айтмадим. Хатто ойимга ҳам. Ойимга "ошқозоним оғрияпти" дердим. Ойим даволар, дорилар олиб берарди, рангимга қарарди. Ҳеч қаерда ишламасам-да, эрталаб ишга кетаялман, деб ўйдан чиқиб кетардим. Кўчаларда санғиб юрардим. Кўчаларда бир чеккаларга бориб, қусиб-қусиб яна уйга чарчаб ишдан келган кишидек кириб келардим. Эрталаб кетаятсам аям йўл қира, тушликка пул берардилар. Дадам: "ойлик олмадингми?" десалар, "яна олдиридим пулларни" деб ёлгондан шундай эртаклар тўқирдимки, аям бечора роса ишонардилар. Ишим ҳар куни сизни ахтариш бўлди. Ниятим сизни ҳомилдорлигимдан хабардор қилиш эди. Сиз эса негадир менга айтмасдан бошқа ишга ўтиб кетибсиз. Мен телбаларча қўча кезардим. Сизни топполмасдим. Ойим бечора бирор нарсаси десалар жеркиб ташлардим. Бола 7 ойлик бўлганда ойим:

- Ҳой қиз, сени семираяпти десам, нима бало бўлган? - деб ётқизиб кўрдилар. Бечора ойимга шунда ҳам мен қаршилик қилдим, алдадим, яна онт ичдим. Ойим бечора дод-фарёд қилдилар. Отам:

- Сен ҳомилдорсан-ку, отаси ким? - десалар мен очигини айтмадим. Улар мендан гап олишолмай қийналдилар. Дадам роса қарғаб: "Сен мен учун йўқсан, энди сени кўрмай", - дедилар. Урдилар, дунёда қандай "яхши" сўзлар борки, ҳаммасини айтдилар. Ахир менга булар кам эди. Ойим ҳар куни йиғлаб, эзилардилар. Дадам эса ойимга таъна-дашномларини қўймадилар. Ойим кўчага ҳам чиқмай кўйдилар. Мен эса яна битта ёлгонни ишлатиб, "командировкага кетаяп-

ман", деб дугонаникига кетиб қолдим. Ойим йиғлаб, сиқтаб жўнатдилар. Аммо ёлгоннинг ҳам чегараси борлиги, 40 йилдан сўнг ҳам очилишини билмас эканманда. Икки ҳафтадан сўнг дугонам мени туғруқхонага олиб борди. Қиз кўргандим. Улар ойимга хабар берибди. Саҳарда ойим етиб келдилар. Яна кунимга ота-онам яради. Эҳ, бечора ота-онажоним! Сизларнинг қадрингизга етмаган, ёлгон асирасига айланган қизингизни кечира олармикансиз? Мени кечиринглар.

Дадам: - Уйга олиб келмайсан, - дедилар. Ойим бечора кўчама-кўча юриб квартира изладилар. Баҳоси осмонда. Нима қилиш кераклигини билмай юрган кунларимда дадамга яна Оллоҳ инсоф бериб, ҳа хотин, бурунни сассиқ деб кесиб бўлмас. Уйга олиб келиб тик. Катта бўлса-бўлар, бўлмаса ўлар, - дебди. Ойим бечора севина-севина уйга олиб келдилар.

Уйга олиб келгандан кейин ҳаммасини рўйи-рост айтиб бердим. Сизнинг исмингизни айтдим. Ойим суриштириб толангизга маслаҳатга борибдилар. Тоғангиз "Йўқ, бундай бўлиши мумкин эмас, у унақа йигит эмас. Оилали", дебди.

- Ҳа домла, оилали экан. Шунинг учун ҳам гап-сўз кўпаймай, ўша йигит билан иккаласини учраштирайлик. Нима гаплигини билайлик. Ахир бу ишлар нозик масала-ку, - дебдилар ойим.

Ойим бечора уйга келиб, эшик тик этса ҳам қараб ўтирдилар. Дадамга:

- Бордим. Ўша тоғасининг олдига, - деганда дадам:

- Бекор борибсан, - дедилар. Ниҳоят кечга яқин икки томонингизда тан қўриқчиларингиз билан келдингиз. Бир томон-

ман", деб дугонаникига кетиб қолдим. Ойим йиғлаб, сиқтаб жўнатдилар. Аммо ёлгоннинг ҳам чегараси борлиги, 40 йилдан сўнг ҳам очилишини билмас эканманда. Икки ҳафтадан сўнг дугонам мени туғруқхонага олиб борди. Қиз кўргандим. Улар ойимга хабар берибди. Саҳарда ойим етиб келдилар. Яна кунимга ота-онам яради. Эҳ, бечора ота-онажоним! Сизларнинг қадрингизга етмаган, ёлгон асирасига айланган қизингизни кечира олармикансиз? Мени кечиринглар.

Дадам: - Уйга олиб келмайсан, - дедилар. Ойим бечора кўчама-кўча юриб квартира изладилар. Баҳоси осмонда. Нима қилиш кераклигини билмай юрган кунларимда дадамга яна Оллоҳ инсоф бериб, ҳа хотин, бурунни сассиқ деб кесиб бўлмас. Уйга олиб келиб тик. Катта бўлса-бўлар, бўлмаса ўлар, - дебди. Ойим бечора севина-севина уйга олиб келдилар.

Уйга олиб келгандан кейин ҳаммасини рўйи-рост айтиб бердим. Сизнинг исмингизни айтдим. Ойим суриштириб толангизга маслаҳатга борибдилар. Тоғангиз "Йўқ, бундай бўлиши мумкин эмас, у унақа йигит эмас. Оилали", дебди.

- Ҳа домла, оилали экан. Шунинг учун ҳам гап-сўз кўпаймай, ўша йигит билан иккаласини учраштирайлик. Нима гаплигини билайлик. Ахир бу ишлар нозик масала-ку, - дебдилар ойим.

Ойим бечора уйга келиб, эшик тик этса ҳам қараб ўтирдилар. Дадамга:

- Бордим. Ўша тоғасининг олдига, - деганда дадам:

- Бекор борибсан, - дедилар. Ниҳоят кечга яқин икки томонингизда тан қўриқчиларингиз билан келдингиз. Бир томон-

ман", деб дугонаникига кетиб қолдим. Ойим йиғлаб, сиқтаб жўнатдилар. Аммо ёлгоннинг ҳам чегараси борлиги, 40 йилдан сўнг ҳам очилишини билмас эканманда. Икки ҳафтадан сўнг дугонам мени туғруқхонага олиб борди. Қиз кўргандим. Улар ойимга хабар берибди. Саҳарда ойим етиб келдилар. Яна кунимга ота-онам яради. Эҳ, бечора ота-онажоним! Сизларнинг қадрингизга етмаган, ёлгон асирасига айланган қизингизни кечира олармикансиз? Мени кечиринглар.

Дадам: - Уйга олиб келмайсан, - дедилар. Ойим бечора кўчама-кўча юриб квартира изладилар. Баҳоси осмонда. Нима қилиш кераклигини билмай юрган кунларимда дадамга яна Оллоҳ инсоф бериб, ҳа хотин, бурунни сассиқ деб кесиб бўлмас. Уйга олиб келиб тик. Катта бўлса-бўлар, бўлмаса ўлар, - дебди. Ойим бечора севина-севина уйга олиб келдилар.

Уйга олиб келгандан кейин ҳаммасини рўйи-рост айтиб бердим. Сизнинг исмингизни айтдим. Ойим суриштириб толангизга маслаҳатга борибдилар. Тоғангиз "Йўқ, бундай бўлиши мумкин эмас, у унақа йигит эмас. Оилали", дебди.

- Ҳа домла, оилали экан. Шунинг учун ҳам гап-сўз кўпаймай, ўша йигит билан иккаласини учраштирайлик. Нима гаплигини билайлик. Ахир бу ишлар нозик масала-ку, - дебдилар ойим.

Ойим бечора уйга келиб, эшик тик этса ҳам қараб ўтирдилар. Дадамга:

- Бордим. Ўша тоғасининг олдига, - деганда дадам:

- Бекор борибсан, - дедилар. Ниҳоят кечга яқин икки томонингизда тан қўриқчиларингиз билан келдингиз. Бир томон-

ман", деб дугонаникига кетиб қолдим. Ойим йиғлаб, сиқтаб жўнатдилар. Аммо ёлгоннинг ҳам чегараси борлиги, 40 йилдан сўнг ҳам очилишини билмас эканманда. Икки ҳафтадан сўнг дугонам мени туғруқхонага олиб борди. Қиз кўргандим. Улар ойимга хабар берибди. Саҳарда ойим етиб келдилар. Яна кунимга ота-онам яради. Эҳ, бечора ота-онажоним! Сизларнинг қадрингизга етмаган, ёлгон асирасига айланган қизингизни кечира олармикансиз? Мени кечиринглар.

Дадам: - Уйга олиб келмайсан, - дедилар. Ойим бечора кўчама-кўча юриб квартира изладилар. Баҳоси осмонда. Нима қилиш кераклигини билмай юрган кунларимда дадамга яна Оллоҳ инсоф бериб, ҳа хотин, бурунни сассиқ деб кесиб бўлмас. Уйга олиб келиб тик. Катта бўлса-бўлар, бўлмаса ўлар, - дебди. Ойим бечора севина-севина уйга олиб келдилар.

Уйга олиб келгандан кейин ҳаммасини рўйи-рост айтиб бердим. Сизнинг исмингизни айтдим. Ойим суриштириб толангизга маслаҳатга борибдилар. Тоғангиз "Йўқ, бундай бўлиши мумкин эмас, у унақа йигит эмас. Оилали", дебди.

- Ҳа домла, оилали экан. Шунинг учун ҳам гап-сўз кўпаймай, ўша йигит билан иккаласини учраштирайлик. Нима гаплигини билайлик. Ахир бу ишлар нозик масала-ку, - дебдилар ойим.

Ойим бечора уйга келиб, эшик тик этса ҳам қараб ўтирдилар. Дадамга:

- Бордим. Ўша тоғасининг олдига, - деганда дадам:

Муаттар Бувамадова товламачиликни сурбетлиги туфайли касб қилиб олганлардан. У ноҳақ бўхтон уюштириб, мўмайгина пул соҳиббасига айланишига уриниши билан бир беғуноҳ отани бевақт ўлимга олиб келишини хаёлига келтирмаган. Муаттар бу ҳатти-ҳаракати билан икки нафар фарзанднинг етим қилишида бош сабабчи эканлигини тан олмайди, олишини ҳам хохламайди. Жисмонан ожиза бўлса ҳам унча-мунча эркакнинг қўлидан келмайдиган ишга қўл урганлигидан "қахрамон" дегимиш келди.

Раҳматли Нурматжон Қобилов агар бошига ўлим тушишини билганида синглиси тенги Муаттархоннинг кирди-корларига қулоқ солмасмиди? Ёки унинг турмуш ўртоғи Маъмураҳон Абдуҳолиқова бевалик қисматиға ёзилишини сезганида товламачи - "меҳрибон" нининг гап-сўзларига кириб, зрини тергаб, юрак касалига чалинтириб, ўлимни тезлатмасмиди?

Ҳамма ташвиш Нурматжоннинг туман марказий шифохонасининг асаб касалликлар бўлимиға ётиб даволанишидан бошланди.

- Жавоб бўлишиға бир кун қолганда, - дейди асаб касалликлари бўлими бошиги Сарварой Рафиқова, - бўлимибизга ўта оғир бемор олиб келин-

ҚИЛМИШ-ҚИДИРМИШ

Шунда мен иш бор жойда камчилик, хато бўлиши табиий, деган ўйда кўркмасдан тегишли ҳуқуқ идораларига мурожаат этдим. Уларнинг тузган пухта тадбири натижасида Муаттархон Бувамадова ва унинг ҳамтовоғи Маъмураҳон Абдуҳолиқовалар мендан 50000 сўм пулни товламачи сифатида олаётганида жиноят устида қўлга олинди.

Ана ўшандан кейинги уларнинг ҳолатини кўринг. Улар бамисоли думи босиб олинган илон, ўзини кутқариш учун қандай чиранган бўлса, шундай ҳаммалар ҳам қилдики, асти қўявераси! Беҳисоб тухмат тошларини отишди. Шаънимизга нималарни ўқимади. Қанча-қанча мағзаваларни ағдармади, дейсиз.

- Эри даволанаётганида соғлиги бешолти кундаёқ яхшиланганини кўрган Маъмураҳон опа хурсанд бўлганидан иш столим галадонига мажбурлаб солиб қўйган қиймати 1-1,5 (бир-бир ярим) минг сўмлик рўмолини порога олган деб айтиди, - дея сўзда давом этади жабрланувчи С.Рафиқова. - Ўз хоҳиши билан шундай қилган аёл кейинчалик товламачининг талаби билан ишни бошқа томонга айлантириб юборди.

Буларнинг барчаси тухмат, ёлгон ва уйдирмалиги охир-оқибат ҳар иккала-

ТУХМАТ ТОШИ

ди. Шунда уни Нурматжон ака ётган хонага жойлаштиришга тўғри келди. Боси бу палата интенсив, яъни жонлантириш хонаси эди-да. Нурматжон ака бу хонада тўққиз кун ётиб, соғлигини яхши тиклаб олганди. Шунинг ҳисобига олиб, мен унга бир кун қўшни хонада ётиб турганини илтимос қилдим. У хоҳлар-хоҳмас рози бўлди. Асаб касалига чалинган беморлар одатда инжиқ бўлишади. Шу сабаб унга етарли шарт-шароит яратиб бердик. Бироқ бемор мен айтган хонага чиқишга чиқди-ю, аммо қолган бир кунга сабр қилмай, уйига бесўроқ кетиб қолди. Бу ҳақда мен бош шифокор ва унинг даволаш ишлари бўйича муовинини оғохлантирдим. Яхшиямки, шундай қилганим. Орандан ҳеч қанча вақт ўтмай, яхшилаб "ишланган" собиқ бемор Нурматжон Қобилов турмуш ўртоғи Маъмураҳон Абдуҳолиқова билан менинг устимдан бошиқларимга арз қилиб келишибди. Аммо талаблари ва билдирган эътирозлари мутлақо ноўрин эди. Шундай бўлса-да, бош шифокоримиз кўрсатмаси билан беморнинг орқасидан уйига бордим. Ундан такоран бўлимға ётиб даволанишни илтимос қилдим. Шунда уларнинг қитмирлиги бошланди.

Биз шифокорлар гўё уларға ялингандай бўлиб борганимизни гуноҳкорликка йўйиб, бўхтон уюштиришга тушдилар. Бундай ноҳақ ишға раҳматли Нурматжон ака қўшилгиси келмасди. Учинчи бор бўлимға келганида, шахсан менга даволаганим учун кўп раҳматлар айтиб, ҳатто ўз хоҳиши билан миннатдорчилик хати ёзиб берганди. Шунда бўхтончиларнинг раҳнамоси Муаттархон Бувамадова опахони Маъмураҳоннинг ишга солиб, Нурматжон акани ёзиб берган миннатдорчилик хати учун қаттиқ рўйий азобға солишади. Деярли ўттиз йилча бирға яшаган турмуш ўртоғи Муаттархонға қўшилиб оқни қора деб ёши эъландан ошган кишини ҳақорат қилиб турганини кўрган, юраги кўтара олмайди.

Шуни кўриб-билиб турса-да, Муаттар Бувамадова Маъмураҳон Абдуҳолиқова билан товламачилик қилишини ташламадилар. Мендан икки юз минг, бош ҳамширамиздан юз минг сўм пул беришимизни талаб этди. Рози бўлмасак, телевидениедан мухбир қақириб, бўлим ва шифохонадаги нуқсонларни тасвирға тушириб, эл-юртға намоийш қилиш, ҳатто бош шифокор ва мени ишдан олдириб ташлаши мумкинлигини айтиб кўрқитдилар.

сининг бошиға шунчалар қулфатлар ёғдирдики, буни таърифлашга тил ожизлик қилади. Нурматжон акани қаттиқ сикувга олишганидан, айнакча иши судга оширилганлигини билиб, тавқилънатни кўтара олмаслиғига ақли етиб, юраги дош беролмай, омонатини топширди.

Юқоридаги кўргулик битта Маъмураҳонни бошиға тушмади. У Муаттархонни ҳам четлаб ўтмади. Банди охишларнинг дилини ноҳақ оғритгани сабаб унинг туғишган укаси Жобирбек Бувамадов автоҳалокатға учраб, ўлиб кетишиға бир баҳа қолди.

Судланувчиларнинг ҳар иккаласи ноқонуний ҳатти-ҳаракатлари билан Ўзбекистон Республикаси Жиноий Кодексининг 165-моддаси 2-қисми "в" бандида кўрсатилган жиноятни содир этганликда айбли деб топилдилар. Чунки улар шифохонада бўлиши мумкин бўлган камчиликларни телевидение орқали намоийш этиш билан шарманда қилиб, ҳатто ишдан ҳайдатиб юборишга олиб бориш билан кўрқитиб, жабрланувчини мулкий йўсиндаги ҳаракатларни содир этишға мажбур қилиб, қатта микдорда пул беришни талаб этишган. Кўп ейман, деб оздан куруқ қолиш, деб ҳар иккала аёлнинг аччиқ қисматиға айтса бўлади. Муаттар Бувамадова ҳамма кўра, энг кам ойдиқ иш ҳақининг ўн баробари, унга елкадошлиқ қилгиси келган Маъмураҳон Абдуҳолиқова 65800 сўм жарима тўлаш жазосига тортилдилар.

Бир қарашда қилинган тажовузға (ҳаётға бўлмаса ҳам), товламачиликка нисбатан қўлланган жазо чораси энгилдек туюлади.

Уларға жазо тайинлашда аёллиги, қарамоғида фарзандлари борлиги, қолаверса, Маъмураҳон Абдуҳолиқованинг турмуш ўртоғи вафот этганлигини эътиборға олинди. "Судланди", деган лаънатли тамға улар шаъниға битилди. Энг ҳунғи шу. Истардики, бундай ноҳуш қилиқдан энг аввало "қахрамон"ларимизнинг ўзлари, қолаверса, шу ниятда юрганлар тегишли хулоса чиқаришса аини мудоаа бўларди.

МУХИДДИН БОЙЎЗОКОВ,
жиноят ишлари бўйича
Учкўргон туман суди раиси.

Асқарали МАМАТОВ,
журналист.

ГАПНИНГ ФАРКИ

"Гапдан гапнинг фарқи бор, ўттиз икки нархи бор", - дейдилар. Ҳозир Мавлудахонларникида меҳмондорчиликда 20-30 га яқин ёшу қари хотинлар, қизу жувонлар ясаптиглик дастурхон атрофидамиз. Бир-биримиз билан ҳол-аҳвол сўрашиш бошланди.

- Насиббахон, эсон-омон юрибсизми, ўғил-қизлар саломатми? Набиралар кўпайишибди, муборак бўлсин.

- Шукр, раҳмат, ўзингиздан сўрасак... Навбат Холбувиға келди:

- Ҳай, Офтоб опа, - деди у кўзларини лўқ қилиб, - сизни кўрадиган кун ҳам бор экану. Муни қаранг-а, тавба, ана кетади, оғирлашиб қолди, деб эшитамиз, уйдагилар пилтирлашиб қолишибди, опамиздан айрилиб қоламиз шекилли, девдик. Худога шукр, бош кўтарибсиз, одам-от ризки узилмаса яшайверади...

Офтоб опа авваллиға мулзам бўлиб анграйди, ҳеч нарсани идрок қилолмади. Холбуви эса яна нималардир деди. Лекин Офтоб опанинг қулоқларига гап кирмай, чиппа битиб қолди. Энди кўпламоқчи бўлган бир қўлтум чойи томоғида тошға айланди, нафасини бўғди. Ўтирганлар "ялт" этиб унга қараб қўйишди. Бе-

тоб бўлгани рост, аммо асло оғирлашиб қолмаганди. У нима дейишни билмай ерга қаради. Ранги оқариб, юраги бежо ура бошлади. Холбуви эса наватбадаги аёл билан сўраша кетди:

- Нима бало, нима ютган итдек этинг устихонингға ёпишибди, сингилжон. Қозонни сувға ташландингми?

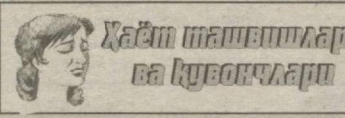
Аёл, "сенга нима!" дегандек жавоб бергиси келмади.

Ўтирганларнинг энсаси қотиб, унга нафрат билан қарай бошлади.

"Яхши топиб гапирар, ёмон қоиб", деб бекорға айтишмас экан-да. Шу пайт хонадон соҳиби: "Холбуви опа, сизни қизингиз чақираяпти, қаранг-чи", деб имлаб қақирди. Холбуви ташқарига чиқдию ховлидан овози эшитилди: "Ҳа, пакана ўлгур, ўт тушдимми?! Нима дейсан, ит ўлгур! Бир пас ўз холимға қўясанларми-йўқми, шумтакалар!"

Қизи нимадир деган эди, йўлайукай "баттар бўлмайди", деб вайсай-вайсай югуриб чиқиб кетди. Меҳмондорчиликда ўтирганлар энгил нафас олишди. Ҳазил-хузул, беғубор гурунғ бошланди.

Муҳаббат ТУРОБОВА

Асли чўл қишлоғидан бўлган Рўзобой ака ўқиб ва хизмат юзасидан шаҳарлик бўлиб қолганлардан. Раззоқ тоға пойтахтда ўқийётган фарзандларини кўриш учун куруқ қўл билан эмас, албатта бир қўйни сўйиб, озроғини тандир кадоб қилиб, қолганини хом-

олмай, ошхонаға чиқиб кетди. Бироздан сўнг орқасидан Рўзобой ҳам чиқди. Эрининг хай-ҳайлашиға қарамай, келинчақ Раззоқ тоғаға эшиттириб шунақа гапларни айтдики, натижада Раззоқ тоғанинг дили сиёҳ бўлди. Уларникида турган фарзандини олиб,

ЛАКЛАНГАН СТОЛ...

лиғича келтирди. Қишлоқ шароитиға хос самимийлик ва тавозе билан меҳмон кутилди. Лағанда шўрваннинг гўшти алоҳида келтирилди. Шубҳасиз, илик меҳмонға тортилди. Суякнинг гўштини еб, ичидиға илигини қоқиб ёйиш қишлоқликларға хос бўлган одат. Тоға суякнинг қиррали томони билан столға урган эди, илиги чиқмади. Яна қарсиллатиб тушура бошлади.

Эсонаси чиқиб кетган жиян Рўзобой ака Раззоқ тоғаға: "Ҳозир тахтача ёки капгир келтириб бераман", дейишиға қарамай, "Бизға бўлаверади", деб лакланган қимматбахор столға суякни ураверди.

Эр-хотин бир-бириға маъноли қараш, охири хотини бунга чидаб тура-

чўнтагидан бир боғлам пулни стол устиға ташлади ва бошини сарак-сарак қилиб, чиқиб кетди.

Азиз газетхон! Мен бу ерда Раззоқ тоғани бефаросатликда айблаётганим йўқ. Фаросат нозик ҳислат эканлиғиға мисол келтирдим ҳолос. Соддадил инсоннинг юқоридаги озгина эътиборсизлиги мезбонни ҳижолатға солиб, дилсиёҳлиғиға сабаб бўлди. "Билмасдан қилгандир-да", дерсиз? Агар Раззоқ тоға зий-рақлигини ишға солиб, фаросатнинг кенг имкониятларидан фойдаланганда бундай кўнгилсизлик содир бўлмасди. Чунки фаросат ҳислатлар шоҳи эмасми?..

Зебунисо ҒАФҒОРОВА

ЎРИНДИК

Ҳабиба паст бўйли, чиройли қиз. У кўпинча кўча эшиклари ёнгинасидаги тахта ўриндиқда онаси билан гаплашиб ўтирарди. Онасининг юзлари доқадек рангпар бўлиб, сўрашгани борганимда у бошини базўр силкиб қўяр, қарашлари гапгин эди. У оламдан ўтгандан сўнг Ҳабиба кўринмай қолди. Аммо бир кунни ўриндиқда Ҳабибанинг ёлғиз ўтирганиға узокдан нигоҳим тушди. У кўм-кўк либосда эди. Ҳабиба менға ушбу хижояни сўзлаб берди.

Онанинг маръакаларини йиғлаб-сиқтаб ўтказдик. Шундан сўнг бир кунни отанинг уруғлари ховлимизға йиғилишди. Амакиларимға чой олиб келаётганимда Абдураўул амакимининг салмоқлаб айтаётган сўзлари қўлогимға чалинди.

— Рангпарнинг боласи ҳам рангпарда, - деди амаким ўзига хос бўлмаган оҳангда. - Қизинг ҳам бир кунни онасиға ўхшаб бошингға бало бўлади. Шунинг учун вақтни ўтказмай Тожига уйлан.

- Онасининг тупроғи ҳали совумаган-ку. Қизимнинг юзига қандай қарайман, - бўшашиб жавоб қайтарди отам.

- Бунча қизимладингиз, ака? - Зумрад аммамининг овози эшитилди. - Ана, буси тирик, ўлмаган. Арилган тоғалари бор. Ҳайдаб юборинг, ўраб-чирмаб узатар, ўзига ўхшаган биттасиға...

Азбаройи изтиробға тушганимдан, қўлимдаги чойнак тушиб кетиб, қайноқ чой орғиға сачраганини ҳам сезмасдим. Орта шарт ўғирилганча бумининг уйига жўнадим. Чойнак синганини эшитиб чиққан отамнинг қақиргани ҳам боққим келмасди. Бувижонимға ҳамма-хаммасини айтиб бердим...

Бугун тоғда онажоним тушимға кирибди. Яна бироз мен учун энг азиз ўриндиқда ўтираман-да, ортимға қайтаман...

Ҳабиба бувисининг уйи томонға кетди. Наздимда, Ҳабиба учун кадрдон ўриндиқ ҳам букчайиб қолгандек туюлди. Инсон кўтара олмаган андуҳа тахта ўриндиқ бас келармиди?

Усмон БЕК, Паркент тумани.

Билиб кўйган яхши

Мураббо

қайнатаётганингизда идишнинг қирраларига ёпишадиган кўпикларни совуқ сувга ботирилган паҳмоқ латта билан артиб турсангиз кейинчалик қиёми шакарланиб қолмайди.

Салат

солинадиган идишнинг қирраларини кесилган саримсоққийёз билан артиб, сўнг салатни солиб дастурхонга тортсангиз хушбўй ҳид таратиб туради.

Қайнатма шўрва

тайёр бўлаётган қайнатма шўрвангизни ранги тиниқ бўлишини истасангиз тайёр бўлиши арафасида унга бир бўлакча муз парчасини солиб юбориб қайнаб чиққанидан сўнг оловни ўчиринг. Ранги янада тиниқ ва чиройлик бўлиши учун унга икки дона тухумнинг пўчоғини солиб қайнатинг. Шўрва тайёр бўлганидан сўнг тухум пўчоғини олиб ташлаш керак.

Лимонлар

узоқ сақланиши учун уларни остига туз солинган катта шиша идишда сақлаш керак.

Балиқ шўрва

тайёрлаётган балиқ шўрвангиздан нохуш ҳид таралмасин десангиз, унга петрушка ёки селдернинг томирларидан, бир-икки бош пиёз ва тузланган бодринг шарбатидан кўшиб қайнатинг. Шунда шўрвангиз хуштаъм бўлади.

Винегрет

салатини хуштаъм бўлиши учун унга дастурхонга тортишдан олдин бир ош қошиқ сут ва чой қошиқда шакар солиб аралаштириб юборинг.

Хантал (Горчица)нинг

мазаси янада яхшироқ бўлсин десангиз, унга озроқ асал ва бир-икки томчи лимон шарбатидан кўшиб юборинг.

Қуритилган кўзикаоринни

озроқ туз солинган сутга солиб кўйсангиз бир неча соатдан сўнг янги узилгандек бўлади.

Карам шўрвага

томат пастаси ишлатмасдан янги узилган помидор ёки помидор шарбатидан кўшиб юборсангиз хуштаъм бўлади.

Торт

янги тайёрланган ва усти қаймоқ, крем билан тузатилган тортни кесгандан пичоққа ёпишиб қолмаслиги учун, кесишдан олдин 15-20 дақиқа мўдатга музлаткичга кўйиб кўйинг. Шундан сўнг қайноқ сувга ботириб олинган пичоқда кессангиз ўзингиз истаганингиздек чиройли ва текис кесилади.

Кўй гўштини

бир соат давомида сутга солиб кўйиб, сўнг майдаланган саримсоққийёз кўшиб таом тайёрланса жуда хуштаъм бўлади.

Ёнғоқни

иссиқ духовкада яхшилаб қуритиб, сўнг чақсангиз магзини пўстидан осон ажралади.

Хамиртуруш

солинган хамирингиз тез кўтарилсин, десангиз унга бир неча дона ичи тешик маккаронни тиқиб, ўраб кўйсангиз тез кўтарилади.

Тўқмоқланган гўшт

устини яхшилаб тўқмоқлаб, сўнг қовурмоқчи бўлган гўштингизни олдин совуқ сувда яхшилаб ювиб, сўнг ёғоч тахта устида тўқмоқлаб қовурсангиз сувлик ва мазалик бўлади.

Ўзингиз ва уй-

Ўзваторингиз учун

Сутлик суюқ овқат

тайёрлашда гуруч ёки маккаронни олдин қайноқ сувга солиб озроқ қайнатиб сўнг устидан сут қўйиб юборсангиз, сутлик овқатингиз ёмон бўлмайди.

Сабзавотларга

озгина шакар солиб қайнатсангиз мазалик бўлади.

Асал

кўпгина хасталикларни даволашда яхши восита ҳисобланади. Айниқса бронхит хасталигини ва йўтални даволашда турп шарбатини асал билан аралаштириб истеъмол қилиш фойдалидир. Бунда бир ош қошиқ асалга 5 ош қошиқ турп шарбати қўшилади. Кунига 4-5 марта истеъмол қилинади.

Жигарни

қовуришдан олдин 2-3 соат давомида сутга солиб кўйиб сўнг қовурсангиз жуда хуштаъм бўлади. Шунингдек, уни узоқ пиширманг, ўзининг фойдали хусусиятини йўқотади. Тузни пишиш арафасида солиш кераклигини ҳам инобатга олинг, акс ҳолда таркибидаги сувни жуда тез йўқотади ва қотиб қолади.

Қизил лавлагини

алоҳида идишда пишириб, кубик шаклида майдалаб, ўсимлик мойи билан аралаштириб, сўнг бошқа маҳсулотларга қўшсангиз рангини ўзида сақлайди.

Ширин кулча

рулет, пирожнийлар учун хамир қорганда аввал суюқ қисми тайёрланиб, унга оз-оздан ун кўшиб қориледи.

Кўймоқ

алада, бисквит хаамири тайёрланганда аксинча олдин

идишга ун солинади ва суюқлик оз-оздан кўшилиб аралаштирилади.

Долчин

какао, шакар ёки бошқа маҳсулотлар қуқунини солиб хамир тайёрламоқчи бўлсангиз, уларнинг қуқунини унинг устига элаб сўнг хамир тайёрласангиз яхши аралашиб, хамир кўнгилдагидек чиқади.

Буйрак

лардан таом тайёрламоқчи бўлсангиз, аввал уларни 2-3

дақиқа давомида қайноқ сувга солиб кўйинг, сўнгра таом тайёрланг.

Гўштлиқ рулет

тайёрламоқчи бўлсангиз энг охириг мудатда қиймага бир донагина тухумнинг оқидан кўшиб юборинг, жуда нафис бўлади.

Тортнинг

устини шоколадли крем билан безатмоқчи бўлсангиз шоколадни қайнаб турган сувли идишга солиб эритинг. Сариёғни алоҳида олов устида эритинг. Сўнг суюқ шоколадга оз-оздан эритилган сариёғдан кўшиб аралаштиринг.

Балиқни

духовкада пиширганда оловни баланд кўйиб, балиқ шўрвани эса милтиллатиб қайнатиб пишириш керак.

Кўймоқлар

тайёрлаётганингизда тезда со-

виб қолмаслиги учун уларни идишга солиб, шу идишни суви қайнаб турган каттароқ идиш ичида сақлаб туриш мумкин.

Бодрингни

узоқ вақт бузилмасдан асраш учун унинг узилган жойини сувга ботириб кўйиш керак. Сувни эса ҳар куни янгилаш лозим.

Сут

бир литр қайнатилган сутга бир чой қошиқ шакар солиб қайнатсангиз узоқ вақт бузилмай сақланади.

Тузланган карам

шарбатини ҳар хил полиз экинларидан тайёрланган салатларга сирка ёки лимон шарбати ўрнида кўшиб мумкин.

Тиниқ шўрва

тайёрлаш учун унга озроқ қўлбола винодан кўшиб мумкин.

Куюқ шўрва

тайёрлаш учун, оқ нонни эзиб, элақдан ўпказиб кўшиб юборсангиз кўнгилдагидек бўлади.

Шўрвага

тайёр бўлиш арафасида қурит и л и б майдаланган кўкатлардан, петрушка томирдан кўшиб яна 2-3 дақиқа давомида милтиллатиб қайнатсангиз жуда хушбўй бўлади.

Қовурдоқ

янада лаззатли бўлиши учун тайёр бўлишига яқин қозони билан иссиқ духовкага 20-30 дақиқача кўйиб, кейин олсангиз айна муддао бўлади.

Парранда гўштини

яхшилаб тозалаб олганингиздан сўнг, иложи бўлса маккажўхори (маная крупа) унга булғаб духовкада пиширсангиз ва пишишдан олдин устидан қаймоқ суркаб пишиш-

да давом эттирсангиз тайёр ҳолга келганида қип-қизил ва маззали бўлади.

Сабзи

петрушка, сельдр томирлари ва пиёз кўшиб тайёрланган шўрва янада маззали бўлиши учун, бу маҳсулотларни товада хатто ёғсиз бўлса-да, бир томонини қизартириб олиб кейин шўрвага солиб юборасиз.

Хом тухумни

шўрвага солишдан олдин, озроқ хом шўрвани бирор идишга солиб совутгач, унинг устига тухумни чақиб яхшилаб аралаштирасиз-да, сўнг қайнаб турган шўрвага кўшиб юборасиз.

Кисел

совугандан сўнг усти плёнка билан қоплаиб қолмаслиги учун, тайёр бўлгач олов устидан бир четга олиб кўйиб, озроқ шакар сепиб кўшиб керак.

мураббо пишираётганингизда мевалар ёрилиб кетмасдан ўз шаклини сақлаб қолиши учун уларни 5 дақиқа давомида содалди сувга солиб кўйиб, сўнг мураббо учун тайёрланган шарбатга солиб паст оловда қайнатиш керак. Содалди сувни тайёрлаш учун 1 литр сувга бир чой қошиқ ош содасидан соласиз. 1 кг. мевага 1,5 литр содалди сув керак бўлади.

Макаронли

гарнир тайёрлаётган бўлсангиз, иложи бўлса уларни гўшт ёки товук гўшти қайнатилган шўрвага солиб пишириб олинг. Шунда жуда маззали бўлади.

Тухум

қовураётганингизда иложи бўлса паст оловда қизартириб пиширсангиз лаззатли бўлади. Баланд оловда пиширганидан фарқ қилади.

Бодомни

пўстидан магзини тез ажрати олиш учун устидан олдин

қайноқ сув сўнг совуқ сув солиб кейин қуритиб олсангиз тез тозланади.

Шоколадли

торт, пирожнийларни тайёрлашда 2-3 чимдим лимон кис-

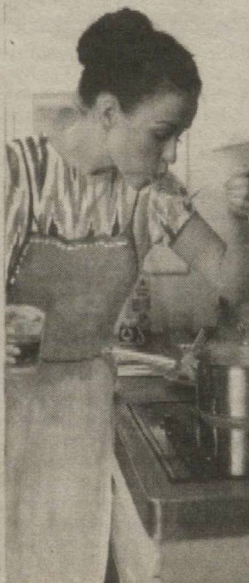

лотасидан кўшиб юборсангиз янада лаззатли бўлади.

Сариёғга

гўшдан тайёрланган маҳсулотларни аралаштириб истеъмол қилганда янада маззали бўлиши учун унга озроқ хантал (горчица) ва помидорли шарбат ҳам кўшиб юборсангиз айна муддао бўлади.

(Давоми бор)

КЛИМАКС ЯНГИ ҲАЁТ ОСТОНАСИДИР...

Климакс даври асосан 45-50 ёшдаги аёлларда кўпроқ учрайди. Бу - тухумдонлар фаолияти ҳамда эстроген жинсий гормонлар ишлаб чиқаришнинг пасайиши билан боғлиқдир. Климакс ҳайз кўриш жараёни аста-секинлик билан тугашининг белгисидир. Чунки, ёш ўтгани сайин марказий асаб тизими ва эндокрин безларнинг ишлаш фаолияти бузилади. Климакс жараёни икки даврга бўлинади. **Биринчиси**да ҳайз кўриш муддати ўзгаради. Ҳайзнинг камроқ келиши, вақтининг ўзгариши ёки қон кўп кетиши мумкин. **Иккинчи** даврида эса ҳайз келиши бутунлай тўхтайд.

Климакс даврини қуйидаги белгиларига қараб билиш ва даволаш мумкин. Бу ёшдаги аёллар ўз-ўзидан, сабабсиз асабланиш бошлайдилар. Уларда жиззаклик, йиғлоқлик, ваҳимага тушиш, уйқунинг бузилиши, бош айланиши, бирданга исиб кетиш ва бадандан тер қуйилиши, юракда оғриқ пайдо бўлиб, унинг уриши тезлашиши ҳолатлари пайдо бўлади. Бу жараёнинг асоратлари хавфли бўлиб, айрим аёллар климакси жуда оғир ўтказишади. Шу боис климакси турли дармондорилар, оғир ҳолатларда эса эстроген гормонлар билан даволашади.

Аёллар климакси 3-5 йилгача давом этиб, 50-55 ёшга бориб тугайди.

Айрим аёлларда бу давр силлиқ кечизи мумкин. Аммо, 30 фоиздан кўпроқ аёлларда бу жараён оғир кечади.

Климакс турли ёшда ва наслий бўлиши ҳам мумкин. Онаси неча ёшда климакс бўлса, қизларида ҳам шу ёшда қайтарилиши кузатилган.

Баъзи аёллар климакси унча жиддий ҳисоблашмайди. Ваҳоланки, бунинг оқибатида невроз, юракда, айниқса, асаб тизимиди хавфли ўзгаришлар юз бериши эҳтимоли бор. Кўп аёллар ҳайз қони бир йилгача келмаса, климакс даврини ўтди, деб ўйлашади. Бироқ бу танаффусдан кейин кўп қон кетиш ҳоллари юз беради. Бу эса жинсий аъзоларда турли хавфли шеш ва ўсмалар борлигидан далолат беради. Шунда аёлларга гормонларни меъёрлаштирадиган "Фемостон", "Дефостон" каби дорилар белгиланади. Онкогинеколог текшируви эса нима учун қон кўп кетаётганлигини аниқлаб беради.

Аёллар 40 ёшдан кейин йилда икки марта гинеколог ва йилда бир марта онколог текширувидан албатта ўтиб туришлари лозим. Чунки, кўпинча бу кечкишлар жиддий касалликлар, кўпроқ ўсма шишлари пайдо бўлишига олиб келади. Климакс пайтида асабларнинг қаттиқ зўриқиши эса кейинчалик миёда хавфли шишлар пайдо бўлишига сабаб бўлади.

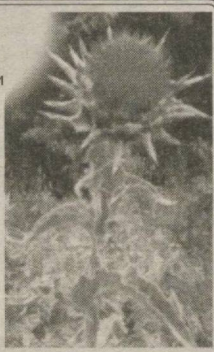
АЪЗОИ-БАДАНГА ТЕР ҚУЙИЛИБ, ЮРАК ЎЙНАСА...

Тик турган ёки ўтирган ҳолатда кўларингизни тўғри тўтиб, бошингиз узра 4-5 минут давомиди кўтариб туринг.

Тоғорага иссиқ сув қуйиб, 2-3 минут давомиди оёқларингизни солиб ўтиринг. Агар сизга иссиқ ванна мумкин бўлмаса, совуқ сув билан тозаланинг, яъни клизма қилинг. Бунинг учун бир стакан қайнатиб совутилган сувга ярим чой қошиқ 6 фоизли ичимлик сиркиси ва бир чимдим-туз аралаштирасиз.

Хар қуни қуйидаги доривор ўтлар дамламасидан ичиб туринг.

Бир ош қошиқ мингбарг (тысячелистник), ярим стакан кулмоқ гуддачалари (хмел), чакиртиканак (расторопша), икки ош қошиқ дўлана гуллари, чучукмия (солodka) ўтларини яхшилаб аралаштирасиз. Бу аралашмадан икки ош қошиқ олиб, устига бир литр қайноқ сув қуясиз. Уни сузиб олиб, асал аралаштириб истеъмол қилинади.

ОВҚАТГА АҲАМИЯТ БЕРИНГ

ЭЪТИБОР ҚИЛИНГ!

Табий маҳсулотлардан тайёрланган егуликлар ҳар қандай ёшдагилар учун ҳам фойдали. Аммо климакс даври бошланиши билан истеъмол қилинаётган егуликларнинг сифатида кўпроқ эътибор бериш лозим. Айниқса климакс давригача бўлган 5-7 йил ичиди нима ейилгани кузатилади. Чунки айнан ана шу даврда танадаги гормонлар ўзгаради. Бу эса илгари сезилмаган касалликларнинг кўзгалишига сабаб бўлади.

Масаланинг яна бир муҳим томони шундаки, бу даврда фойдали моддалар ва дармондориларни сўриб олиши керак бўлган шиллиқ қаватлар емирилади. Шу боис ичаклар ҳаммаша тозаланган бўлиши керак. Шундай экан кўпроқ хом сабзавотлар ейилиши шарт. Чунки пиширилмаган сабзавотлар турли микроэлемент ва дармондориларга бой бўлиб, улардан кўпроқ ейилса ичакларнинг яхши ишлашига ёрдам беради. Усимликларнинг таркибиди оксиллар кўп бўлгани учун у ошқозон ва ичаклардаги хилларни худди супургидек супуриб ташлайди. Ичакларни тозалашда унинг кепаги ҳам ёрдам беради. Кепак, бўтқа ва салатларга бир ош қошиқдан солиб ейилади. Кўпроқ кепакли ундан тайёрланган нон истеъмол қилинади.

Фақат тузнинг микдорини камайтириш лозим бўлади. Чунки тузли таомлардан кўп ейилса танада суюқликни кўпайтириш қон босимининг ошиб кетишига сабаб бўлади. Туз ўрнига турли зирavorлар ишлатиш мумкин. Қуоқ чой, қахва ва қайноқ ҳолда ичилган ҳар қандай суюқликлар бош оғри-

Климакс билан бирга аёлларнинг танасида дам олиш даври бошланади. Яъни, аёллик гормонлари эстрогенлар ишлаб чиқариш борган сари камай бошлайди. Танада эса шу давр билан салбиқ анчагина ўзгаришлар пайдо бўлади. Шу боис танага алоҳида гамхўрлик талаб этилади. Тўғри овқатланиш танага қувват бағишлаб, унинг ёш ва соғлом бўлиши, ҳаёт завқини суриши учун ёрдам беради.

Шу билан бирга холестериннинг танада кўпайиб кетиши ҳам қон томирлари деворларида тикилмалар пайдо бўлишига сабаб бўлади. Бундан кўришиб турибдики ёғлар ҳам танага жуда керак, лекин унинг ҳаддан ташқари кўпайиб кетишига йўл қўйиб бўлмайди.

ЁҒЛИ ТАОМЛАР ФЙДАЛИМИ?

Аёллик гормонлари-эстрогенлар холестериндан иборат бўлиб, ёғ тўқималари бу гормонларни танадан чиқармасдан сақлаб туради. Шунинг учун таомнамодан орасидан ёғли таомларни чиқариб ташлаш ҳам мумкин эмас. Холестериннинг кўп қисми асосан ёғдан ишлаб чиқарилади.

Шу билан бирга холестериннинг танада кўпайиб кетиши ҳам қон томирлари деворларида тикилмалар пайдо бўлишига сабаб бўлади. Бундан кўришиб турибдики ёғлар ҳам танага жуда керак, лекин унинг ҳаддан ташқари кўпайиб кетишига йўл қўйиб бўлмайди.

Шуниси маълумки, қондаги холестерин микдорини ҳайвонларнинг ёғи ошириб юборади. Лекин ёнгоқ ва ўсимлик ёғлари танадаги холестерин микдорининг меъёрлашишига ёрдам беради. Балиқ ёғи ҳам қон томирларидаги тикинларни очгани боис кўпроқ балиқ ёғиши фойдали.

Товуқ ва гўштининг ёғи унчалик фойдали эмас. Улар қон таркибини бузади. Зарарли моддаларга тўйинган ёғ хона ҳароратида ҳам эрмайди. Фойдалилари эса хона ҳароратида эриб кетади.

Умуман олганда танага ёғ керак, лекин меъёрида бўлсагина унинг фойдаси бор. Шуни унутмаслик керакики, қиздирилган ёғларда тана учун зарарли бўлган канцероген моддаси пайдо бўлади. Шунинг учун ўсимлик ёғлари танага салатлар ва бошқа таомлар билан қиздирилмаган ҳолда туриши керак. Холестерин микдори ошиб кетмаслиги учун бир ҳафтада 1 ёки 2 донна тухум еганингиз,

гўштни эса бир ҳафтада икки марта истеъмол қилингани маъқул. Дудланган гўшт, қолбасаларни таомнамодан умуман чиқариб ташлаш керак бўлади.

СУЯКЛАРГА ЁРДАМ

Суюқларнинг мўртлашиши (остеопороз) аёлларда қондаги эстроген моддаларининг камайиб кетиши натижасида пайдо бўлади. Агар вақтида тўғри овқатланиб, танангизга вақтида кальцийни кўпроқ ғамлаб олган бўлсангиз яхши. Агар бунга эътибор бермаган бўлсангиз ҳали ҳам кеч эмас.

Баъзи аёллар ўйлаганидек кальций фақат сут ва сут маҳсулотларида эмас, балки пишлок, селдер, петрушка ва ёнгоқда ҳам кўп. Айниқса, эчки сутини кўп ичиш фойдали. Кальций моддаси сабзавотлардан қарам билан сабзи шарбатларида кўп бўлади.

Кальций ва бошқа фойдали моддалар қонга сўрилиши учун ичакларни вақти-вақти билан хиллардан тозалаб туриш зарур. Шунингдек, қуёшли қунарда кўпроқ сайр қилиш кальцийнинг танага сўрилишини тазминлайдиган Д дармондориси ишлаб чиқаришини унутманг.

ЯШАШДАН ЗАВҚЛАНИНГ!

Климакс даврини бошдан кечираётган аёлларда кайфият ва асабларнинг бузилиши табиийдир. Бундай ҳолатларда тўғри овқатланиш ёрдам беради. Шунинг учун аввало банан, қовун, кайфиятни кўтарувчи маҳсулотлардан истеъмол қилиш тавсия этилади. Уларнинг таркибиди асаб тизимини яхшилайдиган магний моддаси бор. Магний ёнгоқ ва писта мағизиди ҳам етарли. Шунинг учун баъзан кечқурун хотиржам ўтириб писта қақиш ҳам асабни тинчлантиради. Асаб тизимини тўғри даволаш учун В дармондориси зарур. У эса додли маҳсулотлар, кепакда мавжуд. Донли маҳсулотлар, гречиха ва сулидан тайёрланган таомлар, айниқса ёнгоқ климакс давридаги аёллар учун бебаҳо озуқадир. Қунига 100 грамм ёнгоқни бошқа озиқ-овқатларга аралаштирмай еган аёллар ўзларини яхши ҳис этадилар. Таркибиди оқсил, ёғ, дармондори ва микроэлементлар бўлгани учун тана бу фойдали моддаларни тезда сўриб олади.

АЁЛЛАР УЧУН ФЙДАЛИ МАҲСУЛОТЛАР

● 120 грамм бодринг шарбати 20 грамм сули ёки бўғдой ёрмасига аралаштирилади. 10 дақиқадан сўнг эса 80 грамм майдалаб тўғралган бодринг, 30 грамм янчилган ёнгоқ ёки қунгабоқар мағизи, 15 грамм асал ва 1 ош қошиқ ўсимлик ёғи қўшилади. Бу мазали ва фойдали аралашма кайфиятни кўтариб танага қувват бағишлайди.

● 70 грамм сабзи майда қирғичдан чиқарилади. 1 ош қошиқдан асал, ўсимлик ёғи, таъбга қаран лимон шарбати ёки қатиқ қўшилади. Турп ва 1 ош қошиқ янчилган ёнгоқ аралаштирилган, истеъмол қилинади.

● 1/4 стакан малина шарбатига 3/4 стакан совуқ сут, 2 чой қошиқ асал ва бир бўлак муз қўшилиб ичилади. Бу аралашма гормонлар, кальций ва дармондориларга бой.

● Кичикроқ балиқдан бир нечтасини тозалаб, туз ва мурч сепинг. 2 донна пиёзни тўғраб қўжатлар билан аралаштиринг. Сабзавотларни майда тўғраб, балиқларга сепиб чикинг-да, пергамент қоғозга ўранг. 25 дақиқа духовкада тургач, олиб устига пиёз ва зирavor сепиб истеъмол қилинг.

Духовкада сабзавот ва зирavorлар қўшиб пиширилган балиқ ҳориган танага қувват бағишлайди.

ДИЛБАР ва ҲАМИДА тайёрлашди.

О, муҳаббат...

МАНГУ ҚАЛБИМДА У...

(Охири. Боши ўтган сонларда)
У, ҳозир кимнинг олдидан ёки ким билан учрашиб қайтиб келаяпти экан!!! Ичим тирналиб кетди...
Автобусдан тушадиган манзилимиз ҳар галгидай бир эди. Мен орқа эшикдан, у олд эшикдан тушдик. «У қиз» шошилиб кўчанинг у томонига ўтиб олди-ю, кўйлагининг этагини ҳавода хилпиратиб, тротуар бўйлаб узоклашиб кетди. У кўзимдан ғойиб бўлгунча ортидан узок, аламли қараб қолдим...

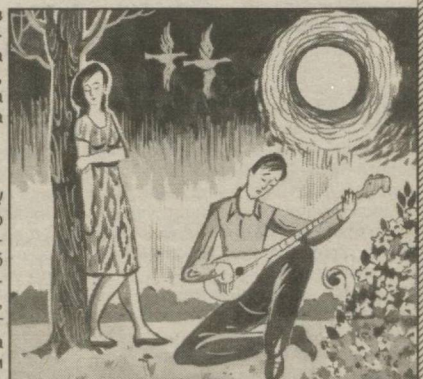
Шу кунни кундалик дафтаримга: «Бу – бизнинг ихтиёримиз бўлган тасодифий учрашув охириги учрашувимиз бўлади. Биз бундан кейин ҳеч қачон учрашмаймиз. Йўлларимиз ҳам, автобусларимиз ҳам бир бўлмайдил!» деб ёзиб қўйдим. Уни топиб берган кўнглим алампда ҳолатда менга ана шу сатрларни айтиб туриб ёздирган эди. Кейин билсам, уни топишда янглишган қалбим йўқотишда янглишмаган экан. Шундан сўнг уни тасодифан бўлса ҳам кўришга муяссар бўлмадим. Кунлар, фаслар, йиллар ўтди, аммо унинг ёди билан нафас олишим ўтмай қолди! Ҳамон у билан тушларимда ёнма-ён ўтириб чой ичаман!

Хуллас, автобусда топган эдим, автобусда йўқотдим... Учирган бахт кўшим бошимга ҳам, бағримга ҳам, қалбимга ҳам бир зум бўлса-да қайта кўнмади...

Ёшлигимизда кўча-кўйда уни тасодифан бўлса-да кўриб қолганимда таниган бўлардим, албатта. Аммо ёшимиз улғайгач йўлларимизда рўбару келиб қолган бўлсак, афсус, танимай қолган бўлишим мумкин, тагин бўлишим... Бироқ қадди-баста, юз-оҳраси унга ўхшаб кетадиган аёллар билан бирон ерда рўпара келиб қолгудай бўлсам, ҳамон юрагим орзиқиб кетади. Юрак ўйноғида зимдан уларга разм соламан... Лекин шу вақтгача бирон марта ҳам Муяссархонни учратганим йўқ. Гўё у Тошкентдек азим шаҳардан кўчиб кетгандай... Қидириб топишга эса жазм қила олмадим. Чунки мен ўз оилам билан бахтли эканман, у ҳам ўз оиласи билан масрур ҳаёт кечираверсин. У бунга ҳақли...

Ҳақ гапни айтганда, ёшлик

муҳаббатимиз ёш қалбларимиз қабрига кўмилган экан, уни безовта қилишга на ҳожат!...

Эпизод ўрнида

Эпизод ўрнида
Азиз ўқувчим! Мўъжаз бир ҳаётим тажрибасидан келиб чиқиб айтганим бўлсам, ёшларнинг келажакда қанақа одам бўлишини, нималарга қодир инсон бўлиб етишишини ижтимоий келиб чиқишига боғлаб бир хулосага келиб бўлмас экан. Тўғри, бу – ниҳоятда оғир масала. Шундай эса-да, жиддий ўйлаб иш қилинган, бахайр бўлиши мумкин экан. Мен дастлаб яхши ўқимаган, бор-йўғи тиббиёт билим юртига ўқишга кирган, «базилар» ўйлаганидек, муаллимлик касбини берадиган пединститутда ўқийдиган, бир колхозчининг фарзанди эдим. Шунга қарамай, мен олдинга интилдим. Иш, ўқиш, юмушлардан қочмадим. Орзу-ниятларим сари олға юрдим. Мени яхши тушунган, демек-ки, келажакимни кўра билган, ўзи ҳам ўта тиришқоқ, ўта ҳаракатчан, қийинчиликлардан тоймас ва толмас ТошМИ талабасига уйландим. Турмушимиз тобора яхшиланиб нурафшон кунларга чиқиб олди. Мен олим бўлдим. Севишли завжам врач бўлиб етишди. Бир нечта китоблар ёздим. Аммо бир замонлар «Ахир, китобларингизни ўқиб турардик» деган Муяссар эмас, балки фарзандларимнинг онажониси, келинларим, набираларимнинг ойижониси, менинг азиз севили умир йўлдошим ўқиди... Уч ўғилни катта қилиб тарбиялаб, институтларда ўқитиш, тўғриси айтсам, осон бўлмади. Аммо фариштали завжам билан биз барча қийинчиликларни енгиб чиқдик. Обрули, ўзи га тўқ, тинч-тотув оиламизга, яхши-яхши кудаларга, келинларга мушарраф бўлдик. Мана учала келинимиз аспирантурада ўқиб, илмий иш билан машғуллар... Асал-қанд набираларимиз кўпайиб боришмоқда...

Энди, демоқчиманки, биринчи муҳаббатим соҳибаси – Муяссархон билан ўртаамиздаги туйғунни ўша вақтларда ҳеч ким писанд қилмади, қадрига етмади. Ҳолбуки, бизнинг тағ-тахтли оиламиз ҳам Муяссарлар оиласидан жуда пастда эмас экан. Муаммоларни ечса бўлар экан... Эссиз, бизни тушунадиган, бизни йўлга солидиган, бизга ёрдам қўлини чўзадиган «катталар» топилмади. Оқибат – икки ёшлигим илк муҳаббат туйғуларим ким билиб, ким билмай хуфиёна совирилди. Биз эса ўз ёғимизга ўзимиз қовурилиб ахири муҳаббатимиздан... орзуларимиздан... лаззатли оташ туйғуларимиздан мосува бўлдик...

Илк ёшлик муҳаббатимиз шу зайлда хотима топди... Қани эди, Муяссархон ҳам менинг ёзганларимга жавоб бўлган ўзлари ҳақида нима бўлган, нимани ўйлаганлар, нимага ортага чекинганлар, қандай қилиб воқеа бундай нохуш бурилиш олган – ёзсалар! Шунда муҳаббатимизнинг асл қисмати янада ойдинлашган бўлармиди?!

Ишонасизми, бадани қайта ўқиб, тахрирдан чиқариб бўлган куним кечаси яна туш кўрдим. Талабалик йиллари эмиш. Муяссар билан университет кўчасида тасодифан учрашиб қолибмиз. У мени ўша ёшлик давларидагидек «ўзиники» билиб, тортинмай гаплашди. Билагимдан туги тез-тез нималарнидир сўзлаб кетди. Мен эса «шошманг-шошманг, ҳозир хаёлимиздан кўтарилмади, эртага қачон, қаерда учрашамиз?» дедим, унинг гапини бўлиб... Бироқ, яна жавобини ололмадим... Уйғониб кетдим. Сўзларим уйғонма қолди...

Азизжон ҚОСИМОВ

72 70 ёшли қайнотам бор. Қайнонам вафот этганлар. Бир кунни қайнотам мени қақриб: - Ҳозир куч-қувватим бор. Ҳеч кимнинг ёрдамига муҳтожлигим йўқ. Аммо, вақ-

Кайнотам ўша бахт?

Шу боис у кишининг илтимоси билан тахририятга мактуб ёздим. Онамиз ўрнига бир аёл келса, асло кўнглини ўкситмас эдик. Оқ ювиб, оқ тараб хизмати қиламиз. Шундай аёллар бўлса

МЕНГА ҚАЙНОНА КЕРАК!

ти келиб бошим ёстиққа тега-са, бирорта тан махрам керак бўлади. Шундай аёл бўлса, мени уйлантириб қўйсангизлар, - дёя маслаҳат солди.

манзилимиз куйидагича:
Жиззах вилояти, Зафаробод тумани, Ибн-Сино кўчаси, 6-уй, 1 хонадон.
Абдуалимов Ашурбой

73 Ёшим 28 да. Асли Тошкент шахриданман. Ажрашганман. Тадбиркорлик билан шуғулланаман. Моддий томондан таъминланганман. Уй-жойим бор. Тошкентлик, 25 ёшгача бўлган, чиройли, сарв-қомаат, ораста ва оқила қизга уйланоқчиман.
Манзилим тахририятда. Сардорбек.

74 32 ёшдаман. Тошкентдаги яхши бир оиланинг фарзандиман. Травматолог бўлиб ишлайман. Уйим-жойим бор. Жиддий сабаб билан оилам бузилган. 26 ёшгача бўлган, хушрўй, ўқимшли, ораста, ибодли бир қиз билан танишиб файзли оила қуришни истайман.
Манзилим тахририятда. Камолитдин

ЧИРОЙЛИ БАХТ БЕРСИН...

75 Опамнинг қизи Гулрух жуда гўзал, жиддий, чевар, нозик дидли ва уздаборан қиз. Келинчақларнинг сочларини маромига етказиб турмаклайди. Маҳалласидаги ишончасига онаси билан бориб келади. Оллоҳ қизларга чиройли чеҳра эмас,

чиройли бахт берсин экан! Бир оиланинг саришта бекаси бўла оладиган жиянимизнинг **28 ёшда** ҳам бахтини топмаганига куямиз. Ажрашган бўлса ҳам, касбли, уй-жойи бор, 35 ёшгача бўлган бир эркак бўлса узатган бўлардик!

Шахноза

76 Эримнинг вафот этганига 6 йил бўлди. 5 яшар ўғлим билан онамникида яшайман. Ёшим 28 да. Нуфузли ташкилотда ишлайман. Кўлимдан рўзгор ишлари келади. Дугоналаримнинг таърифича кўринишим ҳам чакки эмас. Ҳаётнинг оғир-енгилини тушунадиган, оиласига содик, касби, уй-жойи тайин эркак бўлса оила қурмоқчиман.
Манзилим тахририятда. Садоқат, Тошкент

77 Ёшим 34 да. Кўконлик бўлсам ҳам анча йилдан буён Тошкент шахрида яшаб, шу ерда савдо-сотик билан шуғулланаман. Уй-жойим бор. Моддий томондан камчилигим йўқ. Оилани қадрайдиган, жиддий, 25 ёшгача бўлган бир қиз билан (қайси вилоятдан бўлишининг аҳамияти йўқ) танишиб оила қуришни истардим.
Манзилим тахририятда. Назарали

78 Тошкент шахриданман. Ёшим 32 да. Ажрашганман. Бир аёлга хос бўлган барча юмушларни қўйиллатаман. Фарзандим йўқ. Касбли, уй-жойли, олижаноб бир эркак бўлса турмушга чиқиб мустаҳкам оила қуриш ниятида эдим.
Манзилим тахририятда. Афрўза

79 Ёшим 35да. Илмий иш қилиш билан бирга кутубхонада ҳам ишлайман. Турмушга чиқмаганман. Намозхонман. Талабалар ётоқхонасида яшайман. Кўри-нишим ҳам жойида. Қаерлик бўлишига қарамай, юраги тоза, ичмай-диган, чекмай-диган, ҳалол эркакка турмушга чиқмоқчиман.
Манзилим тахририятда. Салима, Қашқадарё вилояти

ДИККАТ!

Газетамизнинг "Қайда ўзи ўша бахт?" рўкни орқали ўз танишув эълонларини чоп этмокчи бўлганлар куйидаги қоидага амал қилишлари керак! Яъни, ҳар бир киши турар жойидаги алоқа бўлимига бориб номига абонент яшиги очади. Шундан сўнг тахририятга йўлланадиган мактубга паспорт нухаси билан

бирга абонент яшиги рақамини ҳам кўрсатиб ёзиб юборади. Эълонлар эса абонент рақами билан қўшиб чоп этилади. Танишмоқчи бўлганлар ўша абонент рақами эгасига мактуб ёзиб, шу орқали бир-бирлари билан танишадилар. Тахририят бир-бири билан танишмоқчи бўлганларга воситачилик қилмайди.
БАСИРА тайёрлади. ТЕЛ: 133-04-50

Газетамиз саҳифаларидаги мазкур рамз билан белгиланган мақолалар Ўзбекистон мустақил босма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди гранти доирасида тайёрланди.

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар қўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро жамғармаси

Фойдаланилмаган кўлэмалар таҳлил қилинмайди, муаллифларга қайтарилмайди, ёзма жавоб берилмайди.
«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонасида чоп этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй. Босишга топшириш вақти - 20.00. Босишга топширилди - 20.00.
E-mail: oilavajamiyat@rambler.ru oilavajamiyat@mail.ru

БОШ МУҲАРРИР: ДИЛБАР САИДОВА
Бош муҳаррир: 134-86-91
Қабулхона: (тел. ва факс) 133-28-20
Бош муҳаррир ўринбосари: 134-25-46
Оила, табриклар, эълонлар: 133-04-50
Бўлимлар: 133-04-35, 134-25-46
Бухгалтерия: 132-07-41
МАНЗИЛИМИЗ:
Тошкент - 700000
Амир Темур кўчаси,
1-тор кўча, 2-уй.
«Олой» бозори ёнида.

ХОМИЙ: «Матбуот тарқатувчи» акциядорлик компанияси
ОБУНА ИНДЕКСИ - 176
Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 027-рақам билан рўйхатга олинган.
Бюролма Г - 1432. Формати А-3, ҳажми 4 табоқ.
Адади - 10753
Саҳифаловчи - **Ш. БАРОКОВ**
Рассом - **Н. ХОЛМУРОДОВ**
Навбатчи - **Д. ИБРОХИМОВ**
Мусаҳиҳ - **С. САЙДАЛИМОВ**